

Observant

37

Jaargang 14, 23 juni 1994

Informatie- en opinieblad van de Rijksuniversiteit Limburg • Redactieadres: Postbus 616, 6200 MD Maastricht • tel. 043-883174

Inhoud

Pagina 3

Het Kruithuis, straks een sauna?

Pagina 5-10

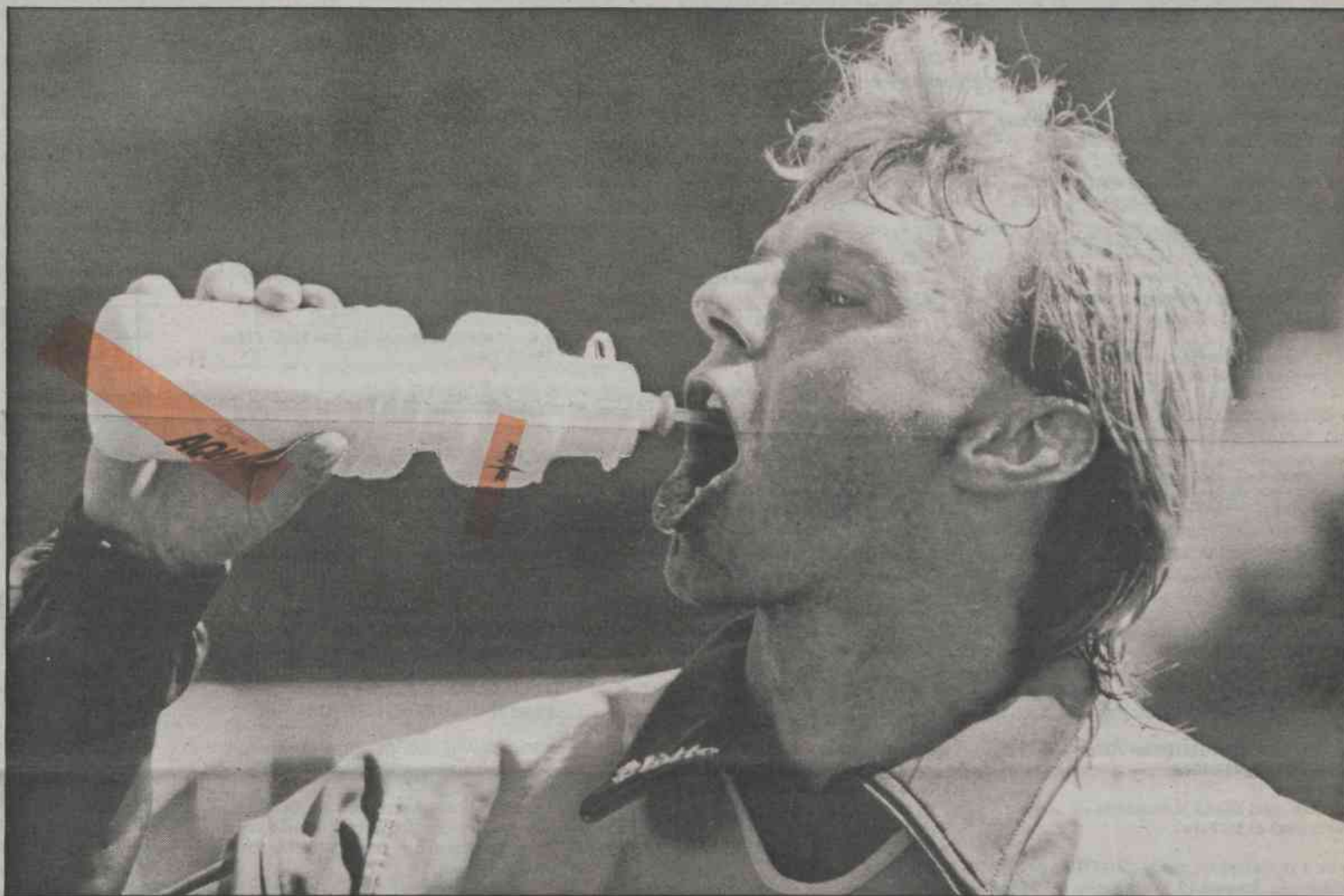
Het slot van de serie over het PGO. Hoe het afliep met de twee onderwijsgroepen bij economie en geneeskunde (pagina 5). De laatste twee faculteiten getest op hun PGO-gehalte: cultuurwetenschappen (pagina 6) en algemene wetenschappen (pagina 7). Rector Philipsen vindt onderwijs een landerige bezigheid. De RL maakt er tenminste nog wat van (pagina 8). Nog één keer alles op een rijtje (pagina 9). En als toetje: wat vinden de buitenlanders van het Maastrichtse 'Pie-Bie-EI?' (pagina 10)

Pagina 15

Vieze kinderliedjes op de Pietersberg

Pagina 16

Hans van Renswou is dood. Het leven van Maastrichts beroemdste junk.

Nutrim-instituut eist nu hogere financiering

MENU toch erkend als onderzoeksschool

De onderzoeksschool MENU (Metabolism and Nutrition), een gezamenlijk initiatief van de Universiteit van Amsterdam en de Rijksuniversiteit Limburg, is door de Koninklijke Nederlandse Academie van Wetenschappen erkend. Dat betekent behalve een kwaliteitslabel dat het instituut Nutrim, de Maastrichtse partner in de school, aanspraak kan maken op interne bescherming van zijn formatie. Die garantie was door het college van bestuur gegeven op voorwaarde dat de KNAW de school, waar momenteel 150 aio's (waarvan 48 in Maastricht) worden opgeleid, zou erkennen.

Voor prof. W. Saris, wetenschappelijk directeur van Nutrim, betekent de erkenning een nieuw argument om een hogere financieringsnorm voor zijn onderzoek te claimen. Momenteel krijgt zijn instituut 35% van de 'bèta-norm' waarmee dit soort onderzoek wordt gefinancierd. De rest gebruikt de universiteit voor andere zaken. Volgens Saris zou het percentage minstens 50% moeten worden. Bovendien beschouwt hij de erkenning als een bescherming op voorhand tegen de reorganisatiemaatregelen die bij de twee faculteiten

waarbinnen Nutrim werkt (Geneeskunde en Gezondheidswetenschappen) in de maak zijn. De taak om aanvragen voor de erkenning van onderzoeksscholen te beoordelen is drie jaar geleden door de minister van onderwijs gedelegeerd aan de KNAW. Deze verleent de erkenning zelfstandig, maar kent geen extra middelen toe. Wel wordt er door velen van uitgegaan dat er in de toekomst rechtstreeks gelden naar de onderzoeksscholen zullen gaan. De erkenning heeft tot doel het onderzoek op bepaalde terreinen te bundelen in 'centres of excellence' en daar ook de aio-opleidingen te concentreren. Het uitzicht op erkenning van MENU als onderzoeksschool was in december twijfelachtig geworden omdat de onderzoeksschool in spe toen niet in aanmerking kwam voor een Stimulans-subsidie van NWO. Die subsidie geldt als een belangrijke stap op weg naar erkenning door de KNAW. Slechts tien van de dertig voorstellen die NWO waren ingediend, kregen een Stimulans-subsidie. De KNAW was veel toeschietelijker: van de 50 aanvragen werden er 37 gehonoreerd. Dat betekent dat het aantal onderzoeksscholen in Nederland meer dan verdubbelt van 24 naar 61. Ook het ICO, het Interuniversitair Centrum voor Onderwijsonderzoek, waarin de RL samen met zes andere universiteiten participeert, is nu als onderzoeksschool erkend.

Jacques Herraets

Welke wonderdrank zit er in de fles waarmee Stan Valkx op advies van dr. Fred Brouns zijn dorst lest? Wie belooft het niet aan de Belgen te verklappen, mag het antwoord op pagina 4 zoeken (foto ANP)

Ritzen wil Nijmegen en Tilburg geruststellen

Komst psychologie aan voorwaarden gebonden

De goedkeuring die de minister van onderwijs aan de opleiding psychologie heeft verleend, is met enige voorwaarden omkleed. Dat blijkt uit de brief die minister Ritzen aan het college van bestuur heeft gezonden.

In de brief zegt Ritzen dat hij het positieve advies van de adviescommissie onderwijsaanbod (ACO) met betrekking tot psychologie ter harte neemt, maar niet de voorwaarden die de ACO suggereerde, "mede omdat de wet daar geen ruimte voor biedt". De ACO stelde voor om te zijner tijd een verlenging van de goedkeuring te binden aan de voorwaarde dat de RL daadwerkelijk bovenregionaal en ook internationaal studenten zou weten te werven, en dat de opleiding niet uit zou dijen tot een brede psychologiestudie. Ritzen blijkt nu echter wel eigen voorwaarden te hebben gesteld die verband houden met de ACO-suggesties. Hij vindt dat de naam van de opleiding zo veranderd moet worden dat duidelijk is dat het hier een "specifieke smalle variant" betreft. Daarmee zou "verwarring met de brede opleidingen ten enen male" worden uitgesloten, zodat zowel studenten als het "afnemend veld" weten waar men aan toe is. Verder stelt Ritzen dat de toekenning "op geen enkele wijze zal worden gebruikt (...) om tot de oprichting van een faculteit psychologie of een soortgelijke faculteit te

komen". Of en hoe het college van bestuur aan deze voorwaarden zal voldoen is niet duidelijk. De reactie op de voorwaarden van de minister is voorlopig laconiek. Een eventuele naamswijziging betreft het CROHO 1996 en hoeft pas medio volgend jaar doorgegeven te worden. Dat men zou moeten beloven om geen psychologiefaculteit in te stellen wordt eveneens niet erg actueel gevonden: de organisatorische inbedding van de opleiding is voorlopig geregeld bij de faculteit der algemene wetenschappen, en ingeval men ooit een nieuwe faculteit op zou willen richten is daar overleg over nodig met de VSNU en de minister. De feitelijke betekenis van de voorwaarden van Ritzen wordt dan ook meer politiek geduid. Ze zouden bedoeld zijn om de heftig tegenstribbelende universiteiten van Nijmegen en Tilburg, die vrezden voor een concurrerende brede psychologieopleiding in Maastricht, gerust te stellen.

Wammes Bos

Laatste Observant

Dit is het laatste nummer van de veertiende jaargang. Het eerstvolgende nummer, een speciale uitgave voor de introductie, verschijnt op 18 augustus. Nummer 2 verschijnt op 8 september. De redactie wenst alle lezers een prettige vakantie.

Paarltsjes

• Ouderejaars Economie-student zoekt KAMER in Maastricht. 04702-1544 (Gijs)

• HAPPY DAYS pool/snooker café. Heugemerstraat 76, Maastricht-Randwijk. Tel: 043-670206

• Dit keer verhuist Student en Kamer o.g. zelf. NIEUW ADRES vanaf 1 juli: Brusselsestraat 65!!!

• Te koop: zwart-grijze ZITHOEK, 6-delig. Ideaal voor stud. huis. 043-615011

• CAFÉ CUM LAUDE, Tongersestraat 27. - Speciale Bieren - Poolbiljart - Borrelen - Bierestafettes -

• T.K. wegens vertrek nieuwe KOEL- en KLEDINGKAST voor slechts f250,-. Bel: 257522

• KENNISMAKINGSAVOND - MSV-TRAGOS, d0 30 juni. Kom de club eens bekijken

• 3e Jrs. stud. (4) zoeken zsm KAMERS/APPARTEMENT/ETAGE Maastricht. Beloning!! 03462-91136 / 91140

• SOCIÉTÉIT XAVIERA VOOR FEESTEN EN BORRELS. BIJ ONS IS ALLES MOGELIJK. INFO JEROEN 043-217373 OF 634169.

• Te huur: grote KAMER in centrum, juli/aug. f300,- p.m. Tel. 252548 (Eliane)

• In de vakantie vind je het BUBU-nummer (256162) in de GOUDEN GIDS, pagina 84

• Voor STUDENTENFEESTEN tot 200 personen bel je HAPPY DAYS 043-670206

• Meisje zoekt KAMER in Maastricht v.a. aug. Bel: Stella 0949-613172514

• Vr. 1 juli CAMPARI CABARESTAFETTE op de Kokokroeg. Aanvang 19.30 uur. Entree f7,50 (leden gratis)

• 2e Jaars zoekt KAMER in M'tricht. Annemiek, tel. 003289723000 / 04104-92502

• STUDENT EN KAMER O.G. geeft het goede voorbeeld. Student en Kamer o.g. verhuist per 1 juli naar Brusselsestraat 65!!!

• CAFÉ CUM LAUDE, Tongersestraat 27. - Speciale Bieren - Poolbiljart - Borrelen - Bierestafettes -

• Voor een gezellig potje POOLBIJART ga je naar HAPPY DAYS 043-670206

• ESN zoekt een enthousiaste MEDEWERKER voor de Commissie Economie. Wil je meehelpen met OPVANG & BEGELEIDING van BUITENLANDSE STUDENTEN? Bel: 883089/431653

• Te koop: HONDA CIVIC '83 i.g.st. 218187

• Ben je minimaal 3e jaars MARKETINGSTUDENT en heb je tijd en zin om tijdens het tweede blok 94/95 mee te gaan naar CHINA? Bel 214003 (Marco) of 258729 (Bob)

• COMAX = KOPENHAGEN

• Vakantie te duur? Kruij bij de BUBU-PERSONEN-BUS achter het stuur. Informeer naar de gunstige vakantietarieven. Tel. 043-256162

• Kennismaken met Tequila Sunrise? 30-6 in de Orcus!

• VAN SLOUN blijft op de kleintjes letten: GOEDE DAGSCHOTELS va f10. IEDERE AVOND GRATIS KNABBELS & HAPJES. Regelmatig leuke thema-avonden & zondags happy hour

• BIJLES WIS-, NATUUR- en SCHEIKUNDE gevr. Inl. 045-754607

• Ga jij zingend door het leven? Doe mee aan DVE-workshop-themaweekend Univ. Twente: zang, dan & toneel. 15/16 okt. Enschede. Kosten f40,-. Hanneke 053-339377

• HAPPY DAYS: WK'94 bij ons op grootbeeld (2mx2m)

• Integrand zoekt een afgestudeerde FISCAAL-JURIST voor een vaste baan. Minstens 4000 gld. bruto p.m. Inlichtingen tel. 883397

Iedere letter, leesteken of spatie is één hokje

Prijs	
1,50	
3,00	
5,00	
7,50	
10,00	
12,50	

Paarltsjes vóór dinsdagmiddag 16.00 uur via bovenstaand rooster(thuis invullen s.v.p.) inleveren bij de redactie, Keizer Karelplein 10. Alle Paarltsjes moeten contant worden betaald. Voor langere teksten geldt het normale millimetertarief.

• Filmtip: ZAP MAMA in METISSE; Lumière, 22.00 t/m 29/6

• NIEUW *** Café Van Sloun 7 DAGEN per week keuze uit een DAGSCHOTEL à f10 of een WEEKSCHOTEL à f12,50 !!! Reserveren: 216664

• KAMER T.H. (Wyck), sept t/m dec, 350 incl. 257607

• T-shirts sweaters Textiel Darpo voor alle bedrukkingen in div. kleuren en maten. Snel goedkoop en stipte levering. Studenten extra korting 04459-1565.

• FEESTJE? Huur de Saurussociëteit. Bel 257140/254394

• ESN zoekt een enthousiaste MEDEWERKER voor de Commissie Economie. Wil je meehelpen met OPVANG & BEGELEIDING van BUITENLANDSE STUDENTEN? Bel: 883089/431653

• Heb je interesse in KLEDING MAKEN? Bel voor meer informatie tel. 618511

• RONDLEIDING IN ONS NIEUWE CLUBHUIS. Kom Løren: 30-6-94 inschrijven. KMT TRAGOS

• Gevr. PROEFERS. vr. GENEESMIDDELENOND., mannen/vrouwen, gedurende juli en/of sept. Roken: 0-10 sig./dag. Info: tel. 881340

• TACO'S, TIETEN, TEQUILA - 30 JUNI V. SLOUN

• HAPPY DAYS: WK'94 bij ons op grootbeeld (2mx2m)

• T.K. MAZDA 323, LPG. Bj.'85, f2800,-. Tel. 258740 (APK '95)

• "WIE VOL IS VAN ZICHZELF HEEFT GEEN PLAATS VOOR GOD", Visje

• WAKKER worden in KOPENHAGEN..... COMAX-REIS sept. 94

• APPARTEMENT te huur (incl. tuin), aug. 043-213667

• MGK's TEQUILA SUNRISE PARTY! 30-6 in de Orcus

• Gezocht: Grote KAMER in Centrum! Irmgard: 638945

• BORREL? Huur de Saurussociëteit. Tel. 257140/254394

• EPICURUS presenteert MEXICAN BEACHPARTY, 30 juni v. Sloun

• Nicole zoekt KAMER in centrum. Huur tot f400,- Bel: 04956-1455

• BIER bij HAPPY DAYS 1,60

• Ute (25), afgestudeerd Fysiotherapeute en aankomend studente GVO, zoekt KAMER (ca. 350) per juli/aug. Tel. Ute 030-442890/438438

• CAFÉ CUM LAUDE, Tongersestraat 27. - Speciale Bieren - Poolbiljart - Borrelen - Bierestafettes -

• Studenten 25% KORTING op het biljartgebeuren bij HAPPY DAYS 043-670206

• Student zkt. KAMER M'tricht per 15/8 of 1/9. Tel. 020-6340369. Ev. onderhuur

• PEUGEOT 309 GR DIESEL '87, lichte lakbesch. Gekeurd. f6000,- Tel. 617656

• Te huur KAMER f400,- incl. 50 m2. Geen jaarcontract. Alles privé per 1/7. Tel. 093289715932, Veldwezelt

• T.K. WANDEL-/BERGSCHOENEN mt.38, maar 10x gedragen. f100,- Tel. 211378 Astrid

• Jeroen zoekt met spoed KAMER in/rond Maastricht ca. f350,- pm. Bel: 03418-54458

• STUDENT EN KAMER O.G. geeft het goede voorbeeld. Student en Kamer o.g. verhuist per 1 juli naar Brusselsestraat 65!!!

• Ben jij op zoek naar een nieuwe HUISGENOTE? Bel me want ik zoek een KAMER! Margit, 04920-23328

• OPEN-INSCHRIJF-AVOND MSV TRAGOS do 30-6-94. Bier 1,50 vanaf 21.00 op Fort

• CAFÉ CUM LAUDE, Tongersestraat 27. - Speciale Bieren - Poolbiljart - Borrelen - Bierestafettes -

• BUSLIJN 10 stopt bijna voor de ingang van HAPPY DAYS 043-670206

• ESN zoekt een enthousiaste MEDEWERKER voor de Commissie Economie. Wil je meehelpen met OPVANG & BEGELEIDING van BUITENLANDSE STUDENTEN? Bel: 883089/431653

• A.s. studente zoekt KAMER, max f400,- Corien: 05940-3569

• RECHTEN-TENTAMENTRAINING HERKANSINGEN START 11 JULI. Propedeusebl. 1.2., 1.3. en 1.4. Kosten f20,- p/uur. Per blok 6 bijeenkomsten à 3 uur. Inlch. 04407-2540

• CARAMBA IT'S CORONA - 30 JUNI V. SLOUN

• KAMERS TE HUUR in centrum e.o. Ook rondom AZM. Vanaf f300,- incl. Wekelijks nieuwe kamers. Student en Kamer o.g., 043-215913. Ma t/m do 18.00-19.30 uur.

• FEMKE (19), 1e JRS. RECHTEN, ZOEKT KAMER. Tel. 04990-76913 (tussen 18.30u-21.30u)

• OUDEREJAARS ECONOMIE-STUDENT ZOEKT kamer IN MAASTRICHT. 04702-1544 (Gijs)

• SCANDINAVIÉ HERE WE COME. COMAX organiseert KOPENHAGENreis. INFO: 626110 Peter

• KAMERS TE HUUR in centrum e.o. Ook rondom AZM. Vanaf f300,- incl. Wekelijks nieuwe kamers. Student en Kamer o.g., 043-215913. Ma t/m do 18.00-19.30 uur.

• T.K. SLAAPBANK + LATTENBODEM. Bel 252159 (Tania)

• ITALIAANS leren op 11 plaatsen in ITALI_. Alle niveaus, ook beginners. Cursusduur 2 wk. of langer. Accommodatie; excursies. VIALINGUA 010-4125578

• VACATURES EFM-hoofdbestuur. Zie bulletin

• ETEN bij CAFÉ van SLOUN: SNEL - LEKKER - GOEDKOOP en altijd lage consumptie-prijzen. NIEUW!!! Iedere vrijdagmiddag van 14.00-17.00: BIER: 1,50

• T.K. CAMPER MERCEDES vakantieklaar! f7000,- Tel. 431280

• PAINT BALL FUN GAMES mei/juni, ma t/m do. Geen f65,- pp, maar met 30 pers. f45,- pp. 40 pers. f40,- pp. Info 04409-4441/3850. Alleen op tonen studenten/ov-kaart.

• HAPPY DAYS ook voor LIFE-MUZIEKoptredens 043-670206

• RECHTEN-TENTAMENTRAINING Herkansingen start 11 juli. Basisdoct. bl. 2.1. en 2.3. Kosten f20,- per uur. Per blok 6 bijeenkomsten à 3 uur. Inlch. 04407-2540

• English translation and correction. 043-216854

• Op zoek naar een goed onderhouden auto? Grijp dan nu deze kans! TKA OPEL ASCONA, uniek model, APK 5-95. Vr.pr. f1750,- Bel 619518

• VERHUIZEN? Huur de BUBU-mini bus. Bel 043-256162

• KAMERS TE HUUR in centrum e.o. Ook rondom AZM. Vanaf f300,- incl. Wekelijks nieuwe kamers. Student en Kamer o.g., 043-215913. Ma t/m do 18.00-19.30 uur.

• VRIEND V ALFRED is erg gelukkig met VRIENDIN V MOLLETJE. Op naar de zon XXX

• Te huur: grote, gemeubileerde KAMER in centrum! 1 jaar, f475,- 257405 (Bas)

• Te koop Cadier en Keer: fraai en ruim halfvrijstaand HUIS. Tel. 04407-1881

• COMAX-studiereis: Accounting in Denmark 25/9-29/9 Info: 883779, bgg. 626110

• Dit keer verhuist Student en Kamer o.g. zelf. NIEUW ADRES vanaf 1 juli: Brusselsestraat 65!!!

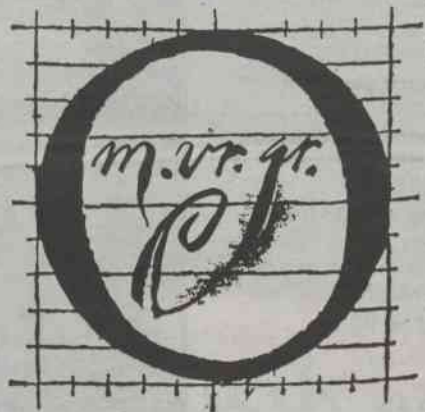
• CAFÉ CUM LAUDE, Tongersestraat 27. - Speciale Bieren - Poolbiljart - Borrelen - Bierestafettes -

• Voor activiteiten van je DISPUUT ga je naar HAPPY DAYS 043-670206

• LEKKER FIETSWEEER! T.K. HERENRACEFIETS, groot, f250,-. Tel. 210795. Misha bel snel!

• Nog nooit Tequila op? Kom naar MGK's TEQUILA SUNRISE PARTY! 30-6 in de Orcus!

• Te huur: KAMER in Stud. huis (Heer) 6 pers. + tuin. f375,- Tel. 616491

Intelligentietest (1)

Het is schokkend dat anno 1994 nog steeds niet sexe-neutraal over intelligentie geschreven kan worden (Eugene Baak, Observant nr. 36, blz 16). Kennelijk is het nodig om intellectuele prestaties van vrouwen te bagatelliseren door er sexistische opmerkingen aan toe te voegen. De teneur van het relaas is daarmee kwetsend voor vrouwen. Het is eveneens verbijsterend dat de redactie van de Observant een dergelijk stuk plaatst. Het emancipatiegehalte is werkelijk een universiteit onwaardig.

Alice Drenthe-Schonk,
voorzitter emancipatiecommissie RL

Intelligentietest (2)

Graag willen wij reageren op 'Bericht uit Maastricht', geschreven door de heer Baak in Observant 36.

Alhoewel wij niet hadden verwacht dat de ludieke IQ-test voor dispuuten op wetenschappelijke wijze zou worden verslaan, waren wij toch teleurgesteld door het abominabele niveau van dit artikel. Het is jammer dat in een universiteitsblad dergelijke clichématige en sexistische opmerkingen kunnen worden gemaakt. Hopende in de toekomst objectievere berichten uit de studentenwereld aan te treffen, verblijven wij, met de vriendelijke groet,

namens O.D.M. Quoque Versus,
Tamara van Rozen
Helga van Esch
Yvette Kordes

St. Pieterskade 13
043-216509

Lokaal Beheer

TE HUUR

Kamers centrum

+ omgeving

v.a. fl. 275,- excl.

Informatie- en
opinieblad van de
Rijksuniversiteit
Limburg
Uitgave van de
Stichting Observant
Verschijnt wekelijks.

Redactieadres
Keizer Karelplein 10
(begane grond)
Postbus 616
6200 MD Maastricht
telefoon 043-883174,
883125, 883128
Fax: 043-256909

Stichtingsbestuur
Gerard Majoor, Jeff
Wintgens, Ton de
Goeij, Jan Muytjens

Redactieraad
Han Aarts, Solange
Daenen, Paul
Galestin, Ton
Hameleers, Gerard
Hensen, Peter
Janssen, Ine Kuppen,
Tom Mulder, Tom
van Veen, Peter
Winkels

Redactie
Jacques Herraets
Wammes Bos
Riki Janssen
Wim Ortjens

Redactie-assistenten
Marlies In de Braekt
Gerald Bouwels

Aan dit nummer
werkten verder mee:
Eugene Baak, Nelis
Tutkey (foto's)

Opmaak
Ben Quaedackers

Druk
Limburgs Dagblad
Heerlen

Mededelingen
Voor het inleveren
van medelingen zie
aanhef op
mededelingenpagina

Advertenties
Marlies In de Braekt
Tarieven op
aanvraag
verrijgbaar
(Voor Paarltsjes zie
elders op deze
pagina)

Abonnementen
Leden van de
universitaire
gemeenschap
ontvangen het blad
gratis.
Afgestudeerden en
andere
belangstellenden
kunnen zich
abonneren voor
f 36,- per jaar.

HOP
Samen met negen
andere
universiteitsbladen is
Observant
aangesloten bij het
Hoger Onderwijs
Persbureau.

Knelpunten bij uitwerking Biomedische technologie

De plannen voor een studierichting biomedische technologie die gezamenlijk door de Technische Universiteit Eindhoven en de Rijksuniversiteit Limburg zou worden verzorgd, beginnen vastere vorm aan te nemen. Het streven is om voor 1 oktober een plan bij de adviescommissie onderwijsaanbod (ACO) in te dienen, zodat de opleiding na goedkeuring in 1996 kan beginnen. Er zijn echter nog enige knelpunten.

Rector magnificus prof. Philipsen verklaarde maandag in een universiteits-raadscommissie dat over drie weken een rapport voor zou moeten liggen van een gezamenlijke commissie van vertegenwoordigers van de TUE en van de RL. Daarin zou duidelijkheid verschaft moeten worden over een aantal knelpunten die tot op heden nog niet opgelost zijn. Een daarvan behelst de vraag welke titel aan de afgestudeerden verleend moet worden, een andere waar de opleiding haar hoofdzetel zou krijgen. Prof. O. Vrieze, een der initiatiefnemers aan Maastrichtse kant, meldt dat de RL-groep de voorkeur heeft voor twee volwaardige leer-routes, een in Eindhoven en een in Maastricht, waarbij de eerste meer

technisch, de tweede meer biomedisch georiënteerd zou moeten zijn. Wel zouden docenten en studenten een deel van de tijd heen en weer moeten reizen. Wat betreft de titulatuur liet Philipsen weten dat de TUE er niets voor voelt dat de RL de ir-titel zou gaan vergeven. Vrieze is het daar niet mee eens. "Als het inhoudelijk gerechtvaardigd is om de ingenieurstitel hier in Maastricht te verlenen, moet Eindhoven zich daar niet tegen verzetten", vindt hij.

Een verwant probleem betreft de cursusduur. Technische universiteiten mogen sinds kort een vijfjarige cursusduur aanbieden, algemene universiteiten als de RL mogen dat niet. Binnen de RL is al wel overeenstemming bereikt over de faculteit waar een eventuele opleiding biomedische technologie zal worden ondergebracht. Daarbij is de voorkeur van Vrieze niet gevolgd: het wordt niet de faculteit der algemene wetenschappen (AW), die bedoeld is als 'ontwikkelfaculteit' voor bètastudies, maar de medische faculteit. Die kan daarmee het verloren gevecht om de thuisbasis voor de opleiding psychologie, die wel naar AW ging, wellicht enigszins compenseren.

Windstilte rond reorganisatie diensten

Na de faculteiten hebben nu ook alle algemene diensten gereageerd op de voorstellen van het college van bestuur voor een nieuwe organisatiestructuur van de universitaire dienstverlening. Veel lijn valt er voorlopig nog niet in deze reacties te ontdekken.

Anders dan de faculteiten gaan de diensten gedetailleerd in op de vraag op welk niveau, centraal of decentraal, specifieke taken moeten worden uitgevoerd. Wel algemeen is de klacht over de moeilijke leesbaarheid van het stuk. Verder wordt de toekomstige structuur van de dienstverlening niet erg overzichtelijk gevonden. Vooral het onderscheid tussen 'gemeenschappelijke centrale taken' onder auspiciën van het college van bestuur, en de samenwerking tussen faculteiten in de vorm van 'gezamenlijke dienstverlening' wordt hetzij onduidelijk, hetzij prematuur geacht. Waar verder de ene dienst de oorspronkelijke plannen die het college in januari bekend maakte, helderder vond dan deze nota, schrijft een andere dienst dat het hier juist om een consequente en adequate uitwerking gaat. Verder valt er hier en daar enige huiver te bespeuren om taken

van het centrale naar het decentrale niveau over te hevelen. De dienst Personeel en Organisatie pleit voor een apart statuut voor de personeelsconsulenten, opdat hun onafhankelijkheid enigszins gewaarborgd kan blijven tegenover de nieuwe facultaire bazen. De Financieel Economische Dienst vreest dat de efficiency van de dienstverlening in het slop kan komen als het primaat bij een ander criterium, namelijk de effectiviteit, komt te liggen. Met 'effectiviteit' bedoelt de nota dat de dienstverlening heel dicht aan de uitvoering van onderwijs en onderzoek wordt verbonden en dus bij de faculteiten wordt ondergebracht. Voorts vindt de FED dat de aandacht van het college zich veel te veel op de algemene diensten richt en veel te weinig op de faculteitsbureaus. Ook daar komen dubbelfuncties voor, betoogt de dienst.

Overigens lijkt er onder de gewone medewerkers van de diensten vooral apathie te heersen met betrekking tot de reorganisatieplannen. Velen vragen zich af waar het traject naar toe leidt, en of er eigenlijk wel iets substantieels gaat veranderen. Het wachten is op de concrete uitwerking van de plannen door projectgroepen. Deze moeten nog ingesteld worden.

Wammes Bos

Temponorm komend jaar niet omhoog

Maandenlang verkeerden de studenten (en al die anderen) in onzekerheid: gaat de temponorm volgend studiejaar nu wel, of toch niet omhoog? En gaat de bezuiniging op de studiebeurzen dan ook door? Afgelopen maandag bleek dat ze het uitstel al in mei had kunnen worden verteld.

Tot enkele weken geleden liet Ritzen zijn woordvoerders consequent meedelen "dat het nog kan worden gehaald". Daarmee werd bedoeld dat het wetsvoorstel 'Student op eigen benen' op tijd door de Tweede en de Eerste Kamer kon worden behandeld. De temponorm zou dus in september al omhoog gaan van 25 naar 50 procent. Van de beurzen zou dan 45 (uitwonenden) of 34 gulden per maand worden afgehaald.

Maandag werd duidelijk dat zij hun uitspraken tegen beter weten in hadden gedaan. Minister Ritzen legde in de Studentenkamer aan LSVb en ISO uit dat er tussen de publicatie van een wet in het Staatsblad en de invoering van maatregelen "altijd drie maanden zitten. Die drie maanden zijn de afgelopen jaren heilig geworden". Omdat die termijn niet werd gehaald, zo verklaarde hij, kon de temponorm pas op 1 september 1995 worden opgetrokken en moest de verlaging van de basisbeurs ook worden uitgesteld. Vreemd. Drie maanden voor 1 september is 1 juni. Anders gezegd: de Eerste Kamer had al voor eind mei met het wetsvoorstel moeten instemmen, en de Tweede Kamer dus nog eerder. In mei stonden volgens de woordvoerders de "positieve verwachtingen" echter "nog recht overeind".

HOP/Pieter Evelein

Sauna in het Kruithuis?

Douche-faciliteiten voor fietsers en een sauna. De plannen om het Kruithuis aan te passen aan de eisen des tijds nemen een grote vlucht. Of niet?

Een opvallend frivole passage, twee weken geleden, in de anders toch zo dorre besluitenlijst van het college van bestuur. Men sprak van een 'multifunctioneel Kruithuis' dat betegeld kon worden en deels als douche en sauna kon worden uitgebaat. Aan de orde was een voorstel van de dienst Civiele Zaken (CZ) om het Kruithuis wat intensiever te benutten dan alleen maar voor de periodieke borrels. Maar een sauna? Diensthof Erik Klekamp was niet minder verbaasd toen hij de stukken van het college zag. Hij had immers een keurig net voorstel ingediend om het Kruithuis een tikje op te waarderen door er 's zomers een terras aan te koppelen en verder de mogelijkheid te creëren er een eenvoudige

lunch te serveren. Daarvoor zijn wat kleine verbouwinkjes nodig en moet er wat nieuw meubilair worden aangeschaft. Of hij daarvoor een kleine anderhalve ton uit de reserves kon aanspreken; de rest van het benodigde geld komt uit de koker van een lokale brouwerij in de vorm van terrasmeubilair en koel- en tapinstallaties. Van douches voor fietsende medewerkers en een sauna is in het gehele CZ-voorstel geen spoor te bekennen. Maar hoe komen die dan in de collegebesluiten terecht? Collegelid Dittrich verwijst desgevraagd naar zijn afwezige collega Vredevoogd, die de zaak heeft behandeld, maar meldt wel dat hij het een mooi plan vindt en graag met zijn gespierde fysiek in een montagefoto van een sauna in het Kruithuis zal figureren. Omdat dit een net bladis, wordt dat geweigerd. Klekamp heeft inmiddels navraag gedaan en spreekt het verlossende woord: het was een geintje van het college.

Wammes Bos

Wammes Bos

Rust

Bijna ongemerkt zijn de laatste stukjes die ik in deze jaargang van Observant heb geschreven, een klein drieluik geworden over de dichter Pierre Kemp, over de mens en zijn grens, over de noodzaak met jezelf samen te vallen, over de bijna als een vorm van mystiek te duiden uitbundigheid waarmee de op 'mens' rijmende en voor levenden onontkoombare grens soms overschreden wordt, en over de tragiek van de oudere die zichzelf aan gene zijde van het gebeugen verliest: een grensoverschrijding die tot ontredde-ning leidt, 'ik ben alles vergeten'. In de gedichten die citeerde, hebben we dichter ontmoet toen hij drieënveertig, zeventig en zesenzeventig jaar oud was. Bijna drieënvijftig was hij, toen 'Perdendosi' ontstond, een gedicht dat zich heel goed laat lezen in samenhang met onder andere 'Uitbundigheid' en 'Krabbel'. Perdendo is een term uit de muziek, die 'langzaam afnemend' betekent.

Perdendosi

Ik word van wonderlijke rust.

*Ik word van blauw
en zonder vrouw
en zonder lust
of pijn.*

*Alleen de toppen van mijn vingers zijn
in hun grens
nog mens.*

De dichter voelt hoe hij langzaam vervaagt, hoe hij zijn lichaam verliest, onstoffelijk wordt en bijna doorschijnend. Eeuwigheid, onmetelijkheid: dat is waar 'blauw' voor staat. Opeens weten we weer waar het woord 'levreden' vandaan komt; het hangt met 'vrede' samen en heeft van origine in het geheel niets zelfgenoegzaams. Men is zichzelf niet genoeg: men is zich eerder nog te veel. 'Bevrediging': nog zo'n woord. 'Ik ga uit mijn pen' heet het, in 1957, achttien jaar na 'Perdendosi' in het gedichtje 'Krabbel'. 'Ik word van blauw': ik vloei uit als inkt. Erotiek en mystiek hebben veel met elkaar gemeen in de menselijke ervaring. In de literatuur althans spreken zij elkanders taal. In 'Perdendosi' zien wij hoe iemand zich onthecht, beter nog: hoe hij, bijna buiten zichzelf om, onthecht wordt. De rust neemt bezit van hem, hij wordt van haar die hem ontvangt, omvangt en stilt, als een 'andere' vrouw. Toch verliest hij zich niet volledig; hij kan terug. Als hij wil, grijpt hij zich vast, met de nog net bewaard gebleven stoffelijke toppen van zijn vingers, en schrijft hij enkele regels. Het begin van een stolling, het gedicht als lijf. Het lichaam herrijst in de tekst. 'Waar ik mijn armen ook rek, / ik ben overal gek', schreef Kemp in 'Uitbundigheid'. De toppen van de vingers raken aan een uiterste grens, een grens die door het verlangen (verlengen?) niet gekend wil worden. En daar is dan die andere schitterende dichter, Paul van Ostaïen (1896-1928): 'Over de randen van mijn handen / tasten mijn handen / naar mijn andere banden / onophoudelijk'.

Wiel Kusters

Aanvallen!! Drinken!!

Als het Nederlands elftal weer eens geen wereldkampioen wordt, ligt dat waarschijnlijk aan het weer. Te warm, te vochtig. Op die warmte zijn wij noorderlingen niet berekend. De Belgische coach Van Himst heeft het weer al de schuld gegeven van de matige prestatie van zijn ploeg tegen Marokko. Het was te warm en de spelers hadden in de rust te veel gedronken. Daardoor liepen ze in de tweede helft met een volle maag over het veld te sjouwen.

„Onzin”, noemt fysioloog dr. Fred Brouns het smoesje van Van Himst: „Als je in die omstandigheden vlak voordat je het veld op gaat een liter water drinkt, zul je hooguit tien minuten een vol gevoel hebben in de maag, meer niet.” Brouns geldt als een deskundige op het gebied van vochthuishouding tijdens topprestaties. In zijn kast staat zijn proefschrift over dat onderwerp en op zijn bureau ligt een dikke brief aan Johan Koss, die hem om literatuur heeft gevraagd. (Koss is tegenwoordig tweedeaars student medicijnen en adviseur van het Noors Olympisch comité). De afgelopen tijd heeft Brouns ook de arts van de Nederlandse voetbalploeg, Frits Kessel, en bondscoach Dick Advocaat herhaaldelijk van advies gediend. Zij klopten bij hem aan om te vragen wat de spelers dienden te eten en drinken om onder de extreme Amerikaanse omstandigheden - een temperatuur van tegen de veertig graden en een vochtigheidsgraad van tachtig procent - twee helften lang een topprestatie te kunnen leveren. Het liefst had Brouns gezien dat de Fifa om advies was komen vragen. Dan had hij zonder meer geadviseerd de wedstrijden niet op het heetst van de dag, maar bijvoorbeeld om acht uur 's morgens of acht uur 's avonds te laten beginnen. „Ik vind het onverantwoord de wedstrijden onder dergelijke omstandigheden te laten spelen. Naarmate het toernooi vordert en de druk op de spelers groter wordt, zal het risico van ongelukken toenemen. Maar de Fifa heeft lak aan

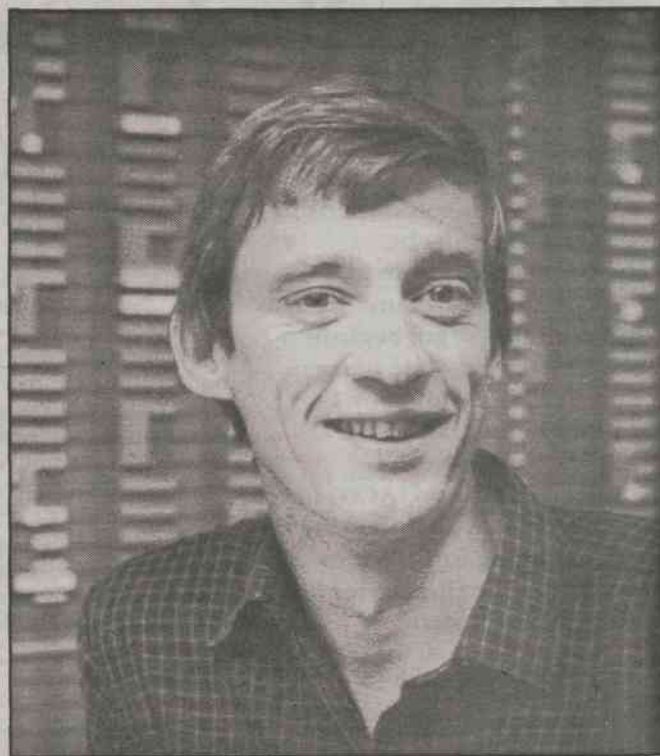
dat soort argumenten; de commerciële belangen wegen te zwaar. Maar bij marathonwedstrijden wordt het tijdstip van de start regelmatig vervroegd naar acht of negen uur 's morgens zonder dat het enige invloed heeft op de belangstelling van sponsors of toeschouwers.”

Het gevaar van sporten bij grote hitte (meer dan 28 graden) en een hoge vochtigheidsgraad (meer dan 70%) is dat het koelsysteem van het lichaam defect raakt. De warmte die het lichaam in een 'wet bulb' produceert, kan nergens naar toe. De drie mogelijkheden die het heeft om de warmte aan de omgeving af te geven - uitstraling, koeling door de omringende lucht en transpiratie - werken niet, want voor de eerste twee mogelijkheden is de omgeving te warm en voor de derde is de lucht te vochtig. Theoretisch kan de lichaamstemperatuur binnen een kwartier stijgen tot veertig graden. De Zwitserse marathonloopster Gabriele Andersen liet bij de Olympische Spelen in Los Angeles zien wat het effect is van oververhitting. Volkomen gedesoriënteerd zwakte ze over de baan. Ook al moet haar lichaamstemperatuur ver boven de veertig hebben gelegen, zij overleefde het avontuur nog. Volgens Fred Brouns telt de topsport de laatste jaren al meer dan honderd sporters die hun oververhitting niet meer kunnen navertellen. Berucht is het Amerikaanse football, waar spelers gehuld zijn in een dik beschermend pak.

Voor de deelnemers aan het wereldkampioenschap zit er volgens Brouns niets anders op dan gewenningsoefeningen en een verantwoord eet- en drinkmenu. Hij heeft Kessel en Advocaat geadviseerd de jongens in een sauna te laten oefenen en intensieve duurtrainingen te houden met een nylonjack aan. Of die adviezen goed zijn opgevolgd, kan hij niet zeggen: „Ze zijn in ieder geval bezig geweest met die nylonjacks, maar wat de sauna betreft zijn er praktische moeilijkheden om een ploeg van 25 man in een sauna te laten oefenen.” En als het goed is eten de jongens de laatste tijd veel spaghetti en macaroni, omdat daar veel koolhydraten in zitten, die de 'snelle brandstof' leveren om een wedstrijd lang te kunnen gaan.

Maar het belangrijkste van alles blijft de juiste drank. Tijdens een wedstrijd

verliest een speler drie à vier liter vocht, welk verlies zo snel mogelijk moet worden gerepareerd. Daarvoor is het kopje thee in de rust dus absoluut niet voldoende. In de Maastrichtse respiratiecellen zijn uitvoerige onderzoeken gedaan naar de beste dorstlessers, die de vochtbalans van het lichaam het snelst kunnen herstellen. Voor de hoofdsponsor van het wereldtoernooi, Coca-Cola, is er slecht nieuws. Het bruine drankje blijft veel te lang in de maag hangen. Gewoon water uit de kraan doet het een stuk beter: het gaat snel uit de maag naar de ingewanden, maar helaas verdwijnt veel water naar de blaas. Een speler die vlak voor de wedstrijd een liter water drinkt, kan daar prima mee uit de voeten, als hij meteen aan de slag kan. Maar als er eerst vlaggen gegroet en volksliederen aanhoord moeten worden, loopt die speler een grote kans dat hij een vreselijke aandrang krijgt, waaraan hij niet kan voldoen. Er zijn drankjes die beter werken. Wat zit er dus in de bidons van het Nederlands elftal? Aan de bidons zelf of aan de tassen van de verzorgers is het niet te zien. De merknamen zijn netjes afgeplakt om de firma Coca-Cola niet voor het hoofd te stoten. Op het gevaar af de tegenstanders van Nederland aan een wereldtitel te helpen verklapt Brouns het grote geheim: in sommige bidons zit Isostar, in andere Perform. Die dranken zijn rijk en koolhydraten en suikers en herstellen de vochtbalans beter dan water. Het probleem is alleen dat alweer de Fifa de belachelijke regel heeft bedacht dat de bidons alleen bij de dug-out mogen staan. Als het spel stil ligt, kunnen alleen spelers die daar in de buurt staan, hun dorst lessen. „Laat die bidons toch ook op andere punten langs het terrein toe,” verzucht Brouns. En een andere mogelijkheid zou zijn om in de rust snel een koud bad te nemen

om het lichaam te laten afkoelen. Maar ook dat wordt moeilijk: de kleedkamers hebben geen bad en als ze er een hadden, zou het te lang duren om de schoenen en de kleren uit en aan te trekken. Dus moeten we er maar mee leren leven dat er spelers in de tweede helft onbegrijpelijke fouten maken, aldus Brouns.

Fred Brouns: 'Topsport in dergelijke omstandigheden is levensgevaarlijk' (foto Franco Gori)

Jacques Herraets

Correctie

In een foto-onderschrift in *Observant* 34 (pagina 1) staat dat de vereniging 'Aiesec' had gehoopt 5000 boeken op te halen voor de universiteit van Minsk. Dat aantal moet 2000 zijn.

In een foto-onderschrift in *Observant* 35 (pagina 5) staat dat het steunpunt studiefinanciering in Maastricht is opgeheven. Dat is slechts ten dele waar. Op de foto staat de balie van het steunpunt afgebeeld. Deze blijft open.

Summer in the city

Ik ben juist terug van een vakantie in Californië. Zo had ik het gepland. Als je geen rekening hoeft te houden met kinderen en schoolvakanties kun je op de gekste momenten met vakantie gaan. In mijn vorige leven moest ik steeds overleggen met mijn gezin, nu alleen nog met mijn baas en mijn vriendin. Nu ik ouder word (ik ben net 50 geworden), besef ik dat ik klaar ben met opgroeien. Zo lang heb ik er over gedaan en ik voel me nu zo op als het maar kan. Nu begint er een echt nieuwe fase: het afgroeien. Met 50 wordt het weer net als met 25: het leven wordt beheerst door bazen en vriendinnen, het is alleen eenvoudiger geworden om ermee om te gaan. Is dit nog de onbezonnenheid van mijn jeugd of is het al de wijsheid van mijn oude dag?

Zo had ik het dus geregeld met mijn baas en mijn vriendin. Zij ging mee naar Californië, hij bleef op kantoor. Omdat ik mij vooral met onderzoek bezig houd, is mei een uitstekende maand om er even uit te zijn. Iedereen weet dat het leven in een bedendaagse universiteit een kwestie is van publiceren of verzuipen. Faculteiten moeten ieder jaar laten zien wat hun jaarproductie is geweest. Dat betekent heel eenvoudig het aantal publicaties in belangrijke internationale tijdschriften die hun artikelen selecteren via een geheimzinnig proces van 'peer review'. Zo heet dat spel. Als je dit jaar iets gepubliceerd wilt krijgen, moet je ervoor zorgen dat je vorige zomer al klaar was met je analyse en interpretatie, vorige herfst met het

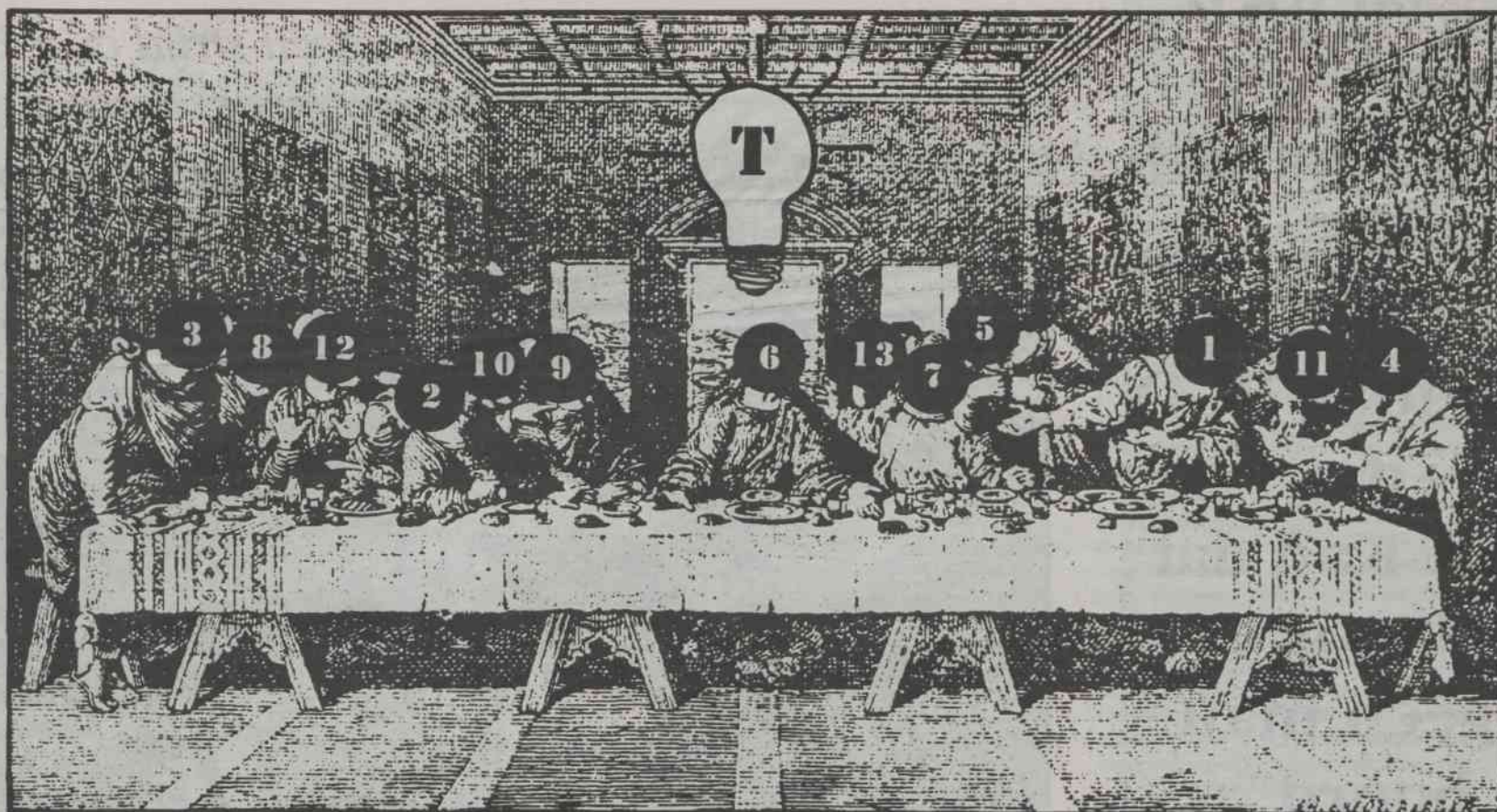
schrijven van de tekst en dat je deze lente nog eens de laatste correcties had aangebracht. Als het stuk eind april niet de deur uit is, kun je het absoluut vergeten dat het dit jaar nog wordt gepubliceerd. Mei is dus een prima vakantiemaand. Mijn baas weet dat en ik ook. Zo hebben we toch nog iets gemeen.

Ik was dus voor het eerst sinds 25 jaar met mijn vriendin weer in Californië, waar ik vroeger gewoond en gewerkt heb. Ik ging er terug naar alle plaatsen waar ik vroeger kwam en ontmoette er veel van mijn oude vrienden die op dezelfde plaats zijn blijven wonen of die ik nog kon achterhalen. Het was voor mij een heel vreemde ervaring. Niets was werkelijk veranderd. Ik hoefde nog geen vijf minuten met een oude bekende op een plek te zijn waar ik vroeger veel kwam, of we hadden allebei het gevoel dat ik nooit weg was geweest. Neurowetenschappelijk bekeken is het alsof onze hersenen gewoon computers zijn met een automatische toegang tot een groot aantal chips waar het gevoel van plaats ligt opgeslagen, een hier en nu. Ga terug naar een plek, zet er een andere computervriend bij en hup, daar zijn we dan weer. Dat overkwam me steeds weer. Vertel mij eens: is dat het Californië in mij of hebben jullie Limburgers dat ook? Gaat iemand ooit weg uit Limburg en komt hij er terug? Nu breng ik dus een summer in Maastricht city door. Terwijl jullie Limburgers met jullie gezin op vakantie gaan, ben ik

hard aan het werk met het analyseren van gegevens en maak ik een vliegende start in de publicatierace voor 1995. Terwijl jullie vast zitten in een verkeersopstopping op een Italiaanse snelweg, zit ik achter mijn notepad in het late licht van een noordelijke avond, een Brandje drinkend met een paar Amerikaanse universiteitsvrienden, die een droomvakantie doorbrengen in Europa om aan de hitte thuis te ontsnappen. Er zal een sfeer van rust en rede heersen. Mijn baas zal op stap zijn met zijn gezin en ik zal hier blijven zitten in de unieke schoonheid van het noordelijke avondlicht in Limburg, om te publiceren of te verzuipen in 1995. Zo heb ik het gepland.

Charlie Kaplan

Illustratie
Geert Setola

De onderwijsgroep

Een blok lang volgt Observant twee onderwijsgroepen. Eén aan de economische faculteit en één aan de medische faculteit.

Hieronder volgt het vijfde en laatste deel over de inzet, de frustratie, de aanwezigheidsplicht, het zwijgen en het enthousiasme van de dertien tweedejaars studenten economie die samen met hun tutor het blok 'Organisatie' volgen. En natuurlijk ook het verhaal van de tutor die de geneeskunde studenten stuurt tijdens blok 1.6.

Efficiënt lui zijn

Een paar keer gaat haar blik naar de deur. Tutor Petri van Hal is nog vol goede hoop. Hij komt. Oké, misschien een beetje te laat, maar hij komt. Hij heeft het immers met de hand op zijn hart beloofd: de laatste bijeenkomst zou Simon het niet laten afweten en zijn presentatie over de KLM houden. Daarmee zouden zijn vorige zonden (vier keer afwezig) bijna vergeven zijn. Een extra taak zou zijn ziel helemaal schoon poetsen.

Het wordt kwart voor negen, het wordt tien voor negen. De presentatie over Nedcar van Rob (met ooringetje) en Robert (met pet) is in volle gang. De ene sheet na de andere komt op de overheadprojector terecht, maar de deur blijft dicht. Simon laat het afweten, moet Petri dan ook teleurgesteld aan de koffietafel concluderen. Zijn "middelbare-schoolmentaliteit" heeft gewonnen. Hij zal (ook) dit blok niet halen. Netzomin als Maarten en Debbie die al eerder afhaakten: de eerste uit desinteresse, de tweede door de ziekte van Pfeiffer.

Na de pauze gaat de onvermijdelijke overheadprojector ("De tutoeren vinden het belangrijk dat je dat ding gebruikt, dus gebruiken we dat ding") nog één keer aan. En wel voor Ymke. Zes weken lang leek ze wat verlegen en onzeker, maar eenmaal voor de groep voelt ze zich als een vis in het water. Weg is de zacht ingehouden stem. Weg zijn de aarzelingen. Vol overtuiging en zonder een spoor van zenuwen geeft ze haar visie op de organisatiestructuur van 'De Limburger'. Daarbij kijkt ze niet, zoals de rest van de onderwijsgroep herhaaldelijk deed, op het papier of naar de muur waarop de sheets staan geprojecteerd. Nee, zij kijkt zelfverzekerd haar studiegenoten in de ogen. Een complete metamorfose? Ymke lacht als ze die opmerking

hoort. Och, ze heeft door haar heao-verleden gewoon veel ervaring met presenteren. Eigenlijk draait ze haar hand daar niet meer voor om. En dat onzekere tijdens de andere bijeenkomsten? Dat heeft alles te maken met een onvoldoende voorbereiding. "Ik werkte wel voor iedere bijeenkomst, maar ik had nooit alles doorgenomen. Vandaag was ik wel zeker van mijn zaak."

Zo boos als de tutor over de laksheid van Simon is, zo opgetogen is zij tijdens de eindevaluatie over het niveau van de presentaties. "Goed. Echt goed. Bovendien ben ik echt verbaasd dat jullie zo weinig last van zenuwen hebben. Denk er wel aan dat een eigen mening heel belangrijk is. Zeker straks in het derde jaar." Minder lovend is Petri over de voorbereiding thuis die wat haar betreft heel wat intensiever had mogen zijn. Een zacht gegriinnik geeft aan dat niemand haar tegen zal spreken. De oorzaak van de luiheid moet volgens Wim echter niet bij de groep worden gezocht, maar bij de stof. "Die was gemakkelijk en dan ga je het automatisch rustig aan doen. Je kunt de bijeenkomsten toch wel volgen, ook al doe je thuis niets." Dat hij zo nu en dan toch de boeken in dook is te danken aan het duw- en trekwerk van Petri. Die nam, zo vindt de groep eensgezind, met niet weinig genoegen en probeerde hen steeds te motiveren; goedschiks of kwaadschiks. Dat het resultaat niet altijd je van het zou zijn, had Petri kunnen weten als ze de diepere psyche van de gemiddelde economiestudent wat beter had doorgrond. Want die is er, zoals Robert de onderwijsgroep nog eens haarfijn uitlegt, toch altijd op uit om "zo efficiënt mogelijk lui te zijn".

Riki Janssen

Gijs is gezakt

Gijs is gezakt voor de voortgangstoets. Gijs, dat was de laatste waarvan we het verwacht hadden, zegt de groep. Gijs was een van de actiefste leden van de onderwijsgroep in blok 1.6 geneeskunde. Gijs moet nu misschien zijn jaar overdoen. Gijs baalt.

Gijs voelt zich genept: "Ik had deze keer een andere invulstrategie dan anders. Normaal vul ik redelijk veel vragen in. Nu wist ik zo ongeveer hoeveel punten ik moest halen en heb dan ook niet veel meer vragen beantwoord dan nodig was. Alleen maar die waarvan ik honderd procent zeker was dat ik ze goed had." Vervolgens gebeurde iets heel vreselijks voor Gijs. Een aantal studenten dienden een klacht in bij bureau onderwijs over vragen die voor tweeële uitleg vatbaar zouden zijn. Waar dus, volgens de klagers, niet een sluitend antwoord 'ja' of 'nee' op te geven zou zijn. Dat gebeurt na iedere voortgangstoets. Maar voor Gijs voltrok zich een ramp: van de veertien vragen die werden geschraapt uit de antwoordsleutel zaten er acht tussen die Gijs had ingevuld. En dus daalde zijn score tot onder het jaargemiddelde.

Gijs kreeg een O van Onvoldoende. Nu zit hij dik in de problemen. Een O aan het begin van het jaar kun je compenseren door vervolgens twee V's neer te zetten. Maar om de laatste O te compenseren moet je toestemming krijgen van de examencommissie om 'voorwaardelijk over' te mogen naar het tweede jaar, om daar die V's te scoren. "Ik weet nog niet of ik die toestemming krijg. Ik heb nog helemaal niks daarover uitgezocht. Dit resultaat had ik dan ook absoluut niet verwacht. Het was echt een verrassing."

Ook Chris haalde de voortgangstoets niet. Hij kwam weg met een T van Twijfelachtig. Hij ziet zijn toekomst minder somber in

dan Gijs: "Ik heb morgen een afspraak met mijn studiebegeleider. Hij zorgt er wel voor dat het allemaal goed komt. Als ik naar het tweede jaar kan, zal ik hard gaan leren om de voortgangstoets te halen."

Leren? Maar voor een voortgangstoets kun je toch niet leren?

Chris: "Ik moet hem halen. Dus kan ik er ook voor leren. Misschien ga ik in de zomer de Remedial Teaching Course volgen die de faculteit heeft georganiseerd." Beide studenten hebben iets tegen die voortgangstoets. Hij is grillig, onvoorspelbaar, willekeurig, nodigt uit tot gokken. Gijs: "Studenten die weinig uitvoeren in een blok kunnen hem toch halen. Geef mij maar een blokttoets. Dan zie je tenminste of iemand wat doet."

Gijs zegt "best weinig gedaan te hebben, minder dan in andere blokken." Dat kwam omdat het een vervelend blok was, over de 'maatschappelijke aspecten' van de geneeskunde. "Je moet het kennen, het is nuttig, maar als je die kennis echt in de praktijk moet gaan toepassen is het allemaal weer achterhaald", zegt Chris.

En Jan, tutor Jan, wat vond hij ervan? "Ik heb me erover verbaasd dat het onderwerp de studenten zo weinig interesseert. Gezondheidszorg, arbeidsongeschiktheid, verpleegtehuizen; je hoeft de krant maar open te slaan om iedere dag twee of drie artikelen hierover te vinden. Maar ik had niet de indruk dat de studenten iedere dag de krant van voor tot achter lezen."

Maar het was een leuke groep, zegt Jan, al was het voor hem een "vreemde ervaring om bij de eerste bijeenkomst binnen te lopen en acht studenten op de tafel te zien dansen." Waarmee Jan bedoelt dat de studenten elkaar al goed kenden: "Dat had ook grote voordelen. De sociale controle was heel sterk. Daardoor was de opkomst hoog en de participatie goed."

En wat vonden ze van tutor Jan? "Hij greep teveel in", zegt Gijs. "Hij had wel eens wat sneller mogen ingrijpen, soms", zegt Chris. Dus heeft hij het perfect gedaan.

Wim Ortjens

„Het gaat toch om goed wetenschappelijk onderwijs. Als dat via het orthodoxe PGO kan, is dat prima. Kan dat niet, dan is er ook geen man over boord”

“Nota's?” Het blijft heel even stil aan de andere kant van de lijn. Dan klinkt er een zacht gegriinnik. Nee, aan dikke dictaten over het probleemgestuurd onderwijs hebben de cultuurwetenschappers zich nog niet gewaagd. Die bestaan dus simpelweg niet. Evenmin hebben de cultuurwetenschappers zich in het verleden laten verleiden tot zware fundamentele discussies over het onderwijssysteem. Voor gevechten tussen pragmatici en ideologen moet men dan ook niet in de Kapoenstraat zijn, zo wordt in diverse werkkamers met uitzicht op de binnenplaats verzekerd. Hier, zo klinkt het eensgezind, stelt niemand het PGO ter discussie.

“Denkend vanuit het vak hebben wij het niet zo moeilijk met PGO”, legt drs. Th. Hoex uit. Hij is niet alleen hoofd van het bureau onderwijs, maar ook studieadviseur en beleidsmedewerker onderwijs van de jonge faculteit. “Waar anderen met veel moeite hun vakgebied binnen dit onderwijssysteem persen, hoort PGO juist bij Cultuur- en wetenschapsstudies (CWS). Wij werken dan ook niet in kleine groepen en probleemgestuurd omdat we toevallig in Maastricht wonen. Nee, vanuit de aard van de opleiding kiezen wij voor PGO.” CWS is immers van huis uit interdisciplinair, vult de portefeuillehouder onderwijs, dr. J. Wachelder aan. Onderwerpen worden namelijk niet alleen vanuit filosofisch, maar ook vanuit historisch, sociologisch en letterkundig perspectief bekeken. Juist deze disciplineoverschrijdende aanpak is volgens Wachelder ook een belangrijk kenmerk van het Maastrichtse systeem. Verder staan in het curriculum van CWS grote maatschappelijke vraagstukken centraal waardoor het niet alleen met de probleemgestuurdheid wel snor zit, maar ook de thematische opzet van de blokken (toch ook typisch voor PGO, vindt Wachelder) bijna vanzelfsprekend is. Wie echter na al deze adhesiebetuigingen aan het adres van het PGO een onderwijssysteem volgens het boekje van Cohen verwacht, komt bedrogen uit. Want recht in de leer zijn de cultuurwetenschappers niet en dat willen en kunnen ze ook niet zijn. Een uniform onderwijsmodel voor de hele universiteit is in hun ogen niet haalbaar. Of zoals prof. dr. G. de Vries, hoofd van de vakgroep wijsbegeerte, het uitlegt: “PGO is gemaakt door mensen die het boek over methodologie van A.D. de Groot hebben gelezen. Deze nestor van de psychologie ging er in 1962 vanuit dat je over een wetenschappelijke methode kon praten zonder de inhoud van de wetenschap erbij te betrekken. Sinds die tijd is er heel wat veranderd. Zo zijn wetenschapsfilosofen tot het idee gekomen dat je niet over een methode kunt praten zonder de inhoud erbij te betrekken. Het zou dus vreemd zijn als dat op het gebied van het onderwijs wel zou kunnen.”

Man over boord

Het onderwijssysteem moet daarom flexibel worden gehanteerd, oftewel worden aangepast aan het vakgebied. Want CWS is nou eenmaal niet op dezelfde leest geschoeid als geneeskunde, rechten of economie. Niet alleen is het wetenschappelijk domein van cultuur- en wetenschapsstudies veel breder, de faculteit heeft bovendien te maken

Cultuurwetenschappers voeren geen strijd over het PGO

Drs. Th. Hoex: “Waar anderen met veel moeite hun vakgebied binnen dit onderwijssysteem persen, hoort PGO juist bij Cultuur- en wetenschapsstudies.” (foto Nelis Tutkey)

met studenten die heel wat minder voorkennis hebben dan bijvoorbeeld de toekomstige medici. Hierdoor kan een CWS-student niet zomaar de bibliotheek in worden gestuurd. Hij zal veel sneller dan een student medicijnen door de bomen het bos niet meer zien en literatuur uitzoeken die in deze fase van de studie niet relevant of veel te moeilijk is. Gevolg is dat er zeker in de eerste twee jaar van de studie veel meer dan bij geneeskunde, met literatuurklappers wordt gewerkt. De voor Cohen zo belangrijke zelfwerkzaamheid staat hier dus op een lager pitje.

Ook de tutor speelt in op de gebrekkige voorkennis van de student. Hij is inhoudsdeskundig en hoeft zich niet terughoudend op te stellen. Integendeel. Een tutor mag de kleine groep (niet meer dan twaalf) zelfs “aanjagen”, vindt dr. J. de Jong. “Dat is zelfs volledig verantwoord, zeker wanneer een onderwijsgroep daardoor geen zes, maar een zeven of acht kan halen.” Vanaf komend jaar zullen hoogstwaarschijnlijk ook ouderejaars studenten

Jeroen Hoenderkamp (tweedejaars)

“De docent-studentbeoordeling bij CWS werkt niet of nauwelijks. De meeste docenten hebben te weinig lef. Zij durven de zwijgers in een onderwijsgroep of de mensen die te weinig inzet tonen, niet op de vingers te tikken. De onvoldoendes die er vallen hangen eigenlijk bijna altijd samen met de aanwezigheidsplicht. Gelukkig durven wij, de tweedejaars, elkaar steeds meer aan te pakken. Een tweedejaars student die lui is of zijn mond houdt, krijgt commentaar.”

de rol van tutor op zich gaan nemen. Niet omdat er een gebrek is aan tutores, maar omdat de faculteit de betere studenten terwille wil zijn; een extra kans om zich verder te ontplooiën.

Traan

Er is niemand binnen de faculteit die een traan laat om deze aanpassingen. De Jong: “Het gaat er toch op de eerste plaats om dat er goed wetenschappelijk onderwijs wordt gegeven. Als dat via het orthodoxe PGO kan is dat prima, kan dat niet, dan is er ook geen man over boord.” Niet alleen de kleine bijstellingen, die trouwens weer per blok variëren, maar ook de grotere inbreuken op het strikte systeem worden zonder slag of stoot aanvaard. Zo zijn er in het

Freek Debie (derdejaars)

“Ik vind het heel positief dat wij zoveel toetsvormen kennen. Niet iedereen kan zich in een klassieke bloktets laten zien. Sommigen komen beter uit de verf als ze een presentatie houden. Anderen komen tot hun recht als ze een take-home-tentamen moeten maken of een paper mogen schrijven.”

derde jaar blokken die lijken op het klassieke werkcollege: thuis worden de teksten gelezen, in de onderwijsgroep worden ze samen besproken. En de ouderejaars student die graag op eigen houtje en los van welke groep dan ook aan de slag wil, krijgt de kans. Hij mag in overleg met een docent een literatuurstudie doen. Dat de toetsen vervolgens afhangen van de PGO-variant die in het blok wordt gebruikt, is geen probleem. Zo past een bloktets met zes gesloten vragen waar de student er vijf van moet beantwoorden, het beste bij een ouderwets PGO-blok. Een ‘take-home-tentamen’ sluit aan bij een klassiek werkcollege; een paper kan het eindresultaat van een literatuurstudie zijn.

Een echte ouderwetse voortgangstoets (één van de vier eisen die Cohen in zijn nota aan het PGO stelt) hebben de cultuurwetenschappers echter niet. Op dit moment functioneren de jaarwerkstukken als een soort VGT. Studenten schrijven er drie in de eerste twee studiejaar en moeten daarin een blokoverschrijvend onderwerp behandelen.

De echte VGT ontbreekt niet uit een principiële onwil, laat men weten. Al zijn er

Sara Heesterbeek (eerstejaars)

“Als ik de verhalen over de onderwijsgroep bij economie lees, dan schrik ik. Daar wordt helemaal niet hard gewerkt. Bij ons is dat anders. Wij halen de koffiepauze altijd en werken zelfs vaak langer dan twee uur per morgen of middag. Probleemgestuurd onderwijs gaat er ook vanuit dat mensen hun best doen. Doen ze dat niet, dan stopt het leerproces.”

“Je steekt natuurlijk het meeste op als je tijdens de bijeenkomsten veel inbrengt. En dat doe ik ook. Ik ben iemand die veel zegt. Al pratende kom ik erachter wat ik weet. Dan gaat er plotseling een belletje rinkelen en wordt mijn voorkennis aangesproken.”

piële onwil, laat men weten. Al zijn er genoeg medewerkers die er weinig heil van verwachten. Volgens deze groep zijn de vragen van CWS-ers niet met ‘ja’, ‘nee’ of een ‘?’ te beantwoorden. Het gaat binnen CWS namelijk niet om feiten, maar om perspectieven, meningen en opvattingen. Maar dat terzijde.

Officieel heet het binnen de faculteit dat men nog niet aan de VGT is toegekomen. De afgelopen jaren is alle tijd in de opbouw van het curriculum gaan zitten. Maar nu ook de blokken van het vierde jaar klaar zijn en na de zomer voor de eerste keer van start gaan, is er eindelijk tijd voor reflectie. Als een van de eersten mogen de leden van de opleidingscommissie zich gaan bezin-

Niels Goossens (eerstejaars)

“Het lijkt hier op de middelbare school. Het onderwijs is schools want je hebt een goed contact met je leraar en je werkt in kleine groepen. Dat is me tot nu toe goed bevallen. We gaan diep op de stof in en iedereen krijgt veel tijd om zelf dingen uit te zoeken. Helaas heb ik het niet zo getroffen met mijn onderwijsgroepen. Die lopen veel minder goed dan zou kunnen omdat steeds dezelfde studenten, meestal drie tot vier, hun mond opentrekken. De rest durft niets te zeggen of krijgt de kans niet. Van mij mag een tutor of een gespreksleider deze zwijgers direct aanspreken en gericht vragen stellen. Misschien komen ze dan eindelijk eens over de drempel heen.”

nen. En wel over de eindtermen van de opleiding. Die moeten komend jaar specifiek worden geformuleerd. Pas dan zal de faculteit samen met een nog aan te stellen onderwijskundige bekijken of een klassieke VGT ook voor CWS een goede toetsvorm is. Blijkt dat niet zo te zijn, of moet de onderwijskundige concluderen dat een andere onderwijsafhankelijke toets beter aansluit bij de studie, dan wordt deze voor Cohen zo belangrijke pijler van het PGO, weer afgevoerd. Want de CWS-ers zijn niet dogmatisch, zij gaan, zo als Wachelder het noemt, op een “creatieve wijze” met het onderwijssysteem om.

Riki Janssen

„Ik ben ingehuurd door de RL, dus verkondig ik de boodschap van de RL”

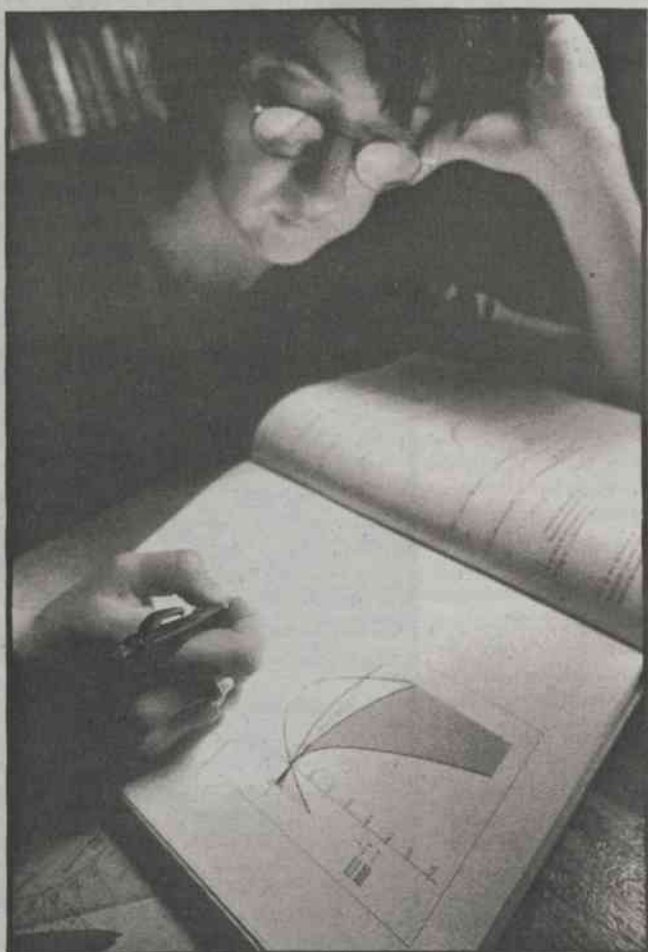
Kennistechnologie is een gerecht met als belangrijkste ingrediënten wiskunde en informatica. En hoe kun je dat probleemgestuurd bereiden? Niet. Dus verzond de faculteit der algemene wetenschappen, die de studie kennistechnologie verzorgt, een geheel nieuw recept: project georiënteerd onderwijs. PGO dus. Een beetje van dit en een beetje van dat. Helemaal recht-in-de-leer-PGO is het niet, maar helemaal conventioneel is het nog veel minder. Hoe PGO is het PGO bij kennistechnologie?

Het project georiënteerd onderwijs heeft nog geen minuut gedraaid en bestaat dus alleen nog maar op papier. Er zullen komend jaar hooguit acht studenten naar Maastricht komen: vier uit Diepenbeek en misschien nog een aantal doorstroom-HBO'ers. Met het onderwijs in kleine groepen, het belangrijkste kenmerk van het probleemgestuurd onderwijs, zal de faculteit der algemene wetenschappen (FdAW) dus in ieder geval geen problemen krijgen. De geografische opsplitsing van de opleiding kennistechnologie maakt het voorlopig onmogelijk om tot één onderwijssysteem te komen. Laat staan tot iets dat op het 'klassieke' PGO (voortaan: PGO) zou moeten lijken. De eerste twee jaren zijn Belgisch. Belgisch van aard - voornamelijk colleges - en voornamelijk gegeven door Belgische docenten. De laatste twee jaren zijn Maastrichts. Maastrichts van aard - hun PGO (voortaan: 'projectonderwijs') is weliswaar geen PGO, maar het begint er op te lijken, zeggen de betrokkenen - en voornamelijk gegeven door Maastrichtse docenten. "Het zal nog jaren duren voordat er sprake zal zijn van één onderwijssysteem voor de hele opleiding kennistechnologie", zegt J. Perrenet van de vakgroep onderwijsontwikkeling en -research (O&O).

Kwestie van tijd

Toch is men aan Maastrichtse kant niet ontevreden met de inrichting van het onderwijs. Volgens prof. O. Vrieze, vakgroep-leider wiskunde (samen met informatica vormen ze de twee vakgroepen van de FdAW) kunnen de studenten niet aan het projectonderwijs beginnen zonder over een "abstract begrippenkader" te beschikken. En dat kan alleen maar in collegevorm, 'kennis aanbrengen', zoals de Belgen het noemen. Die colleges worden in de eerste twee jaar afgewisseld met werkcolleges en practica, 'kennis verwerken' in LUC-jargon. "Als de opleiding kennistechnologie alle vier de jaren door ons zou worden verzorgd, zou ik het ongeveer hetzelfde aanpakken. Eerst kennis aanbrengen, dan projecten. Misschien zou ik al in het eerste jaar met een project beginnen, in plaats van in het tweede jaar. Maar het zou me niks verbazen als dat over een aantal jaren ook in Diepenbeek gebeurt. Kwestie van tijd."

De twee jaren in Maastricht worden aangeduid met 'project georiënteerd onderwijs.' Een potje creatief met afkorting om toch maar in godsnaam niet de indruk te wekken dat het PGO bij voorbaat al afgeschreven wordt? Volgens decaan prof. Van den Herik is niet bewust gekozen voor de afkorting 'PGO' maar toen men er per ongeluk op uitkwam hebben ze hem ook niet verworpen. En het is niet eens zo verzocht, vindt hij, want als je het projectonderwijs goed bekijkt voldoet het eigenlijk aan de belangrijkste kenmerken van het probleemgestuurd onderwijs: probleem-

Leent het PGO-model zich voor deze stof? Nee, vond de faculteit der algemene wetenschappen. Dus moest er iets heel anders worden verzonden, dat toch een beetje op het PGO-model leek. De faculteit koos voor PGO. Project georiënteerd onderwijs. (foto Nelis Tutkey)

georiënteerd en onderwijs in kleine groepen. Bovendien: "Ik ben ingehuurd door de RL, dus verkondig ik de boodschap van de RL", zegt hij. Zoveel mogelijk PGO dus. Omdat het moet, maar ook omdat het goed is, roepen Perrenet, de onderwijskundige, Vrieze, de wiskundige, en Van den Herik, de informaticus en decaan in koor: Een kennistechnoloog moet maatschappelijke vraagstukken te lijf met exacte vakken. En hij lost dat op met een aantal medestudenten. De studenten krijgen straks een probleem voorgelegd en een kamer, met telefoon, computers, een netwerk waarmee de hele we-

project te kunnen uitvoeren. Vier uren per week zijn gereserveerd voor vaardigheidstrainingen, zoals het schrijven van een rapportage. En nog eens vier uur staat voor 'kennis verwerken' (sommen maken). In tegenstelling tot de Belgische jaren, waar het 'kennis aanbrengen' nodig is om een fundament aan te leggen, en dus algemeen van karakter is, zijn de Maastrichtse colleges ondersteunend aan het project. Perrenet: "Het gevaar is dat het groepje studenten dat met een bepaald project bezig is, een kant opgaat die niet gewenst is. In het traditionele PGO heb je veel taken, en die dekken samen de lading. Hier

geen band meer met de realiteit, waardoor je probleemgestuurd zou kunnen werken", zegt Perrenet.

Tijdens het projectonderwijs worden verschillende basisdisciplines - wiskunde, informatica, natuurkunde, logica, economie - zoveel mogelijk geïntegreerd in één taak. Aan de eis van *probleemgestuurdheid* lijkt op de momenten dat studenten niet in de collegezaal zitten dus zonder meer volstaan te zijn. Een verschil met het 'traditionele' PGO is echter dat in het projectonderwijs telkens maar één casus wordt opgelost. Maar tijdens het construeren van een oplossing komen de studenten weer andere problemen tegen. Bijvoorbeeld op medisch gebied. Als een groep bezig is met het ontwikkelen van een medisch diagnostisch systeem zullen ze de telefoon moeten pakken om de nodige kennis te betrekken. Dat is dus niet alleen heel multidisciplinair, het vergt vooral veel van de zelfwerkzaamheid van de studenten.

Dit derde gebod wordt van de andere kant weer ondermijnd door het feit dat veel literatuur óf verplicht is, óf aan het begin van een project wordt uitgedeeld. Dat beperkt de student in zijn vrijheid om zelf te bepalen wat hij belangrijk vindt om te weten. Voor deze weg is gekozen omdat veel belangrijke artikelen moeilijk te vinden zijn.

Ook het 'leerdoel' is al voorgebakken. "In dit vak is het zo dat er weliswaar verschillende fietsen gebouwd kunnen worden, maar dat ze toch allemaal twee wielen zullen moeten hebben", zegt Van den Herik.

Een voortgangstoets bestaat nog niet. O. Vrieze: "We bestuderen nog de mogelijkheid om aan het einde van ieder project te kijken hoever de studenten zijn opgeschoven in de richting van de eindtermen die aan het beroep van een kennistechnoloog worden gesteld. In hoeverre heeft er een correcte toepassing van theoretische kennis uit de wiskunde en de informatietechnologie plaatsgevonden? Hoe is het praktische probleem in een kennissysteem of model gevat? Hoe is het rapport geschreven? Hoe wordt de hele oplossing gepresenteerd? Dan heb je ook een soort voortgangstoets"

Op het gebied van de *vaardigheden*, die ook tot de lementen van het PGO gerekend mogen worden, scoort kennistechnologie uiteraard hoog. "Het mooie van ons projectonderwijs is dat de studenten niet alleen leren hoe ze een probleem uit de praktijk moeten oplossen, maar het ook daadwerkelijk oplossen", zegt J. Perrenet. "Daarbij komen de meest uiteenlopende vaardigheden aan bod. Van interviewtechnieken - hoe krijg ik mijn gegevens uit mondelinge informatie - tot programmeertalen. Het aanbieden van één groot complex probleem staat dus eigenlijk dicht bij de praktijk dan het PGO. De studenten krijgen in de praktijk toch ook niet te maken met allemaal kleine deelprobleempjes waar ze over kunnen gaan brainstormen?"

Vrieze is niet blij met de taalverwarring - PGO, PGO: "Ons projectonderwijs is duidelijk iets anders dan PGO. Het essentiële verschil met het traditionele PGO is dat daarin aan de hand van problemen kennis wordt verworven. Bij ons wordt die kennis in collegevorm aangebracht en aan de hand van problemen geïntegreerd en toegepast", zegt Vrieze. "Maar het essentiële verschil met traditionele natuurwetenschappelijke opleidingen is, dat de studenten bij ons in een situatie komen die lijkt op de werkelijkheid. Je krijgt een opdracht, je moet samenwerken, overleggen, taken verdelen, terugkomen, alles samensmeden en een oplossing presenteren. Wat dat betreft lijkt het projectonderwijs meer op PGO dan op de conventionele methoden."

Wim Ortjens

Het project georiënteerd onderwijs bij kennistechnologie

De laatste twee jaar van de opleiding worden gegeven in Maastricht in de vorm van projectonderwijs. Er zijn vier thema's per jaar van ieder tien weken. In een onderwijsgroep wordt één taak per trimester behandeld. Het leerdoel staat vast - ontwerp een kennissysteem - en de 'evaluatie' bestaat uit een presentatie van een zelfgeschreven computerprogramma. Stop er 100 steden in en het programma zegt hoe de handelsreiziger moet reizen om zo min mogelijk kilometers te maken. Er zullen veel colleges zijn, veel verplichte literatuur, maar een zeer terughoudende tutor die alleen als 'projectbegeleider' standby zal zijn. Ondertussen werkt de groep aan de opdracht. Daartoe wordt een kamer ter beschikking gesteld met telefoon, computer en netwerk. Zodat de studenten over de hele wereld kennis kunnen vergaren op het gebied van klimaat, bijvoorbeeld. Want als er een 'regelgebaseerd systeem voor het instellen van alarmfasen bij mogelijk overstromingsgevaar van de Maas' moet worden ontwikkeld, moeten de studenten weten bij welke sneeuwhoogte in Charleville in Itteren de zandzakken voor de deur moeten.

De studenten werken in kleine groepen ongeveer twintig uur per week samen aan een project. De colleges worden afgesloten met een tentamen, het project wordt afgesloten met een presentatie. Ieder individueel lid van de projectgroep wordt in staat geacht het eindproduct te verdedigen.

reld aan hun voeten ligt. Samen moeten ze tot een oplossing komen. Probleemgestuurd dus.

De vier van Cohen

Hoe recht-in-de-leer-PGO wordt het projectonderwijs aan de FdAW? De nota 'leren te leren' noemt de vier geboden die een faculteit moet eerbiedigen wil er sprake zijn van probleemgestuurd onderwijs. Met het *onderwijs in kleine groepen* zit het dus - noodgedwongen - wel goed. Maar een kleine groep in een collegezaal is niet PGO. En er worden nogal wat colleges georganiseerd in de laatste twee jaar van de studie kennistechnologie. De studenten krijgen acht uur per week les over kennis-systemen, beschikbare software, wiskundige aspecten en alles wat nodig is om een

heb je eigenlijk maar één taak. Colleges kunnen ervoor zorgen dat alle neuzen dezelfde richting uitwijzen."

Maar waarom wordt het theoretische gedeelte dan niet in een traditionele PGO-vorm gebracht? Dat is godsonmogelijk bij bètavakken, zeggen de bèta's. Perrenet, zelf ook wiskundige: "Je zou een stelling in de wiskunde als een probleem kunnen opvatten, met de opdracht aan de onderwijsgroep om de stelling te bewijzen. Maar als de wiskundige die de stelling heeft bedacht al jaren over het bewijs heeft gedaan, kun je niet van een onderwijsgroep verwachten dat ze daar binnen enkele dagen uitkomt."

Colleges worden dus vooral gegeven als het voor de voortgang van het project echt noodzakelijk is om terug te keren naar de theoretische basis. "Dan heb je dus ook

„We moeten oppassen voor orthodoxie”

„Onderwijs is nu eenmaal onvoorstelbaar als louter een zaak van enthousiaste, spontaan gemotiveerde studenten. Er hangt altijd een sfeer van landerigheid en scepsis omheen. Daar lig ik heus niet wakker van.”

Ook prof. Hans Philipsen, als rector magnificus de hoogste hoeder van het universitaire onderwijs en onderzoek, geeft grif toe dat het probleemgestuurd onderwijs niet ontkomt aan het oermenselijk tekort. Tot aan het einde der tijden zullen studenten de neiging hebben hun inspanningen te minimaliseren en nog langer zal een docent zich eraan ergeren dat hij niet even mag uitleggen hoe de wereld in mekaar zit. De ooggetuigenverslagen van bijeenkomsten van onderwijsgroepen die de afgelopen weken op deze pagina's zijn afgedrukt, waren voor Philipsen gemakkelijk te herkennen, maar hij wil ze niet als representatief voor het hele onderwijs beschouwen: „Ik ben zelf vaak genoeg tutor geweest om te zien dat de ene groep beter functioneert dan de andere. Mijn ervaringen zijn over het algemeen positiever, misschien omdat ik veel met oudere studenten heb gewerkt in de deeltijdopleiding Verplegingswetenschappen. Dat er ook negatieve ervaringen tussen zitten, is heel normaal. Naarmate er kleinschaliger wordt gewerkt, groeien de verschillen. Als er één groep van 750 mensen in een grote zaal een hoorcollege volgt, is dat voor al die mensen even goed of even slecht. Het is net als bij bakkers: als een warme bakker goed is, is hij ook héél goed, veel beter dan de koude, maar als hij slecht is, is hij ook héél slecht. Maar bijna iedereen vindt warme bakkers beter dan koude. Probleemgestuurd onderwijs zal altijd zorgen blijven baren, maar ik zie duidelijk de elementen die goed werken voorop staan: de problemstelling in het hart van het onderwijs, de kleinschaligheid, de zelfstudie, het weloverwogen bijbrengen van vaardigheden. Het principe van *peer teaching*, waarin niet de docent, maar de student centraal staat, vind ik nog altijd het grote voordeel ten opzichte van het traditionele systeem. Dat er dan niet overal studenten om de drie maanden naar een sporthal worden gestuurd om een voortgangstoets te ondergaan, vind ik minder belangrijk. Er zijn ook andere manieren te bedenken om te zien hoeveel voortgang een student met zijn kennis maakt. Ik meen dat deze universiteit het probleemgestuurd onderwijs nog altijd heel behoorlijk in stand houdt en dat een groot deel van de staf er achter staat. Hoe het uitgewerkt wordt is een tweede, er blijven nu eenmaal verschillen tussen docenten of tussen faculteiten. Dat kan samenhangen met de noodzaak om meer of minder theoretische bagage mee te geven of om de studie op een bepaalde manier op te bouwen. Als we maar oppassen voor ritualisme: ritens mogen niet de vorm gaan bepalen. Bij geneeskunde worden bijvoorbeeld maar heel weinig colleges gegeven omdat men daar vindt dat via de casus problemen moeten worden opgelost. Op andere plaatsen dient die casus ter ondersteuning van een theoretisch gedeelte, om een toepassing van de theorie te demonstreren. Zulke variaties moeten mogelijk zijn, zolang de docent maar geen college gaat geven om zichzelf meer gehoor te verschaffen.”

Inertie

Philipsen heeft er weinig bezwaar tegen dat er niet één PGO-model voor de hele universiteit wordt gehanteerd en dat zelfs niet iedere faculteit de befaamde vier PGO-kenmerken van zijn voorganger Cohen in praktijk brengt. Evenmin bespeurt

hij een acuut gevaar aan de een of andere faculteit voor het verdwijnen van het onderwijstype waarmee de universiteit zich zo graag profileert. Als iedereen zich maar bewust is van de bedreigingen die her en der op de loer liggen en die het onderwijs snel in traditionele richting kunnen doen afglijden. Een van die van buiten af komende gevaren is de opvatting dat studenten vanzelf geïnteresseerd raken door de aangeboden problemen. „Dat is zeker niet het geval gebleken. Ik heb wel eens gehoord dat er bij rechten veel studenten waren die zeiden: ik kom alleen hier om mijn papiertje te halen, zeg mij maar wat ik moet leren. Moet je dan meteen zeggen: wat wil je beginnen met mensen die de motivatie voor deze manier van studeren ten enen male missen?”

De 'gruwel van de culturele inertie' zoals Philipsen het noemt, tast ook anderszins het docentencorps aan: „We zijn veelal afhankelijk van docenten die zelf in een ander, een traditioneel systeem hebben gestudeerd. Als je die niet goed begeleidt, vraag je om moeilijkheden. Die docenten zijn gekomen om ergens aan een universiteit te werken. Ze hebben het PGO nooit verwerkt en zijn dikwijls niet bereid de inzichten te wijzigen die zij in hun opleiding hebben meegekregen. Zo was het goed en waarom zouden wij het anders gaan doen?”

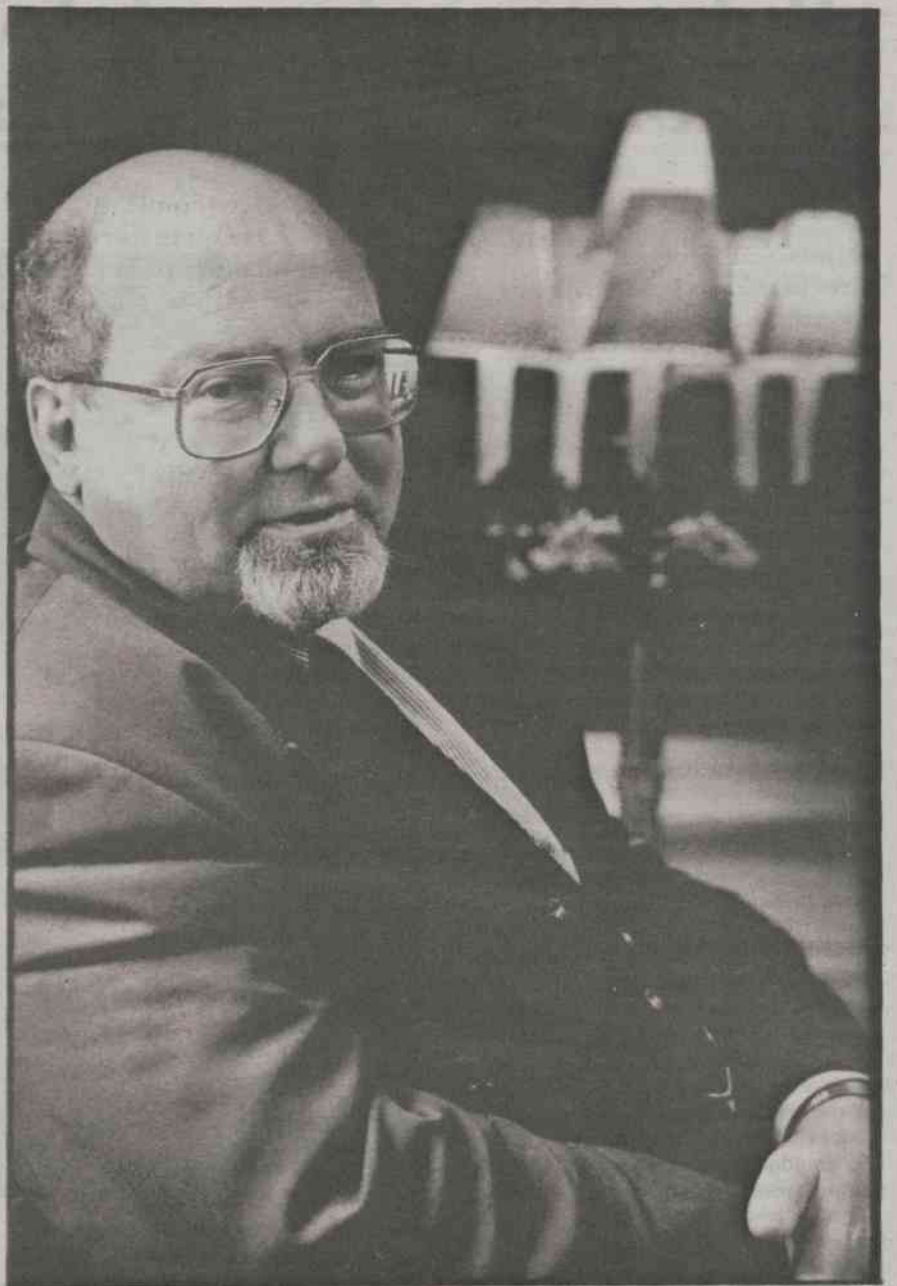
Tijd

Een derde risico dat naar de mening van Philipsen wordt onderschat is de tijd die aan onderwijs opgaat. Allerwegen wordt met afgunst naar geneeskunde gekeken, waar docenten gemiddeld niet meer dan dertig procent van hun tijd aan onderwijs hoeven te besteden. „Daar kan een docent zich voor langere tijd helemaal aan het onderzoek wijden. Hij kan volstaan met drie tutorschappen per jaar. Dan is het niet zo moeilijk om het PGO-ideaal fris te houden. Bij andere faculteiten kom je mensen tegen die vijf of zes keer per jaar tutor moeten spelen naast andere onderwijsrollen. Dat betekent een enorme versnippering van je tijd. Ik vind het heel goed te begrijpen dat je dan wel eens tegen het plafond gaat. Daar zouden we eens beter op moeten letten. Ik denk dat er te weinig gebruik wordt gemaakt van andere tutores, die speciaal kunnen worden ingehuurd. Vaak zie je dat studenten die pas zijn afgestudeerd, uitstekend tutor kunnen spelen. Van dat soort passanten zouden we meer gebruik moeten maken om de onderwijslast van docenten te verlichten. Ik begrijp niet waarom nu alleen docenten als inhoudsdeskundig kunnen worden beschouwd. Zijn alle anderen ondeskundig? We zetten toch zeker niet de portier voor de groep? Ik denk dat die angst voor ondeskundigheid nog altijd wordt ingegeven door het idee dat je daar in de groep kennis moet overdragen.”

Slijtage

Een ander gevaar schuilt volgens Philipsen in de slijtage waaraan het systeem vanzelf onderhevig is. Hoe langer men het onderwijs naar vorm en inhoud ongemoeid laat, hoe routineuzer men ermee omgaat: „Na een tijdje krijgen de mensen dan het gevoel dat ze alles al eens gezien hebben. Dan gaan ze aan de vorm hangen. Eens in de vier of vijf jaar moet het onderwijs eens flink op de helling, moeten de blokken eens goed worden beoordeeld op vorm en inhoud. Onderwijs is nu eenmaal een complexe tak van sport, die je voortdurend in de gaten moet houden om te voorkomen dat er iets scheefgroeit.” Philipsen verwijst naar de notitie over kwaliteitszorg die het college vorige week naar de universiteitsraad stuurde en die een uitloei- sel is van de opmerkingen die zijn mede-

Rector magnificus
Hans Philipsen:
warme bakkers
zijn beter dan
koude, maar er
zitten tussen de
warme ook hele
slechte
(foto Nelis Tutkey)

collegelid Dittrich maakte bij de opening van het academisch jaar. Het college wil een interne visitatie houden die zich uitstrekt over alle faculteiten en die tot doel heeft na te gaan welke zorg iedere faculteit besteedt aan het onderwijs. Met die operatie wil het college volgens Philipsen vooruitlopen op een ontwikkeling die de universiteiten de komende jaren boven het hoofd hangt: „We zijn er nu nog aan gewend dat het onderwijs nationaal wordt geregeld. Het lijkt voor mij geen twijfel dat er een vrijere situatie gaat ontstaan. Daar moeten we snel bij zijn en ons nu al trainen in het beoordeeld worden op kwaliteit. We moeten de concurrentie voor blijven.”

Bemoeienis

Nu zit niet iedere faculteit te wachten op bemoeienis van het college van bestuur met onderwijs. Weliswaar heerst hier en daar nog steeds spijt dat het plan om het onderwijs over de faculteiten heen centraal te organiseren nooit is doorgegaan. Die spijtoptanten zijn vooral te vinden bij de vakgroep Onderwijsontwikkeling en -research. Zij wijzen erop dat het PGO juist bij de medische faculteit zo goed van de grond is gekomen omdat daar de macht van de vakgroepen vanaf het begin aan banden is gelegd. Daardoor kon het onderwijs thematisch worden ingericht. Bij andere faculteiten hebben de vakgroepen hun macht veel minder willen loslaten en ontstond een veel meer versnipperd onderwijs dat hier en daar nauwelijks meer dan één PGO-kenmerk over heeft, de kleinschaligheid.

Tijdens de laatste vergadering van de universiteitsraad klom er een eerste roep om schapen die zich van de kudde dreigen te verwijderen, tot de orde te roepen. Op voorstel van de studentenfractie werd tijdens de behandeling van het nieuwe interne verdeelmodel een motie aangenomen waarin het college werd opgeroepen een soort bonus-malusregeling te treffen voor faculteiten die beter of slechter hun best doen het probleemgestuurd onderwijs te

handhaven. Philipsen wijst erop dat de motie ook werd ondersteund door de geding van het wetenschappelijk personeel. Overigens zijn er volgens hem nog geen tekenen dat iemand een systeembreuk overweegt, zegt Philipsen: „Iedereen heeft zich akkoord verklaard met het uitgangspunt zoals dat in de Strategienota is vastgelegd.”

Geen dwang

Als het toch ooit zover zal komen heeft het college niet de bevoegdheid een faculteit te dwingen het model toch te behouden. Maar het grote belang dat het college hecht aan 'profielkenmerk-nummer één' heeft voor en na een stel maatregelen opgeleverd die een ontrouwe faculteit bij voorbaat ontmoedigd raakt: „Het centrale niveau kan wel richtlijnen voor onderzoek en onderwijs aangeven, maar het opleggen van een onderwijsmodel hoort daar niet bij. Maar wij kunnen ook bepaald gedrag stimuleren, bijvoorbeeld via het Profileringsfonds of het PGO-fonds. Nu komt daarbij dat het nieuwe verdeelmodel op het probleemgestuurd is gebaseerd: er worden taken berekend op grond van dat onderwijssysteem. Zo hebben we wel degelijk middelen om het PGO te behouden.”

Dat er geen gemeenschappelijk oordeel is over wat PGO moet inhouden, vindt Philipsen niet zo'n bezwaar: „We moeten oppassen voor orthodoxie. De ene faculteit is de andere niet. PGO is een richtlijn, een fundament. Niet alle kenmerken hoeven gelijk aanwezig te zijn. Je moet nota's hebben als *Leren te Leren*, ook al weet je dat niet alles daarmee in overeenstemming is. Maar zonder die nota zou alles erg snel kunnen wegglijden in opportunisme. De Bergrede is ook nog steeds actueel, maar als je in de samenleving om je heen kijkt, zie je dat die ook niet overal wordt nageleefd.”

Jacques Herraets

Het principe van peer teaching, waarin niet de docent, maar de student centraal staat, vind ik nog altijd het grote voordeel ten opzichte van het traditionele systeem.

Hoe probleemgestuurd is het onderwijs aan deze universiteit nog?

Een voorbeeld: de leden van een onderwijsgroep bij economie krijgen van de tutor de opdracht om een bepaalde *case* uit te werken, zeg de beursgang van KPN en de vraag of die oerhollandse prijs van negenenveertig gulden-en-nog-wat per aandeel, gerechtvaardigd is. Een van de groepsleden zal tijdens de volgende bijeenkomst een presentatie van zijn bevindingen moeten geven. Wie dat is zal pas ter plekke worden bekend gemaakt. Een slechte presentatie levert een slecht cijfer op.

Is dit nog probleemgestuurd onderwijs? Het lijkt meer op het klassieke systeem van de middelbare school: huiswerk met als stok achter de deur dat je een beurt kan krijgen. Schools dus. Toch is dit PGO, zeggen de studenten die het voorbeeld aandragen en die zichzelf als voorstanders van het systeem zien. Want er is een probleem, je wordt geprikkeld om zelf aan het werk te gaan, je discuteert er naderhand over in het verband van een kleine groep, en je leert ook nog een vaardigheid, namelijk presenteren. Dat er dwang mee gemoeid is, nou ja, zo erg is dat ook weer niet en op die manier is in ieder geval gegarandeerd dat een groep ook echt werkt. Want niets is zo erg als een onderwijsgroep waarin een deel van de leden er de kantjes vanaf loopt. Na verloop van enige tijd doet dan vervolgens niemand meer wat, uit pure frustratie.

Hoe probleemgestuurd is het onderwijs aan deze universiteit nog? Het voorbeeld laat zien dat pogingen om die vraag te beantwoorden onherroepelijk vastlopen in een definitie van moeras waar de mistige *Yorkshire moors* bij verbleken. En als we dan toch in Britse sferen zijn: de schrijver die een van zijn protagonisten "what's in a name" liet uitroepen, kan binnen de muren van de RL op een grote populariteit rekenen. Wie de artikelenserie in de afgelopen vier nummers van dit blad heeft gevolgd, weet dat de benaming PGO, probleemgestuurd onderwijs, net zo lang gekneet, gebogen, opgerekt en aangelengd is tot ze de noden van de verschillende gebruikers kon dienen. Dat bleek de verslaggevers al tijdens de interviewfase. Menig gesprekspartner wilde wel erkennen dat men wellicht niet meer geheel volgens het orthodoxe PGO te werk gaat, maar benadrukte vervolgens dat de innovaties bij de betreffende faculteit zo niet een verrijking, dan toch wel een noodzakelijke

aanpassing van het PGO behelzen, waarop de benaming nog voluit van toepassing is. Zo viel zelfs het begrip 'PGO-colleges', waarbij de verwachte knipoog uitbleef.

Slag om de arm

We waren welgemutst op pad gegaan. Gewapend met de nota 'Leren te leren' uit 1991, waarin een universitaire werkgroep onder leiding van de toenmalige rector magnificus Cohen het PGO had teruggebracht tot de handzame proporties van vier criteria. Dat was overigens al een vereenvoudiging, want de onderwijskundige vakliteratuur kent er heel wat meer, terwijl een eerdere RL-werkgroep er nog tenminste zes onderscheidde.

Vier criteria dus: kleinschaligheid, zelfwerkzaamheid, probleemsturing en voortgangstoetsing. Duidelijke criteria die de kern van het PGO zouden moeten uitmaken. Duidelijk? De nota-Cohen zelf laat meteen op dit lijstje al volgen dat "bij de wijze waarop deze elementen gestalte krijgen, alternatieven denkbaar zijn". En dat is niet de enige slag om de arm, het stuk staat er vol mee. De werkgroep bestond immers uit vertegenwoordigers van de verschillende faculteiten, die een grote ijver aan de dag legden om zoveel mogelijk kolen en geiten te sparen. Als puntje bij paaltje komt hecht men binnen een universiteit meer aan autonomie dan aan ideologie. De gedachte dat de buurman (een andere faculteit, het college van bestuur, de professionals van O&O) meekijkt in de keuken en zegt dat de ingrediënten niet kosher zijn, is menig een gruwel. In dat opzicht verschilt de RL niet van de traditionele instellingen.

Maar was deze universiteit niet ooit van start gegaan met een afwijkende 'missie' zoals dat tegenwoordig zo fijn-katholiek heet? Lag de bestaansreden van 'Maast-

richt' niet voor een belangrijk deel juist op het terrein van de onderwijsvernieuwing? Wis en waarachtig. Er is dus ook geen andere Nederlandse universiteit die zoveel heeft geïnvesteerd in het onderwijs, de evaluatie en de bewaking ervan. Waar elders treft men zo'n uit de kluiten gewassen vakgroep Onderwijsontwikkeling en Onderwijsresearch aan als juist hier? Nou dan. Maar zelfs de O&O-ers zijn het onderling niet eens over de vraag wat nu precies PGO is. Zo noemt Wim Gijssels, O&O-er bij economie, de nota-Cohen "een slecht rapport", onder meer omdat het voortgangstoetsing tot criterium verheft "en dat hoort er helemaal niet bij".

Veel O&O-ers zijn bovendien schichtig geworden, zeker in die faculteiten waar hun positie minder sterk is dan die waar hun oorsprong ligt, geneeskunde en gezondheidswetenschappen. Men hoeft zich voor al te stevige uitspraken, men vermijdt angstvallig het odium van 'ideoloog' of 'waakhond', omdat anders de moeizaam bevochten plek in de faculteit op de tocht zou komen te staan. Letterlijk, want er zijn nog altijd mensen die vinden dat deze vakgroep van beroepsbemoeials, deze onderwijspolitie, aan hun faculteit best opgeheven kan worden.

De gemiddelde RL-docent haalt zijn schouders op als het over PGO gaat. De criteria van Cohen zijn aardige zij het wat onduidelijke richtlijnen, maar soms, of vaak, kun je je er niet aan houden. Kleine groepen, kleinschaligheid, ja, daarover is men het wel eens. Naar de massale hoorcolleges die je elders als dominante onderwijsvorm treft, wil niemand (nou ja, bijna niemand) terug. En dat de zelfwerkzaamheid gestimuleerd moet worden staat ook niet echt ter discussie. Maar daarmee is de consensus wel zo'n beetje geschetst. Probleemsturing als didactisch principe in het gehele curriculum is al heel wat minder vanzelfsprekend, en over de voortgangstoets zwijgen we maar.

Toch is de vraag wat nu wel en wat niet PGO is, van belang, ook voor de sceptici. Het voortbestaan van de RL en dus ook het hunne hangt af van de aantallen studenten die worden aangetrokken. En het PGO neemt in die werving een prominente plaats in. Dan zou het ook wel zo netjes zijn om te doen wat in de advertenties beloofd

wordt, namelijk het aanbieden van probleemgestuurd onderwijs.

Er is nog een reden waarom enige bezinning op zijn plaats is. Onlangs nam de universiteitsraad een motie van de studentengeleding aan die behelst dat de financiering van de faculteiten voor een deel gekoppeld zal worden aan hun prestaties op het vlak van het PGO. Als die wordt uitgevoerd zul je moeten weten wat wel en wat niet onder het begrip PGO valt; je zult ondergrenzen moeten vastleggen en strepen moeten trekken. Dat dat tot een babylonische spraakverwarring gaat leiden valt nu al te voorspellen. Meer nog dan nu zal elke afwijking worden gepresenteerd als verbetering en dus als op-en-top PGO. Geen enkele faculteit, autonoom als men is in de vaststelling van het onderwijsprogramma, zal zich willen laten gezegen aan welke eisen dat programma moet voldoen. Als de universiteitsraad vasthoudt aan een centrale toetsing van de trouwaan de leer, kunnen we nog heel wat competentiegeschillen tegemoet zien.

Voor de allerlaatste keer terug naar de hoofdvraag waarmee de serie artikelen begon: staat het PGO aan deze instelling nog overeind? De antwoorden waren zo genuanceerd dat het ons duizelde. Evident is dat de meeste rechtzinnigheid nog bestaat bij geneeskunde en in iets mindere mate bij gezondheidswetenschappen. De andere faculteiten zijn stuk voor stuk om goede of minder goede redenen afgedwaald van de uitgangspunten. Als dat dan zo is, kun je dan zeggen dat ze het PGO niet meer beoefenen? Nee, roepen ze zelf in koor, wetend dat dat hier in Maastricht geen sociaal wenselijk antwoord is. Is 'ja' dan wel het goede antwoord? Oordeelt u zelf. Hiernaast treft u een schemaatje aan waarin de facultaire scores op de Cohenschaal met plusjes en minnetjes, zo goed en zo kwaad als dat ging, zijn aangegeven. Bedenk erbij dat wat in de ene faculteit zelfwerkzaamheid wordt genoemd, bij de andere onder de noemer 'opdrachten' valt. Dat een deel van het curriculum kleinschalig is, een ander deel weer niet. Dat probleemsturing een begrip van caoutchouc blijkt te zijn, net zoals PGO dus. Enzovoorts. Grote korrels zout zijn toegestaan.

Wammes Bos

Hoe staat het met het PGO?

- ++ betreffend aspect werkt goed
- + betreffend aspect werkt redelijk
- + - betreffend aspect werkt twijfelachtig
- betreffend aspect werkt slecht
- betreffend aspect werkt niet, bijvoorbeeld omdat het is afgeschaft

		Geneeskunde	Gezondheidswetenschappen	Rechten	Cultuurwetenschappen	Kennistechnologie	Economie
	Kleinschaligheid	++ Negentig procent van het onderwijs is georganiseerd in groepen van acht tot tien studenten.	++ Sommige studierichtingen krijgen kritiek op het aantal colleges dat ze organiseren.	++ Elf studenten per onderwijsgroep.	++ Niet meer dan 12 studenten per groep.	+ Maar er worden nogal wat colleges gegeven.	+ De kleine groepen zijn dominant, maar colleges geen uitzondering.
	Probleemgestuurdheid	++ Wie niet probleemgestuurd wil studeren, maakt geen schijn van kans.	+ Als het kan is het onderwijs probleemgestuurd. Bij de bèta's wil dat soms niet lukken.	+ Soms staan er wat veel studietaken in het blokboek.	+ Wanneer een blok niet door een probleem wordt gestuurd, is dit geen probleem voor de cws-ers.	++ De studenten weten niet alleen hoe ze het probleem moeten oplossen, maar lossen het ook op.	+ - In de eerste twee jaar wordt dit redelijk volgehouden, in de latere jaren nauwelijks meer.
	Zelfwerkzaamheid	++ Er wordt zo weinig mogelijk verplichte literatuur opgegeven.	+ - De literatuurklappers gooien roet in het eten.	+ - In de propedeuse worden studenten aan het handje genomen, verder is er sprake van een sterk sturende tutor in alle jaren.	+ - In het eerste en het tweede jaar krijgen de studenten veel literatuur aangereikt. Tutor is steeds actief en sterk sturend.	+ - Er wordt flink gestuurd en de weg die naar de oplossing leidt is duidelijk bewegwijzerd.	+ - Is er wel, maar valt die nog onder de PGO-definitie? Er wordt zeer veel gestuurd.
	Voortgangstoetsing	+ Is heilig in de faculteit. Bloktoetsen gaan in de toekomst waarschijnlijk zwaarder wegen, vooral in propedeuse.	+ - Er is een voortgangstoets (+) maar hij werkt niet (-).	-- De VGT is afgeschaft.	-- De cws-ers hebben (nog) geen VGT in de klassieke vorm.	-- Bestaat niet, en als-ie komt wordt het iets heel anders dan in het algemeen met VGT wordt bedoeld.	-- Afgeschaft en deels vervangen door een toets die de benaming VGT niet verdient.

Het 'Pie-Bie-El' gaat de wereld veroveren

'Mastwikt' is niet alleen synoniem voor Europese eenwording, het staat in de medische wereld ook voor een nieuw, revolutionair onderwijssysteem. Niet Hamilton of Harvard, maar 'Mastwikt' wordt met eerbied uitgesproken, "all over the world", zegt een deelnemer aan de Summer Course. Zeventig pelgrims uit 26 landen verblijven deze dagen in het door hen uitverkoren Mekka van het 'problem based learning.' Op de geneeskundefaculteit van de RL leren ze alles over 'Learning Goals' en 'Sevenjump'.

Een van de deelnemers aan de Summer Course, een door de geneeskundefaculteit georganiseerde workshop over 'problem based learning'. (foto Nelis Tutkey)

Ze leren vooral om recht in de leer te zijn. De video-instructie op woensdagmorgen laat zien hoe de ideale onderwijsgroep functioneert. Alle deelnemers hebben de leerdoelen opgezocht in de bibliotheek, er zijn veel verschillende boeken gelezen, de rapportage is helder en de tutor zwijgt zo lang mogelijk. Hij grijpt pas in als de groep dreigt te ontsporen, strijkt de rails weer glad en laat de trein voortdenderen naar De Verlichting.

Een Oosters uitzijnde heer heeft de raad uit het cursusboek opgevolgd. In verband met een geplande wandeling door de Voerstreek worden de deelnemers verzocht 'comfortable shoes' aan te trekken. Onder zijn krijtjespak draagt de Aziat hagelwitte gym schoenen.

Maar eerst wordt er cultuurgebotst. Tijdens de koffiepauze loopt een Engelse man duidelijk iets, of iemand te zoeken. Ondertussen verdringen de cursisten zich rond de koffiekant. Een landgenoot vraagt hem of hij iets zoekt. "The end of the cue" is zijn bloedserieuze antwoord.

Onderwijsgroep

De zeventig deelnemers zijn allen verbonden aan medische faculteiten en academische ziekenhuizen. De meeste als docent, sommige als praktiserend arts, en een enkeling als student. Ms. Mercedes Elizabeth Cortes Marinero van de Ciudad Universitaria San Salvador heeft zich ingeschreven voor de workshop *learning through problems and assessing students: opportunities and limitations*. Sabine Burbulla, student aan de universiteit van Witten in Duitsland komt voor de andere workshop, *acquisition of clinical skills*. Zij wil weten hoe je een skillslab opzet en vooral, wat dat allemaal kost. Ze zoeken allen naar mogelijkheden om hun curriculum te moderniseren, om hun enorme massa's studenten te motiveren, om de steeds verder gespecialiseerde disciplines te integreren, om de

studenten sociale vaardigheden bij te brengen, of om valide toetsen te ontwikkelen die de vaardigheden van studenten kunnen meten. Sommigen willen het allemaal. *Pie-Bie-El* is het toverwoord dat door de buitenlanders bijna fluisterend en met zeer veel respect wordt uitgesproken.

Maar, zegt Timothy Dornan, docent in een academisch ziekenhuis in Manchester, als je uit een "achterlijk land als Engeland" komt, heb je rekening te houden met "onderliggende structuren" waardoor je niet zo een, twee, drie, je onderwijssysteem kunt omgooien. "Maar let op mijn woorden. Over twintig jaar hebben wij ook *Pie-Bie-El*." Voorlopig pikken de deelnemers aan de Summer Course uit 'Mastwikt' wat ze thuis alvast denken te kunnen gebruiken. De onderwijsgroep bijvoorbeeld.

De groep wordt in vieren gedeeld en aan ervaren Maastrichtse tutors toegewezen. En dan wordt er gezevensprongd. In een zweterig lokaaltje buigen een Australische, drie El Salvadoranen, twee Iraniërs, een Lithouwer, een Soedanees en twee Britten zich over de volgende casus: *At Amsterdam airport Boeing 747's can be observed to take off, despite of the fact that their weight is several tons. What makes this possible?*

De groep houdt zich keurig aan de opsheet voorgeschreven stappen.

Stap 1: moeilijke woorden. Adda Patricia de Conde uit El Salvador vraagt: "Wat betekent 'despite'?" Landgenoot Carlos Antonio Villeda Orellana vertaalt het woord in het Spaans.

Stap 2: probleemstelling. Er ontstaat al snel, zoals het hoort, irritatie. Orellana: "Hoe kan het dat iets wat niet leeft toch vliegt." Eugenius Laurinaitis, prof in Vilnius, Lithouwen: "Maar dat zei ik toch ook al: Hoe is het mogelijk dat iets dat tonnen weegt toch opstijgt." Orellana steekt zijn

handen wanhopig in de lucht, maar legt zich zwijgend, doch zichtbaar mokkend, neer bij het overwicht van de Balt.

Laurinaitis, die gespreksleider is, laat vooral zichzelf aan het woord. Nasser Javahertarash en Nasser Afzal-Behbahani spreken het Engels minder vloeiend dan Laurinaitis en komen dus helemaal niet aan bod. Het begint nu op een echte onderwijsgroep te lijken. Behalve dan de strikte hantering van de zevensprong.

Stap 3: brainstorm. Iemand wil weten "which craft" er voor zorgt dat een vliegtuig vliegt. "Which craft? Witchcraft!" bulderen de snedige Britten. "Laten we het wetenschappelijk houden!" probeert Laurinaitis erboven uit te roepen. De rest snapt de taalgrap niet.

Stap 4: structureren. Nu is alléén nog maar Laurinaitis aan het woord. Hij heeft een verbond gesloten met Gerry Humphris die de rol van notulist op zich heeft genomen. Via de Baltisch-Britse as staan binnen enkele tellen een aantal leerdoelen (stap 5) op het 'whitebord'. De rest van de groep doet niet meer mee.

Stap 6 (literatuur bestuderen) en 7 (evalueren) kunnen niet worden uitgevoerd. Maar geëvalueerd over het proces wordt er natuurlijk wel. Laurinaitis krijgt het vooral zwaar te verduren uit Soedanese hoek. Ahmed Mohamed Ahmed Saad, chirurg te Khartoum, vond de gespreksleider veel te dominant. Volgens hem had hij iedereen één voor één aan het woord moeten laten. Laurinaitis krijgt steun van de Australische Miriam Frommer. Volgens haar heb je nu eenmaal zwijgers en praters, en kun je mensen niet in een rol dwingen die ze niet past. Diana Kelly uit London vindt het onzin dat de zevensprong zo strikt wordt gehanteerd. En tutor Ton de Goeij (gewoon van hier) glimlacht begrijpend. Hij ziet dat ze het begrepen hebben. Ze heb-

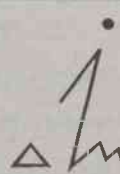
ben veel geleerd vandaag.

Skillslab

Maandag. De groep van zeventig heeft zich gesplitst. De ene helft gaat verder met onderwijsgroepen, taken en toetsen, de andere helft heeft gekozen voor het skillslab. Ahmed Mohamed Ahmed Saad dreunt tijdens het introductierondje voor de zoveelste keer tijdens deze Summer Course het rijtje jaartallen op waarlangs hij is opgeklimmen tot professor in de chirurgie. Van de eerste week heeft hij geleerd dat het onderwijs in kleine groepen een haalbare zaak moet zijn voor de geneeskundefaculteit van de Khartoumse universiteit. Hij klinkt heel enthousiast. Deze week zal hij zijn ogen en oren open houden voor iedere Maastrichtenaar die hem kan vertellen hoe hij zijn studenten al in een vroeg stadium van hun studie met klinische en sociale vaardigheden kan confronteren. En hoe die vaardigheden getoetst kunnen worden. De prijzen zijn hoog. Een arm kost 900 gulden, een gynaecologisch model 1200. "Misschien dat we zelf wat kunnen maken" zegt Saad.

Voor het Pie-Bie-El kregen de Maastrichtse apostelen de handen op elkaar. Al lijken weinig deelnemers mogelijkheden te zien om 'Mastwikt' integraal in te voeren. Over het skillslab zijn de meningen meer verdeeld. Charlotte Ringsted uit Denemarken heeft bezwaar tegen het feit dat de studenten pas in het vijfde jaar van hun studie met echte patiënten in aanraking komen: "Ik vind het heel goed dat hier gewerkt wordt met simulatiepatiënten en rollenspellen. Maar in het echt is dat toch allemaal heel anders." De Brit Timothy Dornan is jaloers op de vanzelfsprekendheid waarmee studenten elkaar onderzoeken, daarvan is in zijn "repressed society" absoluut geen sprake. Maar ook hij vindt het beter om studenten al in het tweede jaar "het ziekenhuis in te schoppen." Zoals dat in Manchester gebeurt. En Ahmed Mohamed Ahmed Saad ziet in zijn cultuur geen mogelijkheden voor de spil van het skillslab, de simulatiepatiënt: "Gezondheid is door God gegeven. Studenten zouden het nooit accepteren als iemand zou doen alsof hij ziek was. Bovendien zou ik nooit iemand durven vragen om een ziekte te simuleren. Dat wordt als een regelrechte belediging opgevat."

Wim Ortjens

Instituut voor Humane Psychofarmacologie
Institute for Human Psychopharmacology
is op zoek naar gezonde mannelijke
en vrouwelijke

VRIJWILLIGERS

voor deelname aan onderzoek naar de
gedragseffecten van

MARIHUANA en ALCOHOL

In deze studie worden de effecten van marihuana en alcohol, in combinatie, onderzocht op onder meer:

oog-hand coördinatie, lichaamsstabiliteit, reactietijd, waakzaamheid en de taakverrichting in een rij-simulator.

De studie start in september en beslaat vijf middagen of avonden van ca. vier uur. Voorafgaand aan de studie worden de testen tijdens twee sessies van ca. 2 uur geoefend. Vrijwilligers dienen over de Nederlandse nationaliteit te beschikken, tussen de 18 en 40 jaar oud te zijn en bekend te zijn met de effecten van zowel marihuana (of hasj) als alcohol.

VERGOEDING voor volledige deelname: f 300,-. Een complete informatiebrochure kunt u aanvragen bij het IHP-secretariaat 043-883305, Abtstraat 2A, Maastricht.

In het kader van het 200-jarig bestaan
van de Stadsschouwburg in Maastricht is
nu ook onze bonbon als beste
geselecteerd

Friandises

Chocolatier

De vermaarde pralines
van Maastricht

Wycker Brugstraat 55,
Maastricht

MENU'S OM MEE TE NEMEN OF IN HET RESTAURANT ETEN

SPECIALE AANBIEDING ZOMER 1994

58 **RHODOS**
2 DORPSSUFLAKI
GIROS
EN SALADE, ZAZIKI, RIJST
FL. 23,- FL. 15,50
VAN MA T/M DO

51 **MIKONOS**
2 LAMSKOTELETEN
1 SUFLAKI (DORP), GIROS
EN SALADE, ZAZIKI, RIJST
FL. 23,50 FL. 17,50
VAN MA T/M DO

GRIEKS SPECIALITEITEN
RESTAURANT

ST. BERNARDUSSTRAAT 4A
MAASTRICHT, TEL. 043 - 254256

110 **PANEPIS-
TIMION**
STUDENTENHOTEL
2 DORPSSUFLAKI
GIROS
EN SALADE, FRIET,
ZAZIKI EN OUZO
**FL. 20,-
FL. 15,25**
OP VERTOON VAN
COLLEGEKAART

Bulletin

Kopij voor het Bulletin inleveren bij onderstaande contactpersonen **voor het gemelde tijdstip, in de week voorafgaand aan de publicatie**. Met vragen of opmerkingen kunt U daar ook terecht.

FdAW (vakgr./comm./studiever.): I.Poolen, Fac.Bur., Kapoenstraat 2, tel. 883389, voor woe. 12.00 uur.

FdCW (vakgr./comm./studiever.): R.Peters, Fac.Bur. Kapoenstraat 2, tel. 883487

FdEW (vakgr./comm./studiever.): B.Staveaux, Fac.Bur., Tongerestraat 53, tel. 883705, voor do. 12.00 uur.

FdG (vakgr./comm./studiever.): R.le Doux, Fac.Bur., niveau 3, kamer-nr. 3226, UNS 50, tel. 881448, voor woe. 12.00 uur.

FdGW (vakgr./comm./studiever.): A. Bastiaens, Bur.Onderwijs, UNS 50, niveau 1, kamernr. 1.253, tel. 881455, voor ma. 12.00 uur.

FdR (vakgr./comm./studiever.): A. Kessen, Bur.Onderwijs, Zwingelput 4, tel. 883004, voor woe. 13.30 uur.

Studenten(sport)ver./studentenpastoraten: C. Hollwijn, Stud zaken, Lenculenstraat 26, tel. 883354, voor do. 12.00 uur.

Instituten behorend bij een faculteit: bij bovengenoemde facultaire contactpersoon.

Berichten die niet onder een van bovenstaande categorieën vallen: PR & Voorlichting, tel. 883084 of 883081.

UNIVERSITEIT ALGEMEEN

Afstudeerprijs Voeding

De Nederlandse Vereniging voor Voedingsleer en Levensmiddelentechnologie stelt een prijs ter beschikking voor een afstudeerscriptie of verslag op het gebied van de voedingsleer of levensmiddelentechnologie. De prijs bedraagt f 1.000 en is bedoeld voor studenten en mensen die na 1 oktober 1993 zijn afgestudeerd.

Info: secr. van de jury, mw. N.P. Duinker-Joustra, H. Buismanlaan 10, 8064 BB Zwartsluis.

Promotie drs. J.T. Voordijk

Op 24 juni, 14.00 uur, verdedigt drs. Voordijk zijn proefschrift 'Naar integrale logistiek in bedrijfsketens. Ontwikkelingen in de bouw'. Promotor is prof.dr. F. Prakte.

Onderwerp van het proefschrift zijn de voorwaarden waaronder het tot toepassing van integrale logistiek komt en de gevolgen daarvan voor de organisatie van productieprocessen. Voordijk onderzocht deze vragen voor een specifieke sector, nl. de Nederlandse bouw. Hans Voordijk werkt bij de Economische Faculteit van de KUB.

Promotie drs. R.M.M. Hupperts

Drs. Hupperts zal zijn proefschrift 'Clinically diagnosed borderzone infarction. Fact or fiction?' verdedigen op 24 juni, om 16.00 uur. Promotor is prof.dr. J. Troost.

Bij ruim 750 patiënten werd aan de hand van CT-scans van de hersenen (gecomputeriseerde röntgenfoto's) en hun risicofactoren voor het krijgen van een herseninfarct nagegaan of een bepaald type herseninfarct, net zgn. 'borderzone' infarct specifieke kenmerken heeft. Hupperts is neuroloog bij het AZM.

Promotie drs. R.A.G. Winkens

Op 30 juni, om 14.00 uur, verdedigt drs. Winkens zijn proefschrift 'Improving test ordering in general practice'. Promotores zijn prof.dr. P. Pop, prof.dr. J.A. Knottnerus en prof.dr. R.P.T.M. Grol. Om het gebruik van diagnostische tests door huisartsen te verbeteren wordt vanuit het DCC halfjaarlijks commentaar gegeven op de (on)zin en (on)betrouwbaarheid van allerlei tests. In zijn proefschrift beschrijft drs. Winkens onderzoek waarin is aangetoond dat het gebruik van diagnostische tests daardoor aanzienlijk is verbeterd. Ron Winkens werkt bij het Diagnostisch Centrum Maastricht.

Promotie drs. G. ter Riet

Op 30 juni, 16.00 uur, verdedigt drs. Ter Riet zijn proefschrift 'Vitamin C and ultrasound in the treatment of pressure ulcers'. Promotor is prof.dr. P.G. Knipschild.

Promotie mr. M.F.J.M. de Werd

Mr. de Werd zal op 1 juli, 16.00 uur, zijn proefschrift 'De benoeming van rechters' verdedigen. Promotores zijn prof.mr. F.A.M. Stroink en prof.mr. C.A.J.M. Kortmann (KUN).

Seminar voor beleidsmakers

Van 1 juli tot 6 juli vindt aan de RL het 'Case study seminar for university policy-makers' plaats, rond beleid en procedures om een Europese dimensie in te voeren in de management-structuren van een eigentijdse Europese universiteit. Het seminar wordt opgezet rond een case-studie waarin de Europese dimensie van de internationalisering van de RL centraal staat. De bijeenkomst wordt georganiseerd door de organisatie van de rectoren en voorzitters van de Europese universiteiten (de CRE), in samenwerking met de RL.

UNIVERSITEITSBIBLIOTHEEK

Zomeropeningstijden Universiteitsbibliotheek 1994

Bibliotheek/Studielandchap Geneeskunde/Gezondheidswetenschappen

Van woensdag 13 juli t/m vrijdag 26 augustus: ma t/m do 9.00-19.00 uur; vr 9.00-17.00 uur; za gesloten

N.B. zaterdag 27 augustus weer geopend van: 9.00-16.00 uur

Bibliotheek Bonnevanten

Van maandag 4 juli t/m zaterdag 27 augustus: ma, wo, do, vr 9.00-17.00 uur; di 9.00-21.00 uur; za gesloten

Studielandchap Economie

RL-AGENDA

Promoties en inaugurele- of afscheidsredes vinden plaats in de Aula, Tongerestraat 53. Informatie: secretariaat College van Dekanen tel: 883096

24-06 Promotie J.T. Voordijk, 14.00 uur

24-06 Promotie R.M.M. Hupperts, 16.00 uur

30-06 Promotie R.A.G. Winkens, 14.00 uur

30-06 Promotie G. ter Riet, 16.00 uur

01-07 Promotie M.F.J.M. de Werd, 16.00 uur

08-09 Promotie H.M.J. Baars, 12.00 uur

08-09 Promotie H.M.M. Peeters, 14.00 uur

08-09 Promotie H.B. van Aller, 16.00 uur

12-09 Lezing: prof.dr.H.M. van Praag, RL; "Comorbiditeit, analyse van een sjablone", Posjet Vijverdal, Vijverdalseweg 1, 16.30 uur. Info: Y. Stevens tel. 877440

15-09 Promotie D.M.H.R. Gare, 16.00 uur

16-09 Promotie P.J. de Jong, 14.00 uur

Van maandag 4 juli t/m zaterdag 27 augustus: ma, wo, do, vr 9.00-17.00 uur; di 9.00-21.00 uur; za gesloten

Studielandchap Cultuurwetenschappen

Van maandag 4 juli t/m zaterdag 27 augustus: ma, wo, do, vr 9.00-17.00 uur; di 9.00-21.00 uur; za gesloten

Studielandchap Rechten

Van maandag 4 juli t/m zaterdag 13 augustus: ma t/m do 9.00-21.00 uur; vr 9.00-17.00 uur; za gesloten

N.B. zaterdag 23 juli en 30 juli geopend: 10.00-14.00 uur

Van maandag 15 augustus t/m zaterdag 27 augustus: ma t/m vr 9.00-17.00 uur; za gesloten

Computerruimte Cultuurwetenschappen

Van maandag 4 juli t/m zaterdag 16 juli: ma t/m vr 9.00-13.00 uur; za gesloten.

Van maandag 18 juli t/m vrijdag 13 augustus: ma t/m za gesloten

Van maandag 15 augustus t/m zaterdag 27 augustus: ma t/m vr 9.00-13.00 uur; za gesloten

Bibliotheek Jezuïeten

juli t/m september: volgens afspraak

Bibliotheek Vijverdal

ma t/m vr 9.00-13.30 uur; za gesloten
UNIVERSITEITSRAAD

Op **donderdag 30 juni 1994** zal de Universiteitsraad in zijn bijeenkomst de volgende onderwerpen behandelen:

Wetenschappelijk Verslag 1993;

Onderwijsverslag 1992 en 1993;

Kwaliteitszorg Onderwijs;

Onderzoekprioriteiten HOOP (onderdeel chronisch zieken);

Kaderstelling 1995;

Nota Afstudeerfonds;

Jaarverslag Dienst Studentenzaken 1993;

Advies Stuurgroep Organisatie RL.

De vergadering van de Universiteitsraad vindt plaats in de UR-zaal, Oud Gouvernement.

De vergadering begint om **19.30 uur** en is openbaar!

Omstreeks 20.00 uur bestaat er gelegenheid gebruik te maken van het sprekerskwartier.

VACATURES

Schriftelijke sollicitaties onder vermelding van vacaturnummer op brief en envelop binnen 10 dagen te richten aan de dienst P&O. Interne vacatures gelden uitsluitend voor medewerkers van de RL.

Interne vacature 098

Binnen de Faculteit der Rechtsgeleerdheid is per 19 september a.s. een functie vacant voor:

één student-assistent (m/v)(0.3 fte)

Taken: Algemene ondersteunende werkzaamheden voor het postdoctorale Magister Iuris Communis Programma

- algemene onderwijs-ondersteunende en administratieve taken;

- de praktische, eerste-lijn begeleiding van de Master studenten;

- het organiseren van studiereizen en gastlezingen;

- deelname aan de algemene werkzaamheden van het Bureau Internationalisering.

Vereisten:

- derde of vierdejaars student;

- goede studieresultaten;

- zeer goede beheersing van het Engels (mondeling en schriftelijk);

- voorliefde voor een internationale werksfeer;

- ervaring met computers (wp51).

Voor meer informatie: Dr. P. Van den Bossche (883261) of mr. Sylvie van Lammeren (883038).

Interne vacature 099

De Wetenschapswinkel is een dienstverlenend bureau gericht op het ter beschikking stellen van wetenschappelijk onderzoek en advies aan groeperingen en (niet-commerciële) organisaties met een maatschappelijke doelstelling. Binnen de R.L. maakt de Wetenschapswinkel deel uit van de Dienst Studentenzaken.

Op dit moment is bij de Wetenschapswinkel de functie vacant van **onderzoeksassistent** project 'Vrouwenlevens in Limburg' (0.8 fte) voor acht maanden.

De betreffende onderzoeksassistent zal begeleid worden vanuit de FdGW en ook daar gedetacheerd worden.

Taakinhoud:

Het uitvoeren van een sociologisch-antropologisch onderzoek naar de betekenis van vrouwenorganisaties voor vrouwen in Limburg.

Door middel van interviews en literatuurstudie zal een beeld gevormd worden van de betekenis van genoemde organisaties.

De bevindingen worden in een leesbaar boekje weergegeven.

Functie-eisen:

- voltuioide relevante academische opleiding;

- bekendheid met Vrouwenstudies;

- inzicht in ontwikkelingen in het veld van vrouwenorganisaties in Limburg;

- ervaring en affiniteit met kwalitatieve onderzoeksmethoden;

- een goede schriftelijke uitdrukkingsvaardigheid;

- zelfstandig kunnen werken.

Salariëring vindt plaats volgens schaal 8 BBWO, afhankelijk van ervaring min. f 3.462,— en max f 4676,— bruto per maand bij een volledig dienstverband.

Inlichtingen kunnen worden ingewonnen bij Maria Hendriks van de Wetenschapswinkel, tel. 883120.

VACATURES OP MUIS

Tijdens de periode dat de Observant niet verschijnt, worden interne vacatures geplaatst in MUIS, te bereiken via Maasnet.

Informatie over MUIS bij Milly Debeye (ICA), tel. 882346. Bij problemen met Maasnet kunt u de Helpdesk bellen, tel. 883564.

STUDENT EN ZAKEN

VAKANTIEREGELING DIENST STUDENTENZAKEN

Secretariaat SZ

Gesloten in de periode van ma. 18 juli t/m vr. 5 augustus 1994. Telefonisch bereikbaar van 9.00 - 12.00 uur en 14.00 - 16.00 uur onder tel.nr. 043 - 883349 / 883354.

Studentendecanaat

Mw J. Creemers is afwezig van 25 juli t/m 12 augustus 1994.

Studentenpsycholoog

Dhr. R. v.d. Berg is afwezig van 11 juli t/m 29 juli 1994.

Centrale Studentenadministratie (CSA)

Balie gesloten in de periode van ma. 18 juli t/m vr. 5 augustus 1994. Bereikbaar tijdens het telefonisch spreekuur van 9.00 - 10.00 uur onder tel.nr. 043 - 883979.

LV&S

Balie gesloten van 4 juli t/m 19 augustus 1994.

Secretariaat telefonisch weer bereikbaar met ingang van 1 augustus 1994 onder tel.nr. 883135 van 8.30 - 12.30 uur en 13.30 - 17.00 uur.

Steunpunt Studiefinanciering

Balie geopend van 10.00 - 12.00 uur en 14.00 - 16.00 uur.

Telefonisch bereikbaar van 09.00 - 16.30 uur onder tel.nr. 06 - 3991139.

Infotheek voor Studie en Beroep

Lokatie: Bouillonstraat 11, tel. 883351 / 883518.

Geopend:ma. di. en do. van 10.00 - 16.30 uur

wo. en vr. van 09.00 - 13.00 uur

Loopbaan Advies Centrum

Als Infotheek voor Studie en Beroep.

Stichting Studentenhuisvesting/Kamerburo

Lokatie: Keizer Karelplein 12, tel. 043 - 883100.

Geopend:ma. t/m do. van 12.00 - 16.30 uur

vr. van 12.00 - 16.00 uur

Wetenschapswinkel

Lokatie: Looiersgracht 14, tel. 043 - 883120.

Geopend:ma. t/m vr. van 9.00 - 17.00 uur

Studium Generale

Lokatie: Keizer Karelplein 10.

Telefonisch bereikbaar onder tel.nr. 043 - 883541.

INTEGRAND

Kom je kosteloos inschrijven en doe werkervaring op middels een integrand-werkopdracht voor mensen van alle studierichtingen; dus ook voor gezondheidswetenschappers! Voor info/inschrijfformulier: Integrand, Oude Tweebergenpoort 2, ma t/m vr 9.00-12.30 en 13.30-17.00 of bel 883397.

Agenda SIB

Iedere donderdag ledenborrel in Van Sloun!!

LET OP: de beëindiging van het lidmaatschap betekent een aan het bestuur gerichte schriftelijke opzegging en wel voor 1 augustus. Doe je dit niet dan blijf je lid en verplicht je je de contributie '94/'95 te betalen!!! Ook zij die reunist willen worden, worden verzocht dit schriftelijk voor 1 augustus te melden.

Agenda AEGEE

Elke dinsdag borrel in de Satyricon vanaf 21.00u

Op werkdagen, bereikbaar van 11.30-12.30 en di.avond van 20.00-21.00 in kamer 3002 van de Oude Tweebergenpoort 2 (tel 883465).

DOPE

DE belangenbehartigingsorganisatie voor de universitaire student als het gaat om de onderwijskwaliteit. T.o.v. uw EIGEN belang kunt u lid worden, tel. 883263. DOPE: Oude Tweebergerpoort 2.

MST

Wil je meer uit je studie bedrijfseconomie halen dan theoretische kennis? Schrijf je dan nu in bij MST voor een interessante werkopdracht. Voor meer info: kantoor in de Abtstr 4; ma. t/m vr. 13.30 - 16.30. Tel: 883927.

NSEM

Elke di. is het bestuur tussen 19.00-20.00 op de NSEM-kamer! Vind je dat een vakbond voor studenten moet blijven bestaan die voor jouw belangen op kan komen, wordt dan eindelijk lid door f 10,- over te maken op giro 3843114 o.v.v. naam, studie en tel.nr.

Multiculturele Studentenvereniging ARCUS

Elke dinsdag vanaf 20.00 u. ledenborrel in café la Bastille.

Di, wo en do zijn we op de Oude Tweebergerpoort 2 tussen 12.00 en 13.00 u. te bereiken voor culturele vragen of problemen waar het de studie direct of indirect betreft. Tel: 043-883500.

UMP

Het Universitair Milieuplatform (UMP) houdt zich bezig met arbeidsomstandigheden en milieuzaken binnen de RL. Voor opmerkingen en ideeën, schrijf naar Postbus 616, 6200 MD Maastricht o.v.v. UMP.

Agenda THINKTANK

Voor en door ondernemende studenten en afgestudeerden. (Gratis)Info, advies, doorverwijzing, training en ondersteuning t.b.v. oriënteers en (door)-starters.

Info: THINKTANK-Centra voor Ondernemerschap: 040-472252/043-216972.

Agenda TAFELSTRAAT 13

Eens praten met een pastor? Kom langs of bel. (Tel. 21 56 51)

R.K. studentenpastoraat Maastricht

Iedere do. om 19.00 u. en zo. om 10.30 u. een viering van de H.Mis, voorg. pastor F. Però. Iedere vr. 19.30 - 21.00 u. aanbidding in de kapel van het R.K. Studentenpastoraat, Boschstr. 97, sociëteit "in de Fortuyn".

Agenda R.K.S.V. Servatius

Elke wo.avond is er mensa om 18.30 u. Inschrijving tot 12.00 u. wo. (tel.211126). Kosten: f5,- leden, f6,50 introducé. Boschstraat 97, Maast-richt.

LV&S

Einde sportactiviteiten LV&S 1993-1994

Per 23 juni stopt het programma LV&S voor het academisch jaar 1993-1994. Inmiddels zijn we weer volop bezig om het programma voor 1994-1995 voor te bereiden. Studenten ontvangen hun aanvraagformulier voor de sportkaart per PTT post. De medewerkers krijgen hun aanvraagformulier in augustus toegestuurd. Ivm vakantie zijn secretariaat en balie LV&S gesloten vanaf 4 juli t/m 19 aug. Voor het afhalen van de sportkaart is de balie geopend vanaf ma. 22 aug.'94. Openingstijden balie; ma. 13.00-16.30 u., di. t/m do. 09.00-12.00 u.+14.00-16.30 u. De medewerkers van LV&S wensen iedereen een fijne (warme) vakantie. Ma. 5 sept. start het nieuwe programma LV&S.

Einduitslag prestatieve volleybalcompetitie'94

1. Magnificent six 2. Netbusters 3. Wij doen ook maar wat 4. Fysiosmash 5. Tuk tuk 6. Replay 7. Fysiobusters 8. Unforgettable fire 9. Poehee 10. Appelmoes 11. NV voor tuinonderhoud 12. Bijdehandjes 13. Bananas

EXTRA faciliteiten zomerprogramma LV&S

Vanaf 28 juni start het zomerprogramma in sporthal Randwijck. De extra kosten hiervoor zijn f 3,- per keer per activiteit. Voor fitness is de licentie verplicht (sportkaart dus meenemen). Het programma luidt als volgt:

dinsdagen; 28-06, 05-07, 12-07, 23-08 en 30-08 van 17.30-18.30 u. bewegen op muziek en conditietraining. Woensdagen; 29-06, 06-07, 13-07, 24-08 en 31-08 van 12.30-13.30 skip en van 12.30-15.00 u. fitness. **Rectificatie:** fitness op vrijdag is alléén op 1, 8 en 15 juli van 12.30-15.00 u.

Laatste middag academisch jaar

Vrijdag 24 juni organiseert LV&S een wandeltocht (door de oude binnenstad), een fietstocht (door het Limburgse land) en een jeu de boules toernooi in het kader van de laatste middag van het academisch jaar 1993-1994. Vertrek tochten 13.30 u., vanaf Lenculenstr. 26, hal dienst Studentenzaken. Het jeu de boules toernooi wordt gehouden bij café Bonne Femme, Graanmarkt 1 (bij OLV-plein). Max. 36 deelnemers (2 banen). Inschrijven in drietallen. Melden om 13.30 u. Opgeven middels speciaal inschrijfformulier, te verkrijgen bij LV&S.

WETENSCHAPSWINKEL

Studenten die kennis in praktijk willen brengen en meer willen dan alleen boeken bestuderen kunnen bij de Wetenschapswinkel terecht voor het onderzoeken van vragen gesteld door maatschappelijke organisaties/groeperingen, meestal op het gebied van milieu-juridische, sociaal-maatschappelijke en gezondheidswetenschappelijke problematiek. Deze vragen bieden interessante onderwerpen voor afstudeeropdrachten, jaarwerkstukken of scripties.

Heb je interesse, zoek je nog een onderzoeksvraag, kom dan even naar de Looiersgracht 14. Er staan op dit moment nog enkele onderzoeksvragen open op het gebied van armoede en marketing in de non-profit sector (Economie).

Tevens zijn wij op zoek naar een vrijwilliger (rechtenstudent of afgestudeerd jurist) t.b.v. de samenstelling van een brochure over handhaving van milieu-recht, waarbij ook bestaande brochures over dit onderwerp geïnventariseerd moeten worden. De werkzaamheden zullen enkele dagdelen in beslag nemen.

Voor informatie, tel. 883120.

INTERNATIONALE SAMENWERKING

Monbusho Beurzen. In het kader van de culturele betrekkingen heeft de Japanse overheid vier Monbusho beurzen voor onderzoek in Japan aangeboden aan Nederlandse studenten. Deadline voor de aanvragen voor 1995 is 22 augustus 1994. Aanvang onderzoek zal zijn april 1995 voor de 2-jarige beurs of oktober 1995 voor de 1,5 jarige beurs. Voor informatie kan contact opgenomen worden met Ika Ploumen tel. (88)3513, BIS

Gewijzigde openingstijden BIS

Vanaf 1 augustus 1994 gelden er nieuwe openingstijden voor het spreekuur 'Studeren in het buitenland'.
maandag: gesloten
dinsdag: op afspraak, tussen 11.00 en 12.00 uur
woensdag: op afspraak, tussen 11.00 en 12.00 uur
donderdag: op afspraak, tussen 11.00 en 12.00 uur
vrijdag: zonder afspraak, tussen 10.00 en 11.30 uur
Afspraken dienen gemaakt te worden bij:
Ina Engelen, tel. 883211 tussen 8.00 en 12.00 uur.

KNAW subsidie voor STAR-congressen

Sinds enkele jaren kent de KNAW een in samenwerking met het Nederlands Congres Bureau (NCB) ontwikkeld initiatief met betrekking tot de organisatie van wetenschappelijke congressen van een hoog niveau, de zogenaamde STAR-congressen. Onlangs zijn de voorwaarden waaronder dergelijke congressen georganiseerd en ondersteund kunnen worden, enigszins gewijzigd. Voorstellen voor het organiseren van STAR-congressen in 1995 en latere jaren kunnen tot 1 september 1994 worden ingediend bij de KNAW. Informatie en formulieren: KNAW Bureau Uitvoering Buitenlandbeleid, tel. 020-5510759 (ma t/m do) of het NCB, tel. 020-6462580.

STIR/SWOL programma 1994/95

Evenals in voorgaande jaren zullen in het academisch jaar 1994/95 voor RL studenten weer beurzen beschikbaar zijn voor stages en studie in het buitenland in het kader van het zogenaamde STIR/SWOL programma. De gelden hiervoor zijn afkomstig van het Ministerie van O&W/NUFFIC (het STIR-gedeelte) en van de Stichting Wetenschappelijk Onderwijs Limburg (SWOL). De keuzevrijheid van bestemmingen zal enigszins beperkt zijn omdat het STIR-programma niet langer in de mogelijkheid voorziet zogenaamde 'free-movers' (studenten die zelf een buitenlandse studie of stage organiseren) te subsidiëren; het SWOL-deel in het programma behoudt die mogelijkheid wel. Meer informatie: Ina Engelen, tel. 883211 (tussen 8-12 uur).

Openingstijden

Tot 1 augustus 1994 wordt het spreekuur 'Studeren in het buitenland' voor studenten en medewerkers gehouden op woensdag- en vrijdagochtend van 09.00 - 11.30 uur in de Infotheek voor Studie en Beroep van Studentenzaken, Oud-Gouvernement, Bouillonstraat 11, kamernr. 0219.

CULTUURWETENSCHAPPEN

Openingstijden onderwijsbalie

maandag: 15.15 - 15.45 uur;
dinsdag: 10.45 - 11.15 uur;
donderdag: 13.00 - 13.30 uur;

Mededeling m.b.t. take-home 2.6.

Het take-home tentamen van blok 2.6 kan worden afgehaald op:
* vrijdag 24.06.1994
* van 15.00 - 16.30 uur
* op kamer 0023, Kap2

Op het "antwoordpakketje" van het take-home tentamen mag GEEN naam worden vermeld. Het werk zal dan niet geaccepteerd worden; zorg er dus voor dat u alleen uw CWS-nummer op de papieren vermeld.

Het take-home-werk moet worden ingeleverd op:

* maandag 27.06.1994
* tot UITERLIJK 17.00 uur!!
* op kamer 0023, Kap2

Aan deze tijden zal strikt de hand worden gehouden!!

Bureau Internationalisering

Binnen het ERASMUS-netwerk Science and Technology Studies zijn voor het studiejaar 1994/1995 nog beurzen beschikbaar voor de steden: Wenen, Roskilde, Parijs, Edinburgh en Manchester. Het Transnational Integrated European Studies-netwerk heeft nog plaatsen vrij in Osnabrück.

Voor inlichtingen hierover kun je 's maandags tot en met 's donderdags van 9.00 - 12.00 uur terecht bij het Bureau Internationalisering (kamer 0.025, Kap2).

Computerruimte studenten

De computerruimte voor studenten is in week 27 en 28 uitsluitend 's morgens geopend van 09.00 - 13.00 uur.
De computerruimte is gesloten in de weken 29, 30, 31 en 32 in verband met de zomervakantie en in de week 33 en 34 uitsluitend geopend zijn van 09.00 - 13.00 uur.

Agenda CWSV Orakel

Openingstijden kamer: maandag t/m donderdag, 13.00 - 14.00 uur.
Openingstijden reductiebureau: maandag en dinsdag, 13.00 - 14.00 uur.

Mededelingen:

* De lidmaatschapbewijzen kunnen nog steeds worden afgehaald. Dit in verband met eventuele kortingen op feesten, curriculaire activiteiten ...
* Orakel organiseert Feest op 29 juni in de Momus!! Met band. Vanaf 21.00 tot 03.00 uur.
* Het Reductiebureau is gereorganiseerd, een geheel nieuw systeem wordt vanaf volgend jaar geïntroduceerd. Dit betekent voor de huidige eerstejaars dat zij al tijdens dit blok moeten intekenen voor blokboeken van blok 2.1 en 2.2. Intekenen betekent ook gelijk een acceptgiro invullen en dus de betaling van de boeken nu al verrichten. Zie voor informatie het Orakel-prikbord.

ECONOMIE

Sluiting Studentenmicroruimte (SMR)

In verband met het economiespel van eerstejaars studenten FdEW is vanaf 13 juni tot en met 24 juni 1994 de gehele studentenmicroruimte voor andere studenten en belangstellenden gesloten tussen 08.30 uur en 18.00 uur. In die periode kan men wel terecht tussen 18.00 uur en 21.00 uur.

Export- en investeringsmogelijkheden in Nord/Pas-de-Calais

Charter 99, een werkgeversorganisatie in West-Vlaanderen (België), biedt een drietal interessante stages aan voor studenten die een degelijke studie kunnen maken omtrent de export- en investeringsmogelijkheden in het noorden van Frankrijk. Er zou specifiek aandacht besteed worden aan de sectoren textiel, metaal en de bouw. De stage vereist dat de studenten voldoende frans kunnen en een tijdlang in Lille (Nord/Pas-de-Calais) willen verblijven. Kennis van strategisch management en industriële economie is wenselijk. Wie interesse heeft kan een korte beschrijving van het project bekomen bij Wim Vanhaverbeke (kamer 2.076; tel. 043-883805) of Jan Nijhuis (kamer 4.070; tel. 043-883760).

Keuzeblok "Ontwerpen van Informatiesystemen", vakcode 5033V

In tegenstelling tot hetgeen vermeld staat in de "Blokbeschrijvingen doctoraalonderwijs 1994/1995" en op het keuzeformulier voor het eerste semester, wordt het blok 'Ontwerpen van informatiesystemen', vakcode 5023V, komend academisch jaar niet meer aangeboden. Studenten die van plan waren om dit blok te kiezen, kunnen contact opnemen met ir H. Schouten van de sectie Informatiekunde (kamer 1.046A, tel. 883724) teneinde mogelijke alternatieven te bespreken.

Aanvulling vaardigheidstraining na periode 2

Op het keuzeformulier voor inschrijving van doctoraalkeuzeblokken eerste semester 94/95 staan niet de vaardigheidstrainingen 2047T "Simulaties met algemene evenwichtsmodellen twee landen" en 6028T "Ontwerpen van financiële informatiesystemen" vermeld. Deze worden zoals aangekondigd in de studiegids en doctoraalblokbeschrijvingen wel aangeboden. Studenten die deze vaardigheidstrainingen willen volgen, kunnen dit schriftelijk doorgeven aan Bureau Onderwijs, of de wijziging kenbaar maken op het spreekuur van de verroosteraar, kamer 3073, dagelijks van 10.30 - 11.00 uur.

Ambtelijk secretaris Examencommissie

Per 1 juni 1994 zal Astrid Claessens aftreden als ambtelijk secretaris van de Examencommissie. Zij zal worden opgevolgd door Ingrid Wijk. Correspondentie gericht aan de Examencommissie kan gedeponereerd worden in de gele brievenbus bij de Onderwijsbalie. Ook kunt u zich mondeling tot de Examencommissie wenden. U dient zich in dat geval tijdens de spreekuren te vervoegen bij Monique van Thienen - kamer 3.069.

Spreekuur Examencommissie

De medewerkster Examencommissie, Monique van Thienen, houdt met ingang van donderdag 26 mei spreekuur in kamer 3.069 op de gebruikelijke spreekuurtijden (dinsdag- en donderdagmorgen van 10.30 - 11.00 uur). Vanaf deze datum moet je voor het spreekuur van de Examencommissie op kamer 3.069 zijn. Op dinsdag 21 juni en donderdag 23 juni komen de spreekuren van de Examencommissie te vervallen. Ook van maandag 4 juli t/m vrijdag 22 juli zijn er geen spreekuren van de Examencommissie.

Secretariaat Bureau Onderwijs

Per 6 juni 1994 is het secretariaat van Bureau Onderwijs verhuisd naar kamer 3.072. Tevens is hier het secretariaat van de Examencommissie en de studie-adviseurs ingericht. Correspondentie gericht aan Bureau Onderwijs, studie-adviseurs, Examencommissie en Onderwijs- en Examencommissie kan gedeponereerd worden in de gele brievenbus bij de Onderwijsbalie. Voor spreekuren van medewerkers wordt verwezen naar de zojuist verschenen studiegids 1994/1995, die met een geldig bewijs van inschrijving bij de Onderwijsbalie afgehaald kan worden.

Afhalen propaedeuse-getuigschrift

Studenten die in de loop van dit studiejaar hun propaedeuse behaald hebben, kunnen hun getuigschrift komen afhalen op woensdag 29 juni a.s. tussen 14.00 en 16.00 uur in kamer 3064. Om onnodige wachttijden te vermijden, werd de groep studenten in 4 subgroepen onderverdeeld, alfabetisch op achternaam. De getuigschriften zullen worden uitgereikt volgens onderstaand schema:
van 14.00 tot 14.30 uur: A en B
van 14.30 tot 15.00 uur: C t/m H
van 15.00 tot 15.30 uur: I t/m R
van 15.30 tot 16.00 uur: S t/m Z

AFSTUDEREN vóór 1 september 1994

Studenten die dit academisch jaar nog willen afstuderen dienen dit UITERLIJK op vrijdag 12 augustus 1994 kenbaar te hebben gemaakt tijdens het spreekuur van de Examenadministratie. Voor studenten die in de eindfase van hun studie verkeren, is het raadzaam om artikel 8.9 op pagina 104 van de Facultaire Studiegids 1993/1994 te lezen.

Om de stroom afstudeerders in goede banen te leiden, verzoeken de medewerkers van de Examenadministratie iedere aspirant-afstudeerder om in een zo vroeg mogelijk stadium aan te kondigen dat hij/zij wil gaan afstuderen.

Daarvoor houden de medewerkers in de weken 28 t/m 32 (11 juli t/m 12 augustus 1994) EXTRA SPREKKUREN en wel op maandag- en vrijdagochtend, tussen 10.30 - 11.30 uur op kamer 3.064. Deze extra spreekuren zijn dus UITSLUITEND bedoeld voor studenten die nog dit academisch jaar willen afstuderen. De buluitreikingen zullen worden gehouden op maandag 12, dinsdag 13 en/of woensdag 14 september 1994.

De reguliere spreekuren op dinsdag- en donderdagochtend tussen 10.30 - 11.30 uur blijven in deze periode gehandhaafd.

Internationale Betrekkingen

Met betrekking tot studeren in het buitenland academisch jaar 1994/1995 zijn de volgende bestemmingen nog beschikbaar: Aken, Bochum, Regensburg, Antwerpen, Namur, Luik, Toulouse, Trento. Voor meer informatie: Bureau Internationale Betrekkingen FdEW, TS53, kamer 3.030.

Printfaciliteiten in de Studenten Microcomputer Ruimte (SMR)

Met ingang van 29 augustus 1994 zullen de laserprinters in de SMR elke printopdracht voorzien van een voorblad (bannerpage). Deze pagina bevat informatie over de printopdracht; tijdstip, aantal prints, van welk systeem afkomstig e.d. Met behulp van deze voorbladen kan de uitgifte van prints verbeterd worden.

Met de komst van de voorbladen wordt tevens de prijs per afdruk aangepast. De prijs per print wordt verlaagd naar **fl. 0.20** (bij de aankoop van printerkaartjes van 50 stuks) maar de gebruiker dient **wel het voorblad te betalen**. Dit betekent dat het printen van kleine printopdrachten duurder wordt, maar dat grotere printopdrachten goedkoper worden dan in de huidige situatie. Het omslagpunt wordt bereikt bij 4 pagina's. Door kleine printopdrachten samen te voegen tot één printopdracht kan het kostennadeel omgebogen worden in kostenvoordeel voor de gebruikers.

Groot Lustrumfeest FdEW op 9 september 1994

De Faculteit der Economische Wetenschappen viert dit jaar haar tweede lustrum. Naast verschillende congressen die in dit kader worden georganiseerd, vindt er ook een groot lustrumfeest voor medewerkers en studenten plaats. Dit feest wordt samen met EFM georganiseerd op **vrijdag 9 september 1994**, aanvang 21.00 uur! Speciaal voor studenten is de pop-cover-feestband 'Volumia' gecontracteerd. Op andere plaatsen in het gebouw klinken verschillende genres muziek: een Antillaanse band, een Bigband en licht klassiek in de vorm van een concert voor twee vleugels. Voor elk wat wils! Houdt deze datum alvast vrij in je agenda om feest te vieren met de faculteit. De voorverkoop van de kaarten vindt plaats vanaf maandag 27 juni '94.

Stichting Reductiebureau Economie

Let op: openingstijden academisch jaar 1994/1995:

- 24 augustus: 10.00-16.00
- 01 september t/m 08 september: 10.00-16.00
- 05 september zijn wij gesloten!

Aansprekpunten vakgroep Management Wetenschappen en afstudeerrichting International Management

Mieke van Zutphen, vakgroepmanager Management Wetenschappen en ambtelijk secretaris International Management is afwezig van 4 juni tot 22 juni 1994.

Om de stroom van vragen en toeloopt enigszins in goede banen te leiden geven wij U onderstaand enige nuttige adressen.

Voor eventuele dringende vragen m.b.t.

- basisscripties IM/BE en BE kan men terecht bij Bureau Onderwijs: Jacqueline Schripsema, kamer 3.064, telefoon: 883658.

- de vakgroep Management Wetenschappen kan men terecht bij de secretaris van de vakgroep: Mireille Suchanek, kamer 4.074, telefoon: 883730.

- de afstudeerrichting International Management kan men terecht bij de voorzitter van de projectgroep: Tom Groot, kamer 2.029, telefoon: 883755

EFM Algemeen

Bij de receptie TS 53 staat een groene brievenbus met opdruk EFM. Deze kan gebruikt worden voor het deponeren van inschrijfformulieren e.d. bestemd voor EFM (Alfa, IMperator, MMA, Comax, Sigma, Maes, EFM-studieprojecten, Magazine en hoofdbestuur). Voor meer informatie over de EFM-activiteiten kan men terecht op de Abstraat 4. Sigma, MAES, Studieproject China: kamer 1.002 - telnr. 883790
MMA, Comax: kamer 1.004 - telnr. 883779
Alfa, IMperator: kamer 1.006 - telnr. 883788
EFMmagazine, hoofdbestuur: kamer 1.008 - telnr. 883940

Vacatures EFM hoofdbestuur (m/v)

Voor het academisch jaar 1994/1995 komen in het hoofdbestuur van de Economische Faculteitvereniging enkele functies vrij. EFM zoekt enthousiaste en gemotiveerde studenten die een gezonde en gevarieerde vereniging met ruim 600 leden willen besturen. EFM biedt je de mogelijkheid om samen met een voorspoedig studieverloop actief werkzaam te zijn zowel binnen de FdEW als daarbuiten.

Wij nodigen geïnteresseerde studenten uit een korte sollicitatiebrief (inclusief CV) te schrijven, waarop een oriënterend gesprek volgt. Gegadigden dienen hun brief voor 1 juli a.s. te richten aan onderstaand adres:

E.F.M.

t.n.v. Ingrid van den Oetelaar, secretaris EFM '93-'94
postbus 616, 6200 MD Maastricht
Aanvullende informatie kan worden verkregen bij onderstaande personen:
Ricardo Bun, voorzitter EFM '93-'94, telefoonnr: 043 - 260190
Bas Possen, vice-voorzitter/externe contacten EFM '93-'94, telefoonnr: 043 - 214930

MMA

De MMA zoekt hoofdredacteur Bulletin en commissieleden en lay-outers. Sollicitaties en info MMA kamer 1.004, Abstraat 4, tel: 883779 of 254309 (Sonja).

MAES bestaat niet meer. De nieuwe vereniging heet **AEquilibrium**.

AGENDA

SIGMA

1 juli: Volleybaltoernooi en barbecue.

Vragenuur en Extra Herkansingstoets 2-de jaars Econometristen

De extra herkansingstoets voor het vak *Mathematische Besliskunde 2.1* (vakcode: 1402) is definitief vastgesteld op **dinsdag 6 september 1994, 9.00-12.00 uur, zaal 0.038**. Het vragenuur zal, in tegenstelling tot eerdere berichten, plaatsvinden op **donderdag 1 september 1994, 10.00-12.00 uur, kamer 1.019 (Abtstraat)**. Hierbij zal voorrang gegeven worden aan vragen die schriftelijk (via het KE secretariaat, kamer 3.082) en van te voren zijn overlegd.

GENEESKUNDE

Student gezocht voor IWC

Gezocht met spoed!! een enthousiaste Geneeskunde student voor de Interfacultaire Wetenschapscommissie van de faculteiten Geneeskunde en Gezondheidswetenschappen. De student(e) dient buitengewoon geïnteresseerd te zijn in het wetenschappelijk onderzoek en zal een actieve rol spelen in het formuleren van beleid daaromtrent. Voor informatie en sollicitatie tot 1 juli: Robert van Baarle (043-257031) of Klazina Visser (043-253697).

KO-BERAAD
JAARAFSLUITING

Afsluitfeest voor co-assistenten. In Café Paris (adres: Kommel 8) op donderdag 30 juni. Om alvast in de vakantiesfeer te komen of om er toch even van te proeven, een avond met een hapje en een drankje in een buitenlands jasje, omringd door verhalen van Jan van Kasteren, en natuurlijk MUZIEK.

MFV Reflex

De nieuwe commissie ASGS (Achterwacht Service Geneeskunde Studenten) zoekt achterwachten-geneeskunde-studenten jaar 3 t/m 6. Heb je interesse of wil je hierover meer weten bel dan Mariëtte Das (616806) of Danielle Smits (626209).

Cie Complementaire Geneeskunde organiseert zaterdag 25 juni een workshop "Innerlijk kindwerk" door drs. W. Linnemans. Informatie en aanmelden bij Roos (215998).

Gala 24 juni

Het Midzomernacht Gala wordt deze keer georganiseerd op het sprookjesachtige kasteel Hoensbroek. We hebben hier maar liefst drie zalen tot onze beschikking. Ruth Jacott en Roland Verstappen verzorgen een spetterend optreden in een van de zalen. Natuurlijk speelt de altijd swingende band Tune Special. De kaarten kosten voor Reflex-leden f 35 pp en voor niet-leden f 40 pp. Er is voor vervoer naar de lokatie gezorgd. Dit vervoer kost f 5 pp. Om na afloop van het gala nog even na te praten hebben we een luxe ontbijt geregeld. Het ontbijt kost f 12,50 pp. Voor iedereen die nog geen partner heeft, is er een **dating service** opgericht!! Voor meer informatie over deze service verwijzen we je naar de posters. Dit gala wordt georganiseerd in opdracht van MFV Reflex door de stichting Au Hasard. Komt allen!!!

Aktiviteitenagenda

do 23-6 Klinische lezing Gynaecologie "Kindergynaecologie" door dr. Land
vr 24-6 Midzomernachtgala
za 25-6 Workshop Innerlijk Kinderwerk
zo 29-6 Tropisch etentje en workshop Afrikaans Dansen
Meer informatie over deze activiteiten is te verkrijgen in de Reflexkamer (1.153).

Klinisch Anatomisch Practicum

De OC van de FdG heeft aan de vakgroep Anatomie/Embryologie de mogelijkheid geboden een snijzaalcursus te organiseren voor studenten van 2e en 3e cursusjaar. Het bewerken van een preparaat o.l.v. stafleden staat voorop. Beschikbaar voor 2e jaars woensdagmiddag van 13.30 tot 17 uur, voor 3e jaars de woensdagmorgen van 8.30 tot 12 uur. Eerste practicumdag eerste semester woe 31 augustus, tweede semester resp. woe 8 februari voor 2e jaars en woe 22 februari voor 3e jaars. Thematiek 1e semester: voor 2e jaars bewegingsapparaat, voor 3e jaars: thorax. 2e semester: voor 2e jaars bekken/buik, voor 3e jaars: nog nader te bepalen, o.m. hoofd/hals. Per semester in principe plaats voor 28 studenten. Intekenen voor 1e semester kan **tot 15 juli** geschieden bij secretariaat van de vakgroep Anatomie/Embryologie. Intekenen voor 2e semester kan tot **15 november**. Men kan per jaargroep niet meer dan 1x intekenen, dus voor het 1e of het 2e semester. Degenen die nog nooit aan een snijcursus hebben meegedaan, genieten de voorkeur. Slechts bij te geringe intekening van deze categorie studenten zullen de overigen meeloten. Studenten die voor het 1e semester worden ingeloot, zullen hierover voor 15 augustus worden geïnformeerd. Inlooting verplicht tot deelname! Degenen die geen bericht ontvangen en dus uitgeloot zijn voor het 1e semester, kunnen opnieuw intekenen voor het 2e.

GEZONDHEIDSWETENSCHAPPEN

Alle MGK en GW studenten

De startdatum van het academisch studiejaar 1994/1995 is op maandag 29 augustus 1994.

AGORA

Spreekuur: het AGORA-reductiebureau is nog tot 1 juli elke maandag tot en met vrijdag van 10.00 tot 11.00 uur geopend, daarna is het tot 26 augustus gesloten. Als je in de tussentijd boeken wil bestellen dan kan dat, bij de balie liggen bestelformulieren die je kunt invullen en in het AGORA-postvak kunt deponeren. Je krijgt dan persoonlijk te horen waar en wanneer je je boeken kunt afhalen. Je kunt nu al AGORA-lid worden voor '94-'95 voor maar fl.15,-. AGORA-blozen zijn te koop tijdens het spreekuur voor fl.30,-. Als je actief lid wil worden (bijvoorbeeld bij de onderwijs-commissie of bij het reductiebureau) neem dan even contact met ons op (tel. 881445).

Twee stageplaatsen voor VW, BB, GKG studenten
Gezocht worden 1 of 2 studenten VW, BB of GKG die vanaf augustus/ september 1994 betrokken willen worden bij een onderzoek onder ouders van thuis wonende verstandelijk gehandicapten. Dit onderzoek wordt uitgevoerd bij de vakgroep Epidemiologie. Het doel van het onderzoek is na te gaan wat de aard, omvang en de achtergronden zijn van de behoefte aan thuiszorg van ouders van thuis wonende verstandelijk gehandicapten. In de eerste onderzoeksfase zijn kwantitatieve data verzameld van c.a. 2500 ouders. In de tweede onderzoeksfase worden met behulp van interviews kwantitatieve en kwalitatieve gegevens verzameld over de feitelijke en subjectieve belasting en de feitelijke en subjectief ervaren steun van ongeveer 120 ouders van thuis wonende verstandelijk gehandicapten. Van de stagiaire(s) wordt een afgerond thematisch geheel verwacht (literatuurstudie, analyse van de data uit de tweede onderzoeksfase, rapportage) over een thema dat in overleg met de stagiaire(s) wordt vastgesteld. Meer informatie: Meindert Haveman, tel.: 882366 of Gouda van Berkum, tel.: 882393 van de vakgroep Epidemiologie.

Gezocht:

(Basis)arts voor een experimenteel onderzoek naar de invloed van angst op pijn in de periode eind juli/begin augustus t/m 16 september, gedurende maximaal 35 dagen. Het betreft o.m. screening proefpersonen, intraveneuze toediening van opiaat-antagonist of placebo, bloedafname t.b.v. adrenalinebepaling. Vergoeding op basis van NWO-normen. Inlichtingen: Dr. A. Arntz, vakgroep Medische Psychologie, tel. 881483/1606 of Drs. S. Janssen, tel. 881486/1483.

Gezocht: GVO-studenten voor stage-plaats

Het is een bekend probleem dat juist ziekenhuispersoneel en werknemers in verzorgingshuizen relatief veel roken. Een recente landelijke campagne van de Stichting Volksgezondheid en Roken was dan ook vooral op deze doelgroep gericht. Gedurende de stage-periode in het studiejaar '94-'95 zijn we op zoek naar GVO-studenten die in het kader van hun afstudeerstage een behoeftepeiling willen verrichten bij instellingen in de zorgsector naar roken op de werkplek. De Stichting Gezondheidszorg Oostelijk Zuid-Limburg wil bij verschillende zorginstellingen in de regio een peiling verrichten naar rookgedrag, behoefte aan stop-ondersteuning en steun voor rookbeleid bij de werknemers. Het gaat om 2 ziekenhuizen, een verpleegtehuis en een verzorgingshuis, in totaal meer dan 3.000 werknemers. De 'werkplek' van de stagiaire is de afdeling Patientenvoedsel van het De Weverziekenhuis te Heerlen. Meer informatie: Marc Willemsen, vakgroep GVO, tel.: 882415, kamer 1.081 (Deb 1).

Stage-plaats in de arbeidssituatie

In het studiejaar 1994-1995 is er een stageplaats bij de Vereniging van Integrale Kankercentra (VvIK) te Utrecht. Deze organisatie ontwikkelt, in samenwerking met de vakgroep GVO, gezondheidsbevorderende programma's voor de arbeidssituatie. Het betreft een onderzoek onder een groot aantal bedrijven naar de behoefte aan gezondheidsbevorderende activiteiten en de prevalentie van ondernomen activiteiten. Door het in kaart brengen van de factoren die van invloed zijn op de adoptie van deze activiteiten kunnen programma's in de toekomst hierop worden afgestemd. Onze voorkeur gaat uit naar GVO-studenten of studenten die het keuzeblok 3.5.T. 'Gezondheidsbevordering in de arbeidssituatie' doorlopen hebben. Meer informatie: Ron Genders, Vakgroep GVO, tel. 882415.

RECHTSGELEERDHEID

Openingstijden Onderwijsbalie BO

Maandag t/m vrijdag van 10.15-11.15 uur en van 14.15-15.15 uur. Op maandagavond is de balie ook geopend van 20.00-21.00 uur.

Openingstijden onderwijsbalie zomerperiode

Op maandag 20.06 en dinsdag 21.06 is de onderwijsbalie i.v.m. toetsen de gehele dag gesloten!

Vanaf woensdag 22.06 t/m 26.08 is de onderwijsbalie alleen 's morgens (van 10.15-11.15 uur) geopend. Op maandag 27.06 is de onderwijsbalie voor het laatst (in deze zomerperiode) geopend voor avondstudenten. Op vrijdag 01.07 is de onderwijsbalie ook 's middags geopend van 16.00-19.00 uur voor het inleveren van (herkansings)opstellen.

Verkrijgbaar aan de balie

Opsteltitels herkansingsronde fiscaal en Nederlands recht, dag- en avondopleiding. Zomerset (incl. aanmeldingsformulier herkansingstoetsen). Aanmeldingsformulieren blok 1 1994/1995.

Stages fiscaal recht

Studenten die minimaal 11 blokken van het doctoraal fiscaal recht met een voldoende hebben afgerond komen in aanmerking voor een stage bij een belastingadvieskantoor danwel de belastingdienst. Studenten fiscaal recht die komend studiejaar (1994-1995) een fiscale stage willen volgen en zich nog niet hebben aangemeld bij V. Hautvast stagecoördinator fiscaal recht, worden verzocht om vóór 29 juni a.s. contact met haar op te nemen. Iedere woensdagochtend is spreekuur van 10.00-11.00 uur, kamer 2215-OG, tel. 883273.

Kinder- en Jongerenrechtswinkel Maastricht zoekt medewerkers

De Kinder- en Jongerenrechtswinkel Maastricht (voorheen: Kinderrechtswinkel) zoekt nieuwe medewerkers voor het komende academisch jaar ('94/'95). De medewerkers houden de spreekuren (woensdag en vrijdag van 14.00-17.00 uur) en nemen plaats in een commissie. De commissies geven of voorlichting op scholen of nodigen sprekers uit om een presentatie te geven of schrijven artikelen in regionale krantjes. We hebben een keer per maand medewerkersvergadering en een trainingsavond, waar een spreker van een andere instelling voor jongeren iets vertelt over hun werkwijze. Lijkt je dit wat, heb je affiniteit met kinderen of jongeren, ben je van plan het blok Jeugdrecht te gaan volgen en **minimaal twee jaar beschikbaar** en enthousiast?!! Schrijf dan een sollicitatiebriefje naar De Kinder- en Jongerenrechtswinkel Maastricht, Capucijnenvoer 43, 6211 RP Maastricht. Als je nog meer wilt weten, bel dan tijdens de spreekuren: tel. 043-288515.

BUREAU INTERNATIONALISERING

Openingstijden Bureau Internationalisering

- Voor Nederlandse studenten: maandag- dinsdag- en donderdagochtend van 10.15-11.15 uur.
- Master Studenten: maandagochtend van 10.15-11.15 uur.
- Buitenlandse studenten: dinsdag- en donderdagochtend van 10.15-11.15 uur. colleges, werkgroepen, workshops and practica.

Zomercursussen

- Barcelona; 4 - 29 juli 1994: 1st. European Summer School. Selected areas: Human Resources and development, Environment and Alternative Technologies, Business Administration and Industrial Engineering, Public administration, Urban and Regional Economy, Information Systems and Computing. Deadline registration 28 June 1994.
- Warsaw 2 - 12 August 1994

Course on International Humanitarian Law organized by The Polish Red Cross Society and the International Committee of the red cross.

Deadline aanmelding: 15 Juni 1994.

Meer informatie beschikbaar bij Secretariaat Internationaal Recht (OG).
- The University of Helsinki August 22 - September 2, 1994
Problems in contemporary international law. Deadline 1 Augustus 1994.
Spaans: Malaca Instituto: Spanish Language courses in Andalucia at Malaca Instituto.

Erasmus

Er zijn nog ERASMUS plaatsen vrij in de volgende steden: Nancy, Lausanne, Salamanca, Sevilla, Lisbon, Bilbao, Lund, Trento, Torino, Florence, Saarbrücken, Salzburg, Tübingen, Antwerpen, Dublin, Lancaster en Exeter. Voor meer informatie kun je terecht bij Bureau Internationalisering tijdens spreekuur.

Beurzen

PAUL GUGGENHEIM PRIZE to be awarded in 1995.
The Paul Guggenheim prize (SWFR. 12.000) will be awarded to a monograph of major importance in the field of public international law. It may be written in English, French, German, Italian or Spanish. Applications accompanied by a curriculum vitae, a list of publications and five copies of the work submitted must be received, no later than 31 January 1995, by: Paul Guggenheim Foundation, The Graduate Institute of International Studies, 132, Rue de Lausanne, 1211 Geneva 21 (Switzerland).

Masterprogramma's

Pallas Postgraduate Course in European Business Law; Nijmegen oktober 1994 - juni 1995.
Het Pallas Consortium is een samenwerkingsverband tussen de universiteiten van Barcelona, Bologna, Essex, LUIS (Rome), Konstanz, Jean Moulin Lyon 3 en Nijmegen.

Boekhandel

DE TRIBUNE

Kapostraat 8

6211 KW Maastricht

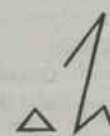
Telefoon (043) 251978

Standaard
Boekhandel

Bergmans

Nieuwstraat 9
6211 CR Maastricht
Tel. 043 - 21 08 25

niet alleen
voor studieboeken!

Instituut voor Humane Psychofarmacologie

Institute for Human Psychopharmacology
(IHP) is op zoek naar

GEZONDE MANNEN EN VROUWEN

voor deelname aan een
GENEESMIDDELENONDERZOEK
(niet rokers, 18-35 jaar)

Voor een onderzoek naar de invloed van anti-epileptica (middelen tegen epilepsie) op geheugen en leervermogen worden vrijwilligers gevraagd. De twee te onderzoeken geneesmiddelen worden reeds veelvuldig aan patiënten voorgeschreven. De invloed van deze middelen zal worden gemeten m.b.v. een aantal computer-gestuurde geheugen- en alertheids testen en wordt vergeleken met een niet-werkzaam middel.

Het onderzoek zal plaatsvinden tussen begin augustus en eind december 1994. Van vrijwilligers wordt verwacht dat ze gedurende één periode van 4 weken een geneesmiddel slikken. Deelnemers worden op grond van toeval in één van drie groepen ingedeeld: twee groepen krijgen elk een verschillend anti-epilepticum en een groep krijgt een niet-werkzaam middel.

Iedere deelnemer wordt vier dagen getest: één dag kort voordat met de medicatie wordt begonnen en vervolgens vier weken later, op drie opeenvolgende dagen, tijdens de medicatieperiode. Alle deelnemers worden vooraf en na afloop uitgebreid medisch gekeurd door de arts van het IHP. Tijdens deelname zal wekelijks een medische controle plaatsvinden.

De vergoeding voor volledige deelname bedraagt f 750,-

Een uitgebreide informatiebrochure kunt u telefonisch aanvragen of zelf afhalen:
IHP 043-883068 (b.g.g. 883305)

Instituut voor Humane Psychofarmacologie
Abtstraat 2a (begane grond)
6211 LS Maastricht

De beste garantie voor je rijbewijs

Autorijschool B. Wellmann

- Lessen in VW Golf
- Volgens Fasenleerplan
- Altijd dezelfde instructeur
- f 39,- voor 60 min.

telefoon: 043-613798
autotel.: 06-52936738

Kamers te huur in Gulpen

In het centrum van Gulpen, direct tegenover het busstation, zijn in het voormalige ABN bankgebouw, op de 1e en 2e verdieping 4 á 5 kamers te huur. Er is een aparte opgang, de kamergrootte varieert van 12 m2 tot 22 m2.

De kamers zijn voorzien van vaste wastafel, C.V., CAI- en telefoonaansluiting. Het gebruik van keuken, douche en toilet is gemeenschappelijk. De huurprijs, excl. f50,- servicekosten, varieert van f300,- tot f400,-. Nadat een grondige verbouwing gerealiseerd is, zijn de kamers met ingang van 15 juni beschikbaar.

Inlichtingen: 's avonds na 19.00 uur, telefoon 04450-3365

Promoveren in de bedrijfskunde een uitdaging!

De Faculteit Bedrijfskunde van de Erasmus Universiteit verzorgt de studie drs-bedrijfskunde en het doctoraat-programma bedrijfskunde. Beide onderwijsprogramma's genieten in Europa grote bekendheid op grond van de kwaliteit, het internationale karakter en de praktijkgerichtheid. Het doctoraat-programma maakt sinds 1993 deel uit van het Erasmus Institute for Advanced Studies in Management (ERASM). Op Europees niveau vindt samenwerking plaats met zusterscholen van de Community of European Management Schools (CEMS) en, in het kader van het doctoraat-programma, met de leden van de European Doctoral Programmes Association in Management and Business Administration (EDAMBA).

Inhoud programma

Het doctoraat-programma bedrijfskunde (PhD Programme in General Management), draagt een sterk internationaal karakter, is duidelijk gestructureerd en interdisciplinair georiënteerd. In het eerste jaar volgen de deelnemers, assistenten-in-opleiding (AIO's), een verplicht cursuspogramma en schrijven zij een onderzoeksvorstel ter invulling van het gekozen project. De drie volgende jaren zijn gewijd aan het onderzoek en worden afgesloten met een proefschrift. De mogelijkheid bestaat delen van het programma aan een buitenlandse universiteit te volgen. Gepromoveerden uit het doctoraat-programma hebben een sterke concurrentiepositie in binnen- en buitenland.

Toelatingseisen

Kandidaat-deelnemers dienen met uitstekende resultaten een doctoraal-examen te hebben afgelegd of in het bezit te zijn van een gelijkwaardig diploma. Zij moeten aantoonbare belangstelling hebben voor wetenschappelijk onderzoek. De deelnemers worden als AIO aangesteld; salariering geschiedt op basis van ministeriële richtlijnen.

Projecten

Op dit moment zijn de volgende projecten beschikbaar:

Information strategy and business reengineering

"To develop a framework for information technology learning, deployment and management; to examine the relationship between levels of IT/IS deployment in an organization and its need for business reengineering; and to evaluate the above frameworks as an IT strategy formulation tool."

Queuing: Psychological reactions to waiting and delay

"To obtain theoretical and empirical knowledge with respect to the psychology of waiting. Literature on queuing is mainly concentrated on the objective reality of waiting and delay. As yet, research into waiting experiences and subjective waiting times is rather scarce."

Service Quality and Customer Satisfaction

"To evaluate and improve existing measurement instruments of service quality. To examine the processes through which customers form assessments of service quality over multiple encounters. The goal is to develop and test a dynamic model of service quality. For example, service chains in tourism industry or in Rotterdam Harbour."

Resource Management and environmental ecological policies: A new management area for the tourism industry. (The development of (eco)tourism enterprises in Costa Rica)

"To develop innovative strategies in view of a sustainable development both of the tourism resources and of the tourist enterprise, with application of the tourism development policies in Costa Rica."

Strategic Management and corporate governance, a comparative approach

Analyzing from a strategic management perspective what are the new challenging managerial issues in this field; which theoretical perspectives or frameworks can be of use for further research with respect to a selection of these issues and on base of that, comparing the functioning of different corporate governance structures i.e. the one-tier system and the two-tier systems in practise with respect to these issues.

Developing risk profiles for information systems development projects

"How do we build IS which are effective in a business sense and which people will use?" The aims of the research would be both, descriptive and theory developing and would address various research questions, such as: how do organisations avert the risk of failure and what do they do with information?

Quantitative methods to calculate the financial effects of internal and external standardization

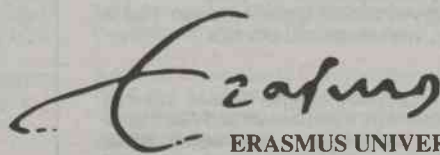
"Only in parts of production and inventory management some quantitative methods have been used until now. With the increasing influence of the business environment on the enterprise we see a need to quantify beforehand the financial effects of external standardization, which will be reflected in internal standardization."

Effects of multimedia on management

"Increasingly the question is relevant what effects the utilization of multimedia in management communication and decision making processes is having (going to have) on the outcomes. The basic purpose of this study is to clarify the consequences of the uses of multimedia as a communication tool in business relationships."

Sollicitatie

Voltoet u aan de toelatingseisen en hebt u belangstelling voor wetenschappelijk onderzoek in de bedrijfskunde, bel dan 010-4082376/4081929 en vraag de omschrijving van het project van uw keuze aan, alsmede het sollicitatieformulier. De aanmeldingstermijn sluit op 15 juli aanstaande.

ERASMUS UNIVERSITEIT ROTTERDAM

St.Jans Gasthuis Weert

Het St. Jans Gasthuis is een algemeen ziekenhuis; beschikt over 346 bedden, ruim 650 medewerkers zijn er werkzaam.

De instelling heeft een duidelijke visie op zorg en op organisatie. Leidend kenmerk is de patiëntgerichte zorgverlening; bedrijfsprocessen

worden rondom de patiënt georganiseerd; medisch specialisten worden op alle niveaus bij de bedrijfsvoering van het ziekenhuis betrokken; een proces van verdergaande decentralisatie van verantwoordelijkheden en bevoegdheden is ingezet. De navolgende medisch specialismen worden in het ziekenhuis uitgeoefend: cardiologie / chirurgie / dermatologie / gynaecologie/obstetrie / interne geneeskunde k.n.o.-heelkunde / longziekten / oogheelkunde / orthopaedie / paediatric / radiotherapie / reumatologie / urologie

Het ziekenhuis biedt plaats aan vijf arts-assistenten, waarvan er twee à drie de opleiding tot tropenarts kunnen volgen. De overige arts-assistenten zijn werkzaam op een interne afdeling. De opbouw van de overeenkomst ziet er als volgt uit:

- 3 maanden afdeling eerste hulp + 12 maanden chirurgie, danwel
 - 3 maanden afdeling eerste hulp + 12 maanden interne.
- De assistent op de eerste hulp verricht tevens werkzaamheden op de wondenpoli. De assistenten op de chirurgische afdelingen assisteren naast hun afdelingswerkzaamheden op de operatiekamers.

Iedere assistent valt in op een andere afdeling indien noodzakelijk.

Hiërarchisch vallen de arts-assistenten direct onder de directeur patiëntenzorg. Eén van de chirurgen, de heer J. Janssen, is aangewezen als opleidingscoördinator en behartigt als zodanig de belangen van de arts-assistenten en draagt zorgt voor een constante kwaliteit van de opleiding. Er worden hiertoe wekelijks werkbesprekingen gehouden.

De werktijden zijn conform het werktijdenbesluit geregeld. De gemiddelde arbeidsduur per week bedraagt dan ook 40 uren, waarbij eens per 5 dagen bereikbaarheidsdienst wordt verricht op de eerste hulp.

Iedere 3 maanden ontstaat een vacature, afwisselend voor chirurgische danwel interne assistenten. De eerstvolgende vacature ontstaat per half juli a.s. en biedt plaats aan een interne assistent. Belangstellenden kunnen zowel telefonisch als schriftelijk reageren bij mevrouw M. Grandiek, personeel & organisatie functionaris, Postbus 29, 6000 AA Weert (telefoon 04950-72351).

Lekker Varen!! Wel de lusten maar niet de lasten... ..huur dan een boot!

- verhuur van:
- polyvalken • BM'ers 16m²
- kajuitzeilboot

JachtVerhuur "Noël"
Tel/fax: 05143-1698
(direkt aan het Sloterveer)

Subsidie uit het Emancipatiebudget 1995

Jaarlijks is een budget beschikbaar voor het uitvoeren van emancipatie-projecten. Het budget is bedoeld voor activiteiten die een bijdrage leveren aan het RL-emancipatiebeleid.

In aanmerking komen voorstellen met een initiërend karakter die betrekking hebben op studentenbeleid, personeelsbeleid of onderwijs/onderzoek. Het budget is bestemd voor activiteiten die eenmalig zijn of bedoeld als aanloop naar een meer structurele aanpak: niet in aanmerking komen aanvragen die gezien hun karakter uit de reguliere middelen gefinancierd dienen te worden.

Voorstellen kunnen worden ingediend door medewerkers en studenten van de RL bij het College van Bestuur.

De richtlijnen waaraan aanvragen dienen te voldoen kunnen worden opgevraagd bij de emancipatiemedewerker, T. Gybels-v.d.Warenburg (dienst P & O, tel. 883181) of bij de secretaris van de Emancipatiecommissie (griffie, tel.883166)

De sluitingsdatum voor aanvragen t.b.v. het budget 1995 is 1 oktober 1994. Verzoeken die na de jaarlijkse aanvraagronde worden ingediend, kunnen slechts in aanmerking komen voor subsidie voor zover het budget daar op dat moment nog ruimte voor biedt.

Het College van Bestuur nodigt medewerkers en studenten uit om gebruik te maken van de mogelijkheid om ideeën en initiatieven op het gebied van emancipatie om te zetten in concrete projecten.

College van Bestuur

GRIEKSE EETHUIS
hellas
DE BETERE GRIEKSE SPECIALITEITEN
Menu's vanaf:
f 9,50 tot f 24,50
Gefrituurde visjes
Gegrilde makreel en forel
Geopend 17-22 uur
Maandags + Dinsdags
gesloten
Alex. Bottaan 61
Maastricht. Tel. 043-215358

SKY BREAKERS
SPECIALE VLEGTARIEVEN
VOOR JONGEREN & STUDENTEN
O.A. ('VANAF'PRIJZEN PP) ENKEL RETOUR
LONDEN f 180 280
MIAMI 700 900
SAN FRANCISCO 800 999
MEXICO-STAD 800 1395
HONGKONG 1090 1540*
PEKING 1195 1695
SYDNEY 1350 1980*
*VANAF BRUSSEL
"VAN VIA NAAR"
AMSTERDAM-HONGKONG-AUCKLAND 1350
AUCKLAND-NADI-HONOLULU-
LOS ANGELES-AMSTERDAM 1695
AMSTERDAM-MADRID-RIO 950
RIO-LIMA (OF LOS ANGELES)-TOKYO 1400
TOKYO-HONGKONG-AMSTERDAM 1200
DE VOORDELEN OP EEN RIJTJE:
Enkele reizen en retours (veelal jaarretours)
vanuit en naar bestemmingen over de hele wereld.
Onbeperkt wijzigen en alle combinaties mogelijk.
Geen minimum verblijf. evenmin verplichte
zaterdagnacht. En nergens anders dan bij
NBBS Reizen te koop!
NBBS REIZEN
Meer speciale vliegtarieven in de folder "Sky Breakers"
verkrijgbaar bij de NBBS Reiswinkel Maastricht, Wycker
Brugstraat 25, telefoon 043-212737

Gimmsel
Natuurvoeding
De smaak van de toekomst

Gimmsel, natuurvoeding
RECHTSTRAAT 48^A
6221 EK MAASTRICHT
Tel. 043 - 251137

Wenders' 'In weiter Ferne, so nah!' in Lumière

Van engelengeduld vervuld

De engel Cassiel samen met collega Raphaela

'Vertel me hoe ik vroeger was,' vraagt de oude chauffeur aan de engel Cassiel. Gesteund door de overdonderende soundtrack begint zo de meest ontroerende scène in *In weiter Ferne, so nah!*, Wim Wenders' met de Speciale Juryprijs van Cannes bekroonde vervolg op zijn meesterwerk *Der Himmel über Berlin*. De tijd die voorbij vliegt en stil staat, het blijkt de voornaamste hang-up van de Duitse cineast.

In het mistroostig mooie Berlin is tijd iets anders dan in de rest van de wereld. David Bowie, Nick Cave en U2 -overigens met twee songs in de film vertegenwoordigd- maakten er hun beste werk. Net als in veel van Wenders' oudere werk is de Duitse stad ook *In weiter Ferne* alomtegenwoordig. In de openingsscène blikst de engel Cassiel (Otto Sander) samen met collega Raphaela (Nastassja Kinski) vanaf de gouden Siegesallee neer op het volk. Volk dat kan voelen, ruiken en sterven. Iets waartoe de engelen niet in staat zijn. In *Der Himmel* koos de engel Daniel (Bruno Ganz) voor een aards bestaan als pizzabakker, in *In weiter Ferne* wordt ook Cassiel een mens, als hij - niet langer van engelengeduld vervuld - een meisje redt van een dodelijke val van een flatbalkon.

Cassiel's aardse beslommingen worden gadeslagen door Raphaela en de doemprofeet Emit Flesti (Willem Dafoe) - een naam overigens, die omgekeerd Time Itself leest. De profeet wijst Cassiel herhaaldelijk op de eindigheid van zijn nieuwe bestaan. En dat is voor de voormalige engel reden om zoveel mogelijk betrokken te raken bij de mensen die hij liefheeft. Daartoe behoort opvallend genoeg ook Lou Reed, de cultmusicus die in een slecht geacteerd bijrolletje zichzelf parodiëert. Reed geeft een concert en spreekt enige bemoedigende woorden tot de ziekelijke Cassiel als deze -immers zonder levenservaring, identiteitspapieren en geld- verzeild is geraakt in de goot.

De zon gaat weer schijnen als de Amerikaanse Duitser Tony Baker (Horst Buchholz) ten tonele verschijnt. Hij promoveert Cassiel tot zijn zakenpartner, maar de zaken blijken in een later stadium ook wapenhandel en pornovideo's te beslaan. Baker is het kwaad in eigen persoon, en Cassiel -in de wetenschap dat hij weinig tijd heeft- verslaat Baker in een lichtelijk potserlijke finale. Een climax die niet voldoende recht doet aan de minutieus opgebouwde plot, die een oorsprong vindt in Nazi-Duitsland, als door de oorlogshandelingen een broertje en zusje van elkaar gescheiden worden. Nog meer bewondering dwingt de stijl van de film af: Berlin als we know it afwisselend zwart-wit en in kleur, met een fijnzinnig oog voor de zwaarbeladen geschiedenis die deze metropool zo fascinerend maakt. In *weiter Ferne* is, kortom, wederom een meeslepende film van een cineast die nog lang niet op zijn retour is.

Van een heel andere orde -maar te grappig om niet te vermelden- is het voorfilmpje van cineast Jim Jarmusch. In *Coffee and*

cigarettes, somewhere in California zitten popdinosaurussen Tom Waits en Iggy Pop in een goedkoop cafeetje te zeveren over stoppen met roken en snelwegchirurgie. Waits, zo moet Pop weten, is namelijk behalve popmusicus ook dokter. Vanochtend nog verleende hij eerste hulp door een verkeersslachtoffer een balpen door de strot te jagen. Zo gaat dat een klein kwartier door, stoerdoenerig, onzeker en beleedigend, totdat de twee fijnbesnaarde geesten op elkaar zijn uitgekeken. De jury in Cannes gaf er maar meteen een Gouden Palm voor.

Eugène Baak

'In weiter Ferne, so nah!' van Wim Wenders, voorafgegaan door 'Coffee and cigarettes, somewhere in California' van Jim Jarmusch. Tot en met 29 juni om 20.30 te zien in filmhuis Lumière.

Eugène Baak

De tentvoorstelling *Vies Liesje* door Theater Artemis uit Den Bosch en Teneeter uit Nijmegen vindt plaats van 1 tot en met 4 juli op de Sint-Pietersberg, nabij Chalet Bergrust.

Agenda

donderdag 23 juni

Zomertheater, leerlingen Toneelacademie, Toneelacademie
Voordrachtavond leerlingen zang lichte muziek, leerlingen Muziekschool, Muziekschool Kumulus, 19.30

vrijdag 24 juni

Zomertheater, leerlingen Toneelacademie, Toneelacademie
Gitaarpresentatie, Sévrien Schreurs, Conservatorium, 10.45
Voordrachtavond gitaarleerlingen, leerlingen Muziekschool, Muziekschool Kumulus, 19.30

zaterdag 25 juni

Zomertheater, leerlingen Toneelacademie, Toneelacademie
Dat maak ik zelf wel uit, toneel, Jeugdtheater Partoet, Kruis van Bourgondië, 20.00
Städtisches Orchester Aachen en LSO, Euregioconcert, Skryabin en Holst, Vrijthoftheater, 20.15
Verdwaasde Bruiden en Wie?, Projektgroep Dans, Kumulus theater, 20.30

zondag 26 juni

Zomertheater, leerlingen Toneelacademie, Toneelacademie
Zomerconcert Avanti-kapel, Thermen, 11.00
Yiddische liederen, Ronald Oudmans (zang) en Emiel van Egdom (gitaar), Café de Muze, 15.30
Dat maak ik zelf wel uit, toneel, Jeugdtheater Partoet, Kruis van Bourgondië, 20.00
Dead Moon en Magic Fish, Basement-5 concert, Berghmans, 20.30

maandag 27 juni

Zomertheater, leerlingen Toneelacademie, Toneelacademie

dinsdag 28 juni

Zomertheater, leerlingen Toneelacademie, Toneelacademie
Vioolpresentatie, Nanette van Amerongen, Conservatorium, 13.30

woensdag 29 juni

Zomertheater, leerlingen Toneelacademie, Toneelacademie
Vioolpresentaties, Carmen Greiff, leerlingen van Dirk Verelst, Conservatorium, 10.30, 18.00

Exposities

Mechteld de Sombreff, schilderijen, Galerie Anny van den Besselaar, Tafelstraat 6a, 19 juni t/m 17 juli, vr t/m ma 13.00-17.30

Ben Schunck, Irene Gillesse-Kobnen, Willy Filz e.a., Oostbelgische kunstenaars, Vrijthoftheater, t/m 9 juli, ma t/m za 11.00-16.00

David Pirotte, schilderijen, Galerie FAH, Brusselsestraat 80, t/m 4 jul, do 16.00-20.00, vr t/m zo 13.00-17.00

Stan Goes, schilderijen, Galerie Dorine Eijkman, Rechtstraat 96, t/m 3 jul, do t/m zo 13.30-17.00

Jean Marois, murale installaties van acryl, schilderijen, Galerie Tracé, A. Battalaan 31, t/m 2 jul, do 14.00-18.00, vr en za 12.00-17.00

Martin Minderman, Ulrike Hagemeier, Mieke Selleslagh en John Dunn, keramisten Raku-techniek, Galerie Lot Duynstee, Hoogbrugstraat 18, t/m 2 jul, wo t/m vr 13.30-17.00, za 11.00-17.00

Carry Gisbertz, theaterfotografie, Stadsschouwburg Heerlen, tot eind juni, ma t/m vr 10.00-15.00

Speelweek van 23 juni t/m 29 juni

Filmhuis Lumière, Bogaardenstraat 40b

Florile, dag. 20.00

In weiter Ferne, so nah, dag. 20.30 (Voorprogramma: **Coffee and Cigarettes**)
Metisse, dag. 22.00

Cinema Palace, Wycker Brugstraat 1

Shadowlands, do t/m za 18.15; zo t/m wo 21.00

Mr. Jones, dag. 18.30, 21.15; za, zo, wo ook 14.30

Intersection, dag. 18.30, 21.30; ma 21.30 geen voorstelling
Sneak Preview, ma 21.00

True romance, do t/m za 21.00; zo t/m wo 18.15; za, zo ook 14.30

Les visiteurs, wo 14.00

Aladdin, za, zo, wo 14.30

Mabi, Kleine Gracht 24a

The Pelican Brief, dag. 21.00; do t/m zo ook 18.00; za, zo wo ook 14.30

The paper, dag. 21.15; do t/m zo ook 18.30

Hudsucker proxy, dag. 21.15; do t/m zo ook 18.30; za, zo, wo ook 14.30

The naked gun 33 1/3, dag. 21.30; do t/m zo ook 19.15; za, zo, wo ook 14.30

Free Willy, za, zo, wo 14.30

Ciné-K, St. Bernardusstraat 13

Schindler's List, dag. 20.00

Poep en pies met vieze Lies

'Vies Liesje is geen circus, het is geen musical, geen revue, ballet, opera of concert, het is geen kermis of carroussel, geen optocht en geen mysteriespel, en toch is Vies Liesje dat allemaal wel.'

Persberichten die zo beginnen laten de cynicus gewoonlijk één conclusie: alweer zo'n knus zootje overgesubsidiëerde kleinkunstenaars dat iets Leuks heeft bedacht. Maar goed: in de zomer zijn de schouwburg op slot en het idee dat theatermakers op zoek gaan naar het publiek -in plaats van andersom- is buitengewoon sympathiek. Vies Liesje is een tentvoorstelling van het Nijmeegse Teneeter in samenwerking met Theater Artemis. Begin juli strijkt de karavaan vier dagen neer op de Maas-trichtse Sint-Pietersberg.

"Iemand wilde iets met vieze kinderliedjes," meldt Herma van den Elzen, publiciteitsmedewerker van het gezelschap, gevraagd naar de filosofie achter de voorstelling. Geen echte vieze kinderliedjes natuurlijk, want die zijn vaak -inderdaad- te kinderachtig, maar eigenbereide rijmpjes met een *oh la la*-gehalte dat ook voor ouderen en bejaarden verteerbaar is. Be-

halve de liedjes kent de voorstelling geen tekst. "Er is niet zoiets als een plot," haast Van Den Elzen zich te zeggen. "Het ritme is belangrijker."

Waar het in Vies Liesje om draait is de zogeheten totaalervaring. Het toneel wordt bevolkt door podiumclichés als de autoritaire generaal, de vrome non, het veel te slimme kind en een dokter die iets te *triggerhappy* met zijn scalpel is - het soort acteerpresetaties kortom, waartoe ook iemand als Thei Dols in staat moet worden geacht.

Het zal niet louter hierom zijn geweest dat de provincies Gelderland en Noord-Brabant, het ministerie van WVC en de gemeenten Den Bosch en Nijmegen besloten de voorstelling te subsidiëren. Vies Liesje kent een uitgebreide choreografie en wordt ritmisch op de rails gehouden door twee slagwerkers. Dit duo zorgt voor het onweer, de wind en de onheilspellende

voetstappen op de gang.

Het is niet de eerste keer dat deze theatermakers met een tent in de weer gaan: eerder deed Artemis ervaring op met Winnie de Poeh, naar verluidt een erg amusante voorstelling voor iedereen die ook Sesamstraat een warm hart toedraagt. De opzet, zo verzekert Van Den Elzen, is als die van een circus: het publiek zit in een halve cirkel rond het podium en moet "het gebeuren over zich heen laten komen". Gedurende de tournee, die in een later stadium nog langs Hasselt en Antwerpen zal voeren, reizen de medewerkers in kleine caravans achter de tent aan. Van Den Elzen vindt dat bijna net zo leuk als de voorstellingen zelf: "Dat is het echte zigeunerleven, hè?"

Eugène Baak

Popi

Een gedachte waarmee ik jullie de zomer wil insturen: volgens mij zijn er onder ons wetenschappers die er een hels genoeg in scheppen om, waar maar ééntjes mogelijk, de complexiteit van allerlei tot oneindige hoogten op te stuwten. Waarom? Omdat een simpele geest anders wel eens de gebele argumentatie zou kunnen lekpricken. Ik zou, bijvoorbeeld, een bijdrage leveren aan een Wetenschappelijk Boek. Heuse, Echte, Waarachtige Wetesjap! Ik dacht zo, dat in een nogal deftig pilosofisch angebaucht boek, een frisse blik niet zou misstaan. Niks moeilijke woorden, zo overwoog ik, niks terminologie (overigens even terzijde: ik ontdekte vorige week dat het filiaal van de Verenigde Naties waarvoor ik nog wel eens een klusje wil opknappen een aan Internet gekoppelde échte 'terminoloog' in dienst heeft. Ik E-mailde een verzoek voor minstens drie definities van hetzelfde begrip, en had binnen 25 minuten twee dichtbeprunte A4-tjes op mijn bureau liggen. Meer weten? Bel me maar even!), niks minstens-vier-lettergrepen-pseudo-griekse-academische-leuterpraat. Ik zou gewoon mijn verhaal vertellen opdat mijn poetsvrouw mijn verhaal zou snappen. Ik deed mijn co-auteurs een opzette toekomen, alsmede een vlot artikelje in de bedoelde stijl dat zeer binnenkort in Nederlands meest gerespecteerde vaktijdschrift zal verschijnen.

De kritiek van mijn medeschrijvers was vernietigend: zo'n vlot artikelje was nou juist niet de bedoeling voor een Deftig Academisch Boek: pamsflettistisch (waarom moet hier gelijk weer een -isme van gemaakt worden: pamsflettisme...! Zeikerds!) en te popi (hee lui, laten we eerlijk zijn: hoe popi-er hoe toegankelijker. Is dat niet wat wij willen met de wetesjap?).

Goed dan. Ik blijk een platvloerse, zichzelf prostituerende, nep-wetenschapster. Wat een pointe! Omdat ik iets wil kunnen uitleggen aan mijn buurman, aan de poetsvrouw, aan mijn vader en moeder, aan een doorsnee student, aan een professor en aan een vakzuster, word ik genaaid zoals ik twintig jaar geleden in de gymzaal van mijn middelbare school ook voor paal werd gezet: "Meisjes! We hebben het nou allemaal een keertje gedaan, en nu zal Eva even voordoen hoe het niet moet, over die bok heen. Eva, ga maar op je bek!" riep de SS-kampbewaker die in zijn vrije tijd gymleraar op onze school bleek. De conclusie? Behalve dat wetenschappers hun intellectuele onvermogen verbergen door zo gecompliceerd mogelijk te schrijven, blijken het ook nog eens intens incompetentes asociale wezens. Honies, jullie worden bedankt voor zo'n lekker hart onder de riem, hoor.

Eva

Bij de dood van een junk

In het parkje aan de oever van de Maas is het niet meer zo gemoedelijk als vroeger, weet een oudere junk. Met iets dat lijkt op droefenis ziet hij ze aan: de jochies van zestien, zeventien, die van de baas het park niet mogen verlaten voor ze acht of tien bolletjes hebben verkocht. Soms komt de baas zelf voorbij. Stapvoets, in een grote Mercedes. De junks, de preventiewerker en de agent, allemaal kennen ze de man bij naam en toenaam. Maar hij lijkt ongenaakbaar. De oude junk duikt weg in zijn smoezelig jasje alsof hij niet herkend wil worden. De Mercedes trekt belachelijk hard op en verdwijnt onder de Wilhelminabrug. Hans zou daar iets van gezegd hebben. Dat op die manier de banden wel erg snel verslijten, bijvoorbeeld. Maar Hans is dood. De urn met zijn as staat in een crematorium te Heerlen en kan door familieleden worden opgehaald.

BERICHT UIT MAASTRICHT

In de rechtenfaculteit herinnert nog een enkele grijzige foto aan het weeshuis dat de Nieuwenhof vroeger was. Onder de schuine zolderbalken stonden robuuste ledikanten, strak in een rij. Hans van Renswouw werd hier halverwege de jaren vijftig door zijn vader geplaatst. Moeder was meteen na zijn geboorte verdwenen en vader wist ook niet wat hij met het joch aan moest vangen. Hans heeft twee jaar lang naar die zolderbalken liggen kijken. Toen werd hij opgehaald door zijn opa en oma. 't Menneke, noemden ze hem liefkozend. Hans nam hen dat later kwalijk. 't Menneke, dat klonk alsof hij een of andere idioot was.

Een klein beetje gek, dat werd hij pas veel later. Als hij bijvoorbeeld onder de cocaïne of Rohypnol zat. Hans werd van het laatste middel niet slaperig maar juist opgewekt. Een spraakwaterval met een hoge dichtheid aan cynische grappen - de ongekroonde koning van het junkenpark. John Deckers, preventiemedewerker bij de DGD, wist dat hij op zo'n moment met Hans kon praten. Over zijn moeder, over zijn opa en oma en dat die oudjes het ongetwijfeld goed hadden bedoeld. Maar hoe inschikkelijk hij anderszins ook was, niemand hielp Hans af van de gedachte dat hij een valse start had gemaakt.

Vanaf de brug schat een groep allochtone gebruikers de situatie beneden in het park in. Ze twijfelen, want er is commotie. Twee magere twintigers rennen en schreeuwen zich suf. Het is de cocaïne, legt de oudere junk uit. Een half uurtje na het basen worden ze wild. Eén van de twee zakt huilend door de knieën, scheldt, staat op en gaat met zijn hoofd in zijn handen op een bankje zitten. De vrijwilliger die even verderop drugsspuiten raapt, wordt afgeblafd. Ook iets waar Hans wat van zou hebben gezegd. Hans zamelde spuiten in nog voordat de gemeente daar in 1987 mee begon. Met de komst van Aids, wist hij, moest het samen delen van drugsnaalden afgelopen zijn.

Die lange, magere gestalte met dat rossige haar, hij had wel iets, vond John Deckers. Toen de preventiewerker voor het eerst met zijn spuitenbusje het parkje indraaide, stond Hans als vrijwilliger gereed. De twee dertigers hadden iets gemeen. Ze waren opgegroeid in de jaren zestig met keiharde muziek en een enkel geestverruimend sigaretje. Alleen, Hans was doorgedaan. Gebruikte hij in zijn korte tijd aan het LEAO nog enkel hasj, op zijn zestiende was hij echt verslaafd. Het waren de wilde jaren zoals iedere junk die kent: stelen, vechten, dealen en spuiten. Al met al bracht Hans zo'n zes jaar door in de cel.

De laatste jaren genoot Hans veel vertrouwen in De Sien - de junkennaam voor het park. Iedereen wist: je kon hem in z'n eentje achterlaten in een kraakpand met een kilo coke op tafel. Want één dag later zat de man er nog. Met de kilo coke. Onaangeroerd. Ook al had hij zelf niks te spuiten en verging hij van de pijn. Wim

Snijders, hoofd van de projectgroep Openbare Orde bij de politie, ziet die erecode wel vaker bij oudere junks. Hans had echter meer te bieden. Hij hield de politie op de hoogte van ongewenste ontwikkelingen in het park, zoals de toename van het drugstoerisme. Snijders kon goed met de junk praten, kreeg ook een beetje het idee: Hans bewaakt hier de orde.

De oudere junk in het park beaamt dat. Zijn ogen staan glazig, alsof hij het weer ziet gebeuren: Hans die naast een jonge verslaafde gaat zitten, het jongetje wil weglopen maar Hans trekt hem aan zijn jas terug en praat de rest van de middag op hem in. Natuurlijk zou het prachtig zijn geweest als het joch zich helemaal nooit meer in het park had laten zien, maar het duurde toch nog drie weken voordat hij terugkwam. Het jongetje van toen is de dealer van nu. Verscholen in een groene capuchon slentert hij onder de houten overkapping in het park. Hij vindt het jammer dat Hans er niet meer is, zegt de oudere junk.

John raakte het verscheiden van de spuitenraper meer dan hij had gedacht. Hoewel de preventiewerker professe en privé strikt gescheiden houdt, maakte hij een uitzondering op Hans' verjaardagen. Dan togen ze samen naar de kroeg voor een pilsje. Tegen het einde van de avond zei Hans dingen als: ik ben niet bezig met leven maar met overleven. John probeerde het tij vaak te keren en suggereerde dat hij zijn moeder moest opzoeken. Het kwam er nooit van. Net als dat mislukte huwelijk dat hij wilde herstellen. Hans zou van de drugs af en trok opnieuw in bij de vrouw waarmee hij kort getrouwd was geweest. Begon hij toch weer te spuiten. Stiekem op het toilet. In zijn lies, want de aders in zijn armen waren door de heroïne dichtgeschroeid. Dat stiekeme gedoe kon hij van zichzelf niet lang verdragen. Binnen enkele weken was de junk terug op zijn stek naast de Wilhelminabrug.

Het ging slechter met Hans, de afgelopen maanden. Hij doolde op krukken door het park, sterk vermagerd en met een verbeterde trekje om de mond. Zijn slecht doorbloede benen wilden niet meer en de stof waarmee cocaïne gewoonlijk wordt versneden had een infectie in de lies veroorzaakt. John zag het aan zijn ogen: daar ging niks meer van uit. Een verslavingsarts heeft nog een vol uur met Hans gesproken, maar drong niet langer tot hem door. Wim Snijders van de politie zag Hans sjokken door de straten van Wijk en dacht alleen: hoe lang nog? De junk werd opgenomen in de Margraatse woning van Fien Zenden en haar man, een echtpaar dat vroeger een slagerij dreef, maar nu leven en werken in dienst stelt van de Heer. Soms bezoeken ze het park, om mensenlevens te redden.

De avond voor hij stierf belde Hans vanuit Margraten naar John. Of de preventiewerker direkt zijn weekgeld kon komen brengen. John herkende de roep om een overdosis en zei: als jij geen zin meer hebt om te leven, dan kan ik daar niet aan meewerken. Diezelfde nacht, vroeger dan gepland, kreeg Hans zijn laatste methadon toegediend. Rond negen uur 's ochtends, in het bijzijn van het echtpaar Zenden, overleed hij.

Burgemeester Van Hassel van Margraten zit nog niet zo lang op zijn post en had er geen ervaring mee, met een crematie van gemeentewege. Hij wilde liever wachten op de moeder van Hans. Een week verstreek. De junks in het park werden boos. Na een paar telefoontjes van John werd het de burgervader uiteindelijk duidelijk dat Hans' moeder nooit zou komen opdagen. Bij de plechtigheid in het crematorium waren Fien Zenden en haar man nadrukkelijk aanwezig. De man van Fien, die zelf geplaagd wordt door onverklaarbare pijnen, zei dat hij erg veel had geleerd van Hans. Dat de junk nooit ergens in had geloofd was hem echter ontgaan. Samen met Fien had hij de kist uitbundig versierd met Mariabeelden en een schilderij van het Heilig Hart. En Fien zong de Sterre Der Zee.

Hans van Renswouw, die wees die junk werd en door ging (foto Nelis Turkey)

Eugène Baak